

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra školní a sociální pedagogiky

Oddělení Výchovy ke zdraví

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Trávení volného času dětí jako prevence
společensky nežádoucích jevů

Autor: Eva Čepeláková

Vedoucí práce: PaedDr. Eva Marádová CSc.

2009

Eva Čepeláková

2. květen 2009

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra školní a sociální pedagogiky

Oddělení Výchovy ke zdraví

Trávení volného času dětí jako prevence společensky nežádoucích jevů

Autor: Eva Čepeláková

Vedoucí práce : PaedDr. Eva Marádová CSc.

Duben 2009

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury.

V Praze dne.....

Podpis:

34/2017

Prevenční práce s dětmi jako prevence společensky nežádoucích jevů

320/2017/1

Diplomová práce se zabývá otázkou trávení volného času, jako prevence společensky nežádoucích jevů. Cílem diplomové práce je vytvoření blogu, který bude obsahovat nabídku různých volnočasových aktivit v Hořovicích a okolí. Práce obsahuje tři teoretická oddíly: teoretickou, praktickou a program volnočasových aktivit. Teoretická část se zaměřuje tak, aby přiblížila problematiku volného času, pedagogický pohled na volný čas a nastínila systém prevence proti sociálně patologickým jevům v ČR. Praktická část poskytl praktickou část a program volnočasových aktivit. Výsledky vytvořeného webu by měly pomoci k vytvoření blogu dle potřeb žáků staršího školního věku v Hořovicích a okolí. Program volnočasových aktivit „NENUŮ SE - NEVYŠET“ obsahuje nabídku volnočasových aktivit od pondělí do pátku, aktuality, seznam kontaktů na organizátory kroužků a odkazy na webové stránky související s volným časem.

320/2017/1

Prevenční práce s dětmi - učitel - škola - životní styl - prevence - volnočasové aktivity - psychologické jevy

Poděkování:

Ráda bych poděkovala PaedDr. Evě Marádové CSc. za vedení, pomoc a psychickou podporu při psaní této diplomové práce.

NÁZEV:

Trávení volného času dětí jako prevence společensky nežádoucích jevů

ABSTRAKT:

Tato diplomová práce se zabývá otázkou trávení volného času, jako prevence společensky nežádoucích jevů. Cílem diplomové práce je vytvoření blogu, který bude obsahovat nabídku všech volnočasových aktivit v Hořovicích a okolí. Práce obsahuje tři základní části – teoretickou, praktickou a program volnočasových aktivit. Teoretická část je koncipována tak, aby přiblížila problematiku volného času, pedagogický pohled na volný čas a nastínila systém prevence proti sociálně patologickým jevům v ČR. Terminologicky podkládá praktickou část a program volnočasových aktivit. Výsledky výzkumného šetření by měly pomoci k vytvoření blogu dle potřeb žáků staršího školního věku v Hořovicích a okolí. Program volnočasových aktivit „NENUŽ SE - ZABAV SE“ obsahuje nabídku volnočasových aktivit od pondělí do pátku, aktuality, zajímavosti, kontakty na organizátory kroužků a odkazy na webové stránky související s volným časem.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Volný čas – děti – rodiče - učitel – škola - životní styl – prevence – volnočasové aktivity - patologické jevy

TITLE:

Spending childrens' free time as a prevantion against undesirable social activities

RESUME:

This diploma work is about spending free time as a prevantion against undesirable activities. The aim of this diploma work is to create a blog which will contain offers of all the free time activities in Horovice and surroundings. The work is made up of 3 basic parts - theoretic, practical and a programme of free time activities. Theoretic part is written in such a way as to explain the problems of free time pedagog's view of free time and overview of a prevantion system against social patalogical activities in Czech Republic. Practical part contains terminalogy and programme of free activities. The results of survey and research should help create a blog according to the needs of older school children in Horovice and surroundings. The programme of free activities "do not be bored - have fun" contains offers of free time activities from Monday to Friday, new and interesting things, contacts of course organisers and links to other web sites about free time.

KEYWORDS:

Free time - children - parents - teacher - school - life style - prevantion - free time activities - patalogical phenomenon

Obsah

ÚVOD	11
TEORETICKÁ ČÁST	13
1 VOLNÝ ČAS	13
1.1 Vymezení pojmu „volný čas“	14
1.2 Smysl volného času	15
1.3 Využití a význam volného času.....	17
2 VOLNÝ ČAS A ŽIVOTNÍ STYL DĚTÍ A MLÁDEŽ	17
2.1 Činitelé ovlivňující způsob trávení volného času.....	17
2.2 Nedostatek a nadbytek volného času	20
2.3 Prostředí, kde děti tráví volný čas	21
2.4 Volný čas a životní styl	23
3 PEDAGOGICKÝ POHLED NA VOLNÝ ČAS	25
3.1 Cíle výchovy ve volném čase	26
3.2 Obsah výchovy ve volném čase	28
3.3 Metody výchovy ve volném čase	30
4 DÍTĚ STARŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU A JEHO PROMĚNY	32
4.1 Puberta.....	33
4.2 Fyziologické proměny	34
4.3 Vývoj myšlení starších školáku.....	35
5 PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ A VOLNÝ ČAS DĚTÍ	38
5.1 Tři roviny prevence	40
5.2 Organizační systém primární prevence v ČR.....	41
5.3 Cíle prevence sociálně patologických jevů.....	43
5.3.1 Specifické cíle primární prevence.....	43
5.4 Cílové skupiny primární prevence.....	44
5.5 Prevence v rodině.....	45
5.6 Prevence ve škole	45

PRAKTICKÁ ČÁST.....	47
6 NABÍDKA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT VE MĚSTĚ HOŘOVICE.....	48
6.1 Kde je možné trávit volný čas.....	49
6.2 Školy v Hořovicích.....	51
6.2.1 Charakteristika 1.Základní školy Hořovice	51
6.2.2 Charakteristika 2.Základní školy Hořovice	52
6.2.3 Charakteristika Gymnázia Václava Hraběte	53
6.2.4 Nabídka volnočasových aktivit škol.....	55
6.3 Charakteristika vybraných organizací.....	55
6.3.1 Základní umělecká škola Josefa Slavíka	56
6.3.1.1 Nabídka volnočasových aktivit ZUŠ Josefa Slavíka	56
6.3.2 SVČ Domeček Hořovice	57
6.3.2.1 Nabídka volnočasových aktivit SVČ Domečku Hořovice	58
7 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ - žáci	63
7.1. Cíle, hypotézy a metody výzkumu	63
7.2 Charakteristika zkoumaného souboru	65
7.3 Popis průběhu výzkumu.....	66
7.4 Vyhodnocení výzkumu.....	69
7.5 Vyhodnocení hypotéz	92
7.6 Srovnání výsledků dotazníků.....	95
7.7 Závěr	101
8 DOPLNUJÍCÍ VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ – metodici protidrogové prevence...101	
8.1 Vyhodnocení dotazníků.....	102
8.2 Závěr doplňujícího šetření.....	104
9 PROGRAM VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT – NENUŽ SE – ZABAV SE.....	105
9.1 Proč blog?.....	105
9.2 Charakteristika blogu NEBUŽ SE – ZABAV SE.....	107
9.2.1 Nastavení blogu.....	109

9.2.2 Orientace v blogu.....	111
9.3 Přehled volnočasových aktivit od Po-Pá v Hořovicích a okolí.....	117
ZÁVĚR.....	123
POUŽITÁ LITERATURA.....	124
SEZNAM TABULEK.....	127
SEZNAM GRAFŮ.....	128
PŘÍLOHY.....	128

Časem? Má to být v rámci školy? Nebo škol, či jiných organizací, že nejsou schopny nabídnout dětem dostatečně širokou škálu volnočasových aktivit, které by děti zaujaly? A co ostatní? Měly by právě oni naplnovat volný čas svých dětí a mít kontrolu nad tím, co jejich děti dělá, kde a s kým? Takových otázek bychom si mohli položit mnoho a přirovnat je ke staré otázkou: Dítě je něco proto udělat.

Moje disertační práce bude mapovat volný čas dětí na 2. stupni ZŠ a gymnáziích v Hořovicích a okolí. Bude tvořit blog (webové stránky) pro děti staršího školního věku, které by jim nabídly co nejvíce informací o možnostech trávení volného času v Hořovicích a okolí. Doufám, že se mi na základě získaných informací podaří vytvořit takový blog, který bude hojně navštěvován a stane se přínosným zdrojem informací pro rodiče a učitele.

Práce je strukturována na tři části – teoretickou, výzkumnou a blog s názvem Mění Dětí. První část se zabývá se nabídkou volnočasových aktivit v Hořovicích a okolí. Teoretickou část tvoří pět kapitol. Nejprve se budu zabývat otázkou, jakým způsobem je definována pojem volný čas, dále navazují volným časem a volnočasovými aktivitami dítěte mladšího. Druhá kapitola je věnována pedagogickému pohledu na volný čas a rozdělení charakteristika dítěte staršího školního věku. Třetí část tvoří tři kapitoly: Prevalence společensky nežádoucích jevů a volný čas dětí.

Čtvrtá kapitola obsahuje zpracované výsledky dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zjistit, jakým způsobem děti staršího školního věku v Hořovicích volného času a kolik z nich využívá volný čas. Pátá kapitola se zabývá tím, kdo ovlivňuje jejich zjevy a jaké navštěvují místa, kde se mohou setkat s kouřením, alkoholem a nelegálními drogami.

ÚVOD

Předkládaná diplomová práce je zaměřená na otázku trávení volného času dětí jako prevence společensky nežádoucích jevů. Toto téma jsem si vybrala, protože je podle mě velmi důležité, jak děti tráví svůj volný čas. Na každém kroku slycháme, že *„ta dnešní mládež je zkažená, zbytečně se toulá po městech a neví, jak naložit s volným časem“*. Ale je to vina dětí? Nebo škol, či jiných organizací, že nejsou schopny nabídnout dětem dostatečně širokou škálu volno-časových aktivit, které by děti zaujaly? A co rodiče, neměli by právě oni naplňovat volný čas svých dětí a mít kontrolu nad tím, co jejich dítě dělá, kde a s kým? Takových otázek bychom si mohli položit mnoho a přemýšlet o tom, kde je chyba. Důležité je něco proto udělat.

V této diplomové práci budu mapovat volný čas dětí na 2. stupni ZŠ a gymnáziu v Hořovicích a mým cílem bude vytvořit blog (webové stránky) pro děti staršího školního věku na Hořovicích, který by jim nabídl co nejvíce informací o možnostech trávení volného času v Hořovicích a okolí. Doufám, že se mi na základě získaných informací podaří vytvořit takový blog, který bude hojně navštěvován a stane se přínosem jak pro žáky, tak i pro rodiče a učitele.

Práce je rozdělena na tři části – teoretickou, výzkumnou a blog s názvem *„NENUĎ SE - ZABAV SE“* zabývající se nabídkou volnočasových aktivit v Hořovicích a okolí. Teoretickou část tvoří pět kapitol. Nejprve se budu zabývat otázkou volného času a samotným vymezením pojmu volný čas, dále navazuji volným časem a životním stylem dětí a mládeže. Třetí kapitola je věnována pedagogickému pohledu na volný čas. A následuje charakteristika dítěte staršího školního věku. Teoretickou část uzavírá kapitola Prevence společensky nežádoucích jevů a volný čas dětí.

Ve výzkumné části jsou zpracovány výsledky dotazníkového šetření, jehož cílem je zjistit, kolik mají děti staršího školního věku v Hořovicích volného času a kolik z něj tráví u televize nebo počítače. Kdo ovlivňuje jejich zájmy a jaké navštěvují kroužky. A zda mají zkušenosti s kouřením, alkoholem a nelegálními drogami.

Na základě teoretické části a získaných výsledků výzkumného šetření jsem vytvořila blog NENUŇ SE - ZABAV SE na adrese www.volnycas-horovice.blog.cz. Tento blog je zaměřený na nabídku volnočasových aktivit v Hořovicích a okolí od pondělí do pátku. Děti zde naleznou nabídku kroužku na každý den, zajímavost, aktuality, fotografie a kontakty na pořadatele volnočasových aktivit. Na závěr jsou prezentovány zkušenosti, problémy a postřehy z praxe.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Volný čas

Touto kapitolou začínám svou diplomovou práci, protože volný čas je jejím ústředním tématem, a proto je potřeba toto téma přiblížit a objasnit. Nejprve se budu zabývat volným časem jako pojmem, pak se budu věnovat funkcím volného času a nakonec využití a významu volného času.

Pojem volný čas je v dnešní době pojmem velmi frekventovaným. Většina z nás ho používá v běžném hovorovém smyslu, tj. ve smyslu pouhého odpočinku, rekreace nebo zábavy a obvykle si při tom neuvědomuje plný obsah a celou vnitřní i vnější teoretickou i praktickou složitost sociální problematiky, kterou tento pojem představuje. Často se můžeme setkat i s tím, že si lidé pod pojmem volný čas představí dovolenou u moře či kdekoli jinde daleko od lidí a všedních starostí, ale v pravém slova smyslu to je mylná představa.

Volný čas je definován mnoha odborníky, jejichž názory se určitým způsobem shodují, ale do jisté míry se i odlišují. Počátky vymezení volného času pochází z období starověkého Řecka a Říma, kdy řecký filosof Aristoteles chápe volný čas jako čas na rozumování, čtení veršů, setkání s přáteli, poslouchání hudby a zároveň čas na vědu a filosofii. U Aristotela nemá volný čas nic společného s lenošením a nicneděláním. (20)

Ve středověku byl volný čas vnímán jako časový úsek, který je věnován rozjímání a modlitbám, ale také různým zábavám, hrám a tancům. V době renesance byla preferována práce a množství volného času bylo minimalizováno, volný čas neměl v tomto období svůj význam.

V současné době je obsahovou náplní volného času především zájmová činnost, která jedinci přináší příjemné zážitky, uspokojení a různé aktivity. Celkově přispívá k pocitu uspokojení a seberealizace. (1)

1.1 Vymezení pojmu „volný čas“

Pro lepší pochopení bychom si měli sjednotit chápání volného času, protože co člověk, to jiný názor a také jiná definice. Proto zde uvádím, dle mého názoru jasnou, srozumitelnou a nejlépe pochopitelnou definici:

„Volný čas je možno chápat jako opak nutné práce a povinností, dobu, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přináší nám pocit uspokojení a uvolnění. Pod pojem volný čas se běžně zahrnují odpočinek, rekreace, zábava, zájmové činnosti, dobrovolné vzdělávání, dobrovolná společensky prospěšná činnost i ztráty s těmito činnostmi spojené. Z hlediska dětí a mládeže nepatří do volného času vyučování a činnosti s ním související, sebeobsluha, základní péče o zevnějšek a osobní věci, povinnosti spojené s provozem rodiny, domácnosti, výchovného zařízení i další uložené vzdělávání a další časové ztráty. Součástí volného času nejsou ani činnosti zabezpečující biologickou existenci člověka (jídlo, spánek, hygiena, zdravotní péče). Ale i z těchto činností si někdy lidé vytvoří svého koníčka, což je zřejmé např. ve vztahu k přípravě (i konzumaci) jídla.“¹

Výše uvedenou definici mohu shrnout: Volný čas je čas, ve kterém se můžeme věnovat činnostem, které máme rádi, baví nás, uspokojují, přinášejí nám radost a uvolnění. Lze také říci, že je to čas, který nám zbývá po splnění pracovních i nepracovních povinností.

Avšak pojem volný čas může pro někoho představovat i problémy, strasti a rizika. To bývá především v období dospívání a puberty – nedostatek nebo naopak přebytek volného času, nespokojenost se způsobem trávení volného času, nedostatečné prostředky atd. Může vyústit v hledání alternativních činností, které by sice jedince uspokojovaly, ale jsou pro společnost nepřijatelné. Často provozují činnosti živelné, v partě a jsou ohrožovány na zdraví (neorganizované aktivity, nekontrolované ze strany dospělých), nebo inklinují k sociálně patologickým jevům jako jsou záškoláctví, šikana, delikvence, kriminalita, drogy (především alkohol a tabák, ale i jiné) či propadají patologickým závislostem (např. gamblerství apod.). Je však nutné těmto jevům zabránit a nabídnout dětem a mládeži kvalitní trávení a využití volného času pestrou

¹ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999, str.15.

nabídkou volnočasových aktivit. Současně působit na ty jedince, kteří inklinují k těmto projevům a eliminovat je. (3)

Odlišností volného času dětí a mládeže s volným časem dospělých je především pedagogické ovlivňování dětí a mládeže, které je v tomto věku potřebné nejen z výše uvedených důvodů (negativní možnost trávení volného času), ale také především z důvodů nedostatku zkušeností, neschopnosti se orientovat ve všech oblastech zájmových činností. Podmínkou účinnosti tohoto vedení je, aby bylo nenásilné, nabízené činnosti pestré a přitažlivé a účast na nich dobrovolná.

Ovlivňování dětí pak závisí na jejich věku, na jejich mentální i sociální vyspělosti i na charakteru rodinné výchovy. Stejně jako přístup, tak i prostředí je variabilní s ohledem na volno-časovou aktivitu. Muže probíhat doma, ve škole, v různých společenských organizacích a institucích, ale i na ulici, na veřejných prostranstvích, často i bez dozoru a zájmu dospělých, čímž se zvyšuje nebezpečnost a možnost vzniku nějaké nebezpečné situace.(3)

1.2 Smysl volného času

Podobně jako u definic volného času, tak i smysl volného času je u různých autorů odlišný, avšak v několika bodech se shodují. Jako hlavní smysly volného času se uvádějí:

1. Odpočinek

Odpočinek je pro lidský organismus nesmírně důležitý a každý z nás si bude volit jinou funkci odpočinku. Volba závisí na obsahu práce, souhrnu fyzických a duševních sil a na potřebě a přání každého z nás a na možnostech, které nám společnost poskytuje.

2. Zábava

Formy zábavy mohou mít kolektivní i individuální podobu a pestrost. Také může mít formu pracovní činnosti. Spadají sem různé druhy koníčků v manuální i intelektuální podobě. Hlavním smysl spočívá v možnosti denního rytmu života, který udává práce a který je většinou monotónní a jednotvárný. Zábava by měla zlepšit náladu a okořenit další chuť do života.

3. Rozvoj lidských sil

Rozvoj lidských sil může mít samostatnou vzdělávací formu nebo může být a velmi často bývá součástí zábavy i odpočinku. Člověk odpočívá, když čte, poslouchá hudbu nebo realizuje nějakou manuální činnost.

Všechny tři smysly volného času jsou úzce spjaty a nelze je od sebe striktně rozdělit. V ideální případě by se měli prolínat. (20)

Francouzský sociolog volného času **Roger Sue** uvádí tyto funkce volného času:

- „psychosociologickou (uvolnění, zábavu, rozvoj)
- sociální (socializaci, symbolickou příslušnost k některé sociální skupině)
- terapeutickou (zahrnuje hledisko zdravotní, smyslový rozvoj, prevenci chorob a zdravý životní styl)
- ekonomickou (pozitivní vliv na uplatnění člověka v profesní činnosti, výdaje účastníků vynakládané na aktivity volného času, pojetí volného času jako prožívání, anebo pouhé spotřeby vedoucí k odcizení).“²

Německý pedagog volného času **Horst W. Opaschowski** považuje za základní funkce volného času tyto:

- „rekreaci (zotavení a uvolnění);
- kompenzaci (odstraňování zklamání a frustrací);
- výchovu a další vzdělávání (učení o svobodě a ve svobodě, sociální učení);
- kontemplaci (hledání smyslu života a jeho duchovní výstavba);
- komunikaci (sociální kontakty a partnerství);

² HOFBAUER, B. Děti, mládež a volný čas. Praha: Portal, 2004, str. 14

- participaci (podílení se, účast na vývoji společnosti);
- integraci (stabilizaci života rodiny a vrůstání do společenských organismů);
- enkulturaci (kulturní rozvoj sebe samých, tvořivé vyjádření prostřednictvím umění, sportu, technických a dalších činností).³

1.3 Využití a význam volného času

Význam volného času vyplývá z výše uvedených smyslu volného času. Jde především o regeneraci organismu, jak po stránce psychické, tak po stránce fyzické, relaxaci, setkání se s novými poznatky, s novými lidmi, atd. Můžeme tedy říci, že volný čas uspokojuje ty potřeby, které jedinec nemůže uspokojit během práce nebo povinností všedního dne. (1.14)

2 Volný čas a životní styl dětí

Volný čas je jedním z hlavních ukazatelů životního stylu, proto tuto kapitolu zařazují do své práce. Na způsobu trávení volného času mají podíl různí činitelé, které uvedu hned na začátku. Dále se zmíním o nedostatku volného času dětí především díky nárokům některých rodičů. S volným časem také souvisí prostředí, kde děti tráví svůj volný čas rozebrané v další části této kapitoly. Posledním tématem bude volný čas a životní styl, kterému je tato kapitola věnovaná.

Činitelé ovlivňující způsob trávení volného času

Mezi činitele, které děti značně ovlivňují/patří - rodina, škola, učitelé, vrstevníci, sociální prostor, média a kultura.

Hlavní roli zde hraje **rodina**, kde silně působí vzory rodičů a dalších příbuzných. Dítě vidí, jak se jeho rodiče chovají, jak reagují na určité situace a přejímají od nich vzory chování. Někteří rodiče své děti rozmazlují a snesli by jim modré z nebe, ale to může být příčinou nespokojenosti dítěte. Protože jak dítě roste, chce uplatňovat a realizovat své vlastní názory a pokud se mu to nedaří, cítí se nespokojeno a začne provádět pravý opak

³ HOFBAUER B Den mládeže a volný čas. Praha: Portal, 2004. str. 14-15.

toho, k čemu je vedeno. Dítě se přestává chovat způsobně a začne si libovat v nepořádku a může podléhat vlivům těch méně pořádných, což může vést až k sociálně patologickým jevům. Tady bývá důležité, aby si rodiče uvědomili svou přehnanou pozornost a dávali dětem jen to, co si zaslouží a vzbudili v nich vztah k hodnotám. Samozřejmě není ani v pořádku pokud rodiče na své děti nemají čas a nevěnují se jim, to bývá často opačný postoj k výchově dítěte. (25)

..Ve vztahu k volnému času by byl ideální aktivní a poučený zájem rodičů o to, aby se jejich děti učily svůj volný čas využívat různorodě, smysluplně, na základě svého dobrovolného rozhodování citlivě podporovaného rodiči. Vstřícné rodinné prostředí v rozvoji volného času svých dětí tedy hraje a má hrát významnou úlohu. Rozvíjí individuální předpoklady dětí a podporuje jejich kontakty s dalšími prostředními, bere v úvahu jejich volnočasové potřeby i zájmy a otevírá se pozitivním vnějším podmětům. Životní styl rodiny jako přirozený stimulátor i regulátor umožňuje tyto vlivy třdit, pozitivní využívat a nežádoucí eliminovat“⁴

Dalším důležitým činitelem je **škola**. Pokud přihlédneme k současnému pracovnímu vytížení rodičů, kdy není výjimkou, že dítě s nimi tráví pouze jednu až dvě hodiny denně. Proto může být právě škola pro celou řadu věcí rozhodující. Všeobecně je škola institucí vzdělávací a výchovnou. Od školy se očekává, že své žáky připraví pro úspěšný vstup do profesionálního, občanského i volnočasového života. Svou úlohu ve volném čase žáků uplatňuje přímo a prostřednictvím svých zařízení. Volnočasovými aktivitami školy se u dětí odkrývají jejich zájmy a nadání, které se rozvíjejí samy nebo za přispění podnětů. Prostřednictvím volnočasových aktivit školy se pomáhají utvářet pozitivní vztahy dětí k dalšímu způsobu vzdělávání prostřednictvím volnočasových aktivit, k budoucí profesi a celému životu. Školy by tak měly být koordinátorem volného času dětí a poskytnout jim informace o možnostech využívání volného času v regionu. (2. 4)

Ve školách žáky přímo ovlivňuje **učitel**. Dobrým výchovným činitelem je takový učitel, který se zajímá o to, jak jeho žáci tráví svůj volný čas. Informace o volném čase

---

⁴ HOFBAUER, B. Děti, mládež a volný čas. Praha: Portál, 2004. str 63-64.

žáků má podle mě nejlepší možnost zjistit třídní učitel, učitel rodinné výchovy a učitel tělesné výchovy. Pro většinu dětí mladšího školního věku bývá učitel vzorem a proto právě on, pokud zná zájmovou orientaci dítěte, má možnost jej dobře nasměrovat k nějaké zájmové činnosti. Pokud dítěti volnočasová aktivita zalíbí, pravděpodobně v ní bude pokračovat až do dospělosti. (1)

Děti značně ovlivňují jejich **vrstevníci**, ve výběru volnočasových aktivit a celkově v trávení volného času. Ve většině případů navštěvují děti stejné kroužky, nebo sportovní činnosti. Největší vliv na trávení volného času mají vrstevníci v období puberty, kdy si děti často nerozumí se svými rodiči a dochází zde ke sporům. Děti opouští své dosud pravidelné zájmy a nahrazují je novými, často se svým výběrem nechávají inspirovat právě vrstevníky. (1)

Vliv na trávení volného času má také **sociální prostředí** ve kterém dítě žije. Je velký rozdíl mezi městem a vesnicí. Především v tom, jak je zde možné trávit volný čas. Město nabízí více kroužků a sportovních činností než vesnice. Lze tedy říci, že pokud děti ve městech chtějí mají svůj volný čas naplněn. Vesnice má pozitivní vliv v tom, že děti nejsou anonymními a zná se zde prakticky každý s každým. Je zde menší možnost patologických jevů vzhledem k tomu, že jakmile dítě například vidí někdo kouřit, nebo není zrovna na fotbalovém tréninku, hned se tato informace donese k rodičům nebo rodinným příslušníkům. Toto je ve velkém městě nemožné nikdo se zde o nikoho nestará a pokud nemají rodiče přehled o tom, co jejich dítě dělá může zde s větší pravděpodobností docházet k patologickým jevům.

Média ovlivňují trávení volného času dětí ze všech stran, hlavní vliv mají média televizní, rozhlasové, tiskové a v posledních letech počítače - internet. Děti, které nenavštěvují kroužky a tráví svůj volný čas doma, často najdeme u televize nebo počítače. Je skoro nemožné, aby děti nepřišly do styku s násilím a prostitucí právě prostřednictvím médií, protože v 21. století je skoro v každé domácnosti televize se satelitem, kde se prezentují stovky televizních stanic s různou tematikou. Samozřejmostí skoro každé domácnosti je počítač s připojením k internetu, kde je možné nalézt cokoliv si dítě jen vzpomene. Zde je z určité části na rodičích, jak s těmito médii nechají své děti o samotě.

protože, je zde hrozba špatného vlivu na dítě. Vliv na trávení volného času má také **kultura** - určitý celek, který zahrnuje způsoby chování, činnosti, společenské normy a hodnoty určitého seskupení lidí, které děti ve výběru volnočasových aktivit následně mohou také ovlivnit.

2.2 Nedostatek a nadbytek volného času

Volný čas dětí je různý, některé děti ho mají mnoho, že neví co s ním a nudí se. Jiné děti naopak málo, v důsledku všech svých zájmových činností a povinností. Ovšem všechny děti mají „právo na svůj volný čas, právo si hrát a právo rozvíjet všechny svoje zájmy a nadání“⁵. A i když si někteří rodiče neuvědomují, že na své děti kladou velké nároky, je to tak, konkrétně v těchto uvedených skupinách.

Jsou to skupiny dětí:

Děti přetěžované plněním školních povinností – rodiče i škola mívá často nereálné požadavky na děti. Většinou jsou to děti se specifickými vývojovými vadami, které plní své školní povinnosti na úkor volného času, dochází tak k jejich přetěžování a často k výchovným problémům.

Děti přetěžované zájmovými činnostmi – zde hrají velkou roli ambiciózní rodiče, kteří chtějí, aby děti byly úspěšné v různých zájmových oblastech. Tyto děti jsou přetěžovány a pocítují nedostatek volného času. Zájmové činnosti často ztrácejí dobrovolný charakter.

Děti věnující se zájmové činnosti na špičkové, vrcholové úrovni – opět zde hrají roli ambiciózní rodiče a zájmová činnost ztrácí dobrovolný charakter. Na děti jsou kladeny vysoké nároky a nemají volný čas na běžné aktivity jako jejich vrstevníci.

---

⁵ Dětská práva – Vim, co smím? [cit. 3.1.2009]. [html dokument] dostupný z <<http://www.detskaprava.cz/slabikar/18.htm>>

Děti přetěžované pracovními povinnostmi – tento problém se vyskytuje většinou ve vícečetných rodinách, kde starší sourozenec přebírá roli opatrovníka mladších sourozenců. Také je to problém v rodinách, kde jsou rodiče silně angažováni v práci. Dítě tak přebírá i další role rodiče a má nedostatek svého volného času a většinou nemá čas ani na přípravu do školy.

Některé děti opravdu trpí nedostatkem volného času a jiné ho mají nadbytek a nedokáží si s ním poradit. Tyto děti mají většinou málo domácích i školních povinností. Svůj volný čas tráví se svými vrstevníky většinou nahodile bez nějakých zájmových aktivit. Většinu svého volného času se nudí, což většinu z nich vede ke společensky nežádoucím jevům na příklad k experimentování s měkkými i tvrdými drogami, vandalismu a problematické sexualitě.

Oba tyto protipóly nedostatek i nadbytek volného času jsou z výchovného hlediska problematické. Ideálem je jedinec, který má všestranné zájmy a jeden nebo více zájmu trvalejších a hlubší. V naší společnosti se vyskytuje jak tento ideální model, tak i jiné modely, což jsou třeba děti s pestrými, proměnlivými a nestálými zájmy, pak děti s jedním vyhraněným jednostranným zájmem i děti bez trvalejších zájmů. (1)

2.3 Prostředí, kde děti tráví volný čas

Děti tráví svůj volný čas v různých prostředích. Typy prostředí, kde děti mohou trávit svůj volný čas lze rozdělit takto:

Školy a školská zařízení – školská zařízení bývají součástí škol v podobě školních družin a školních klubů. Školy a školská zařízení jsou prostředí, kde se provádí organizované činnosti vhodně volené pod pedagogickým dozorem. Prostředí je díky pedagogickému dozoru vnímáno jako bezpečné a je vhodně vybavené pro volnočasové aktivity. Děti zde přicházejí do kontaktu s vrstevníky a v tomto prostředí se mohou setkat s plno pozitivními vzory. Škola je považována za prostředí, kde nemá dítě své vlastní soukromí.(1)

Zařízení pro výchovu mimo vyučování – tyto zařízení nejsou součástí škol. Jsou to domy dětí a mládeže, domy mládeže, střediska volného času. Dále sem patří zařízení pro ústavní výchovu a další subjekty zabývající se výchovou ve volném čase. V zařízení pro výchovu mimo vyučování jsou děti pod dozorem pedagogů ve vhodně vybavených prostorách pro volnočasové aktivity. Například střediska volného času mají vymezené místnosti určené pro přesně dané činnosti. Děti se zde setkávají se svými vrstevníky, kde už věk není úplně stejný, jako ve třídách. Někteří starší žáci mohou mladší negativně ovlivňovat a některé aktivity nemusejí být vždy bezpečné. Ovšem celkově se toto prostředí řadí mezi bezpečné díky pedagogickému dozoru, který by měl mít vše pod kontrolou. (1)

Domácí prostředí – sem patří byty, domy, ale i zahrady, kde dítě s rodinou žije. V domácím prostředí si děti připadají bezpečně a mají zde své soukromí, neboť zde přicházejí do kontaktu zpravidla jen s rodinou. Toto prostředí je bez pedagogického dohledu, pokud není jeden z rodičů tedy pedagog. Avšak je považováno za bezpečné, protože málokterý rodič by chtěl, aby je jeho dítěti něco stalo. Prostor (dětský pokoj) bývá vybaveno podle potřeb a přání dítěte a bývá tedy vhodné pro trávení jeho volného času.

Veřejný prostor – restaurace, parky, hřiště, plavecké areály, kavárny, diskotéky a jiné. Na těchto prostorech dochází často k negativnímu ovlivňování dětí ze stran vrstevníku v důsledku volení nevhodných aktivit a přejímání negativních vzorů chování. Děti bývají často v parcích a hřištích bez dozoru dospělého, a proto není toto prostředí řazeno mezi bezpečné. Některé veřejné prostory jsou vhodně vybaveny (plavecké bazény, sportoviště) pro volnočasové aktivity, jiná méně, jako například diskotéky a herny.

Podle typu prostředí a jeho konkrétního působení na dítě lze pobyt volného času dětí v něm podpořit nebo omezit. (1, 14, 15)

2. 4 Volný čas a životní styl

Jedním z ukazatelů životního stylu je právě způsob využívání volného času. Životní styl dětí je ovlivňován především vzděláním rodičů a lokalitou bydlení. Mezi další faktory lze zařadit, např. věk, zájmy, rodinný stav, zdravotní stav, ekonomickou situaci, okolím přátel a jiné.

Dá se říci, že životní styl každého člověka se projevuje ve třech oblastech:

- „Ve způsobu využívání materiálních i sociálních podmínek
- V hodnotové orientaci jedince
- Ve způsobu jednání, v aktivitě člověka“⁶

Tyto tři oblasti životního stylu se projevují i ve vztahu k využívání volného času.

Materiální prostředky je možné ve vztahu k volnému času využít velmi různorodě. Účelem vynakládání materiálních prostředků je třeba touha po poznání, získání osobní prestiže a celkově vyššího společenského hodnocení (dovolené v exotických zemích, módní sporty, značkové oblečení apod.). Zde hraje velkou roli v jaké ekonomické situaci se jedinec nebo jeho rodina nachází.

Významný vliv při volnočasových aktivitách má také **sociální prostředí**, které bývá u každého jedince odlišné. Někdo je zvyklý na kolektivní sporty a zájmové činnosti, jiní dávají přednost individuálním aktivitám. Tyto formy trávení volného času je možné kombinovat a střídat podle toho, jak to komu vyhovuje. (1)

Hodnotová orientace dítěte má vliv na trávení volného času a jeho obsah. Pro životní styl dítěte je důležité, jak hodnotí význam svého volného času v osobním životě.

(1)

⁶ HÁEK, B., HOEBAUER, B., PAVKOVÁ, J. Pedagogika volného času. Praha: Pedagogická fakulta UK, 2003, str. 23.

Mohou nastat tři situace:

Podceňování významu volného času

Hlavní a převažující činností je plnění všech povinností. Odpočívat může až po splnění povinností. Volnočasové aktivity jsou spojené s výčitkami svědomí, a proto nevedou k psychickému uvolnění, dítě je nervózní a volnočasové aktivity si neumí užívat.

Přeceňování významu volného času

Zde je považováno za hlavní náplň, aby dítě dělalo to, co ho baví. Stává se, že zájmy a povinnosti dítěte splývají. Může ovšem nastat situace, že dítě začne nezvládat své školní povinnosti v důsledku upřednostňování svých volnočasových aktivit.

Reálný pohled na význam volného času

Tento stav je optimální, dítě volný čas nepreceňuje ani nepodceňuje. Vedle svých osobních povinností má také své zájmy, kterým se věnuje ve volném čase. Tyto zájmy mu poskytují prostor pro relaxaci, čerpání nových zážitků a obnovu sil. Nedává přednost volnému času před povinnostmi, ale ani nežije školou a aktivní využívání volného času vyhledává. (1)

Ve vztahu k využívání volného času jako součástí životního stylu je také důležitý způsob jednání člověka a jeho směřování k aktivním činnostem v různých životních situacích. Odlišujeme pasivní trávení volného času a jeho aktivní využívání. Hranice mezi pasivitou a aktivitou je nejasná. Proto i pojmy aktivní a pasivní trávení volného času jsou poněkud problematické. Míra aktivity může být různě stupňována od zážitků přes účast při činnostech až po vlastní tvorbu. Toto vše lze považovat z psychologického pohledu za projev aktivity jedince.

Ve vztahu k ovlivňování životního stylu jsou vymezeny výchovné cíle v oblasti volného času. (1, 3)

Důležité výchovné cíle ve vztahu k ovlivňování životního stylu:

- „Vést děti a mládež k rozumnému hospodaření s materiálními prostředky, které jsou pro volnočasové aktivity k dispozici.
- Učit reálně zhodnotit vlastní potřeby a možnosti.
- Nenásilně ovlivňovat výběr jednotlivců a skupin, ve kterých děti tráví volný čas.
- Podporovat snahu po prožitcích oproti konzumnímu přístupu k volnému času.
- Vést k reálnému hodnocení volného času, význam volnočasových aktivit nepodceňovat ani nepřeceňovat je.
- Podporovat rozvoj celoživotních zájmů (pestrost i hloubka).
- Naučit jedince účinně relaxovat.
- Podporovat veškeré aktivity v oblasti volného času, zejména aktivně provozované zájmové činnosti.
- Rozvíjet v rámci zájmových činností tvořivost⁷

3 Pedagogický pohled na volný čas

Jsem studentem Pedagogické fakulty a nemohu opomenout pedagogický pohled na volný čas. V této kapitole se zaměřím na cíl, obsah a metody výchovy ve volném čase.

Z pedagogického hlediska se berou v úvahu věkové a individuální zvláštnosti a jejich respektování ve volném čase. Dále je zapotřebí zvážit do jaké míry a jakým způsobem činnosti ve volném čase přispívají k uspokojování biologických i psychických potřeb člověka. „Pedagogické ovlivňování volného času by mělo podporovat aktivitu dětí a mládeže, poskytovat prostor pro jejich spontaneitu, uspokojovat potřeby nových dojmů, seberealizace, sociálních kontaktů, kladné citové odezvy, ale poskytovat i pocit bezpečí a jistoty.“⁸

Z pedagogického hlediska má volný čas a péče o něj dva úkoly:

⁷ HAJEK, B.; HOFBAUER, B.; PAVKOVA, J. Pedagogika volného času. Praha: Pedagogická fakulta UK, 2003. str. 24

⁸ PAVKOVA, J. a kol. Pedagogika volného času. Praha: Portal, 2002. str. 17

1. **Výchovu ve volném čase** - bezprostřední naplňování volného času smysluplnými aktivitami rekreačními i výchovně-vzdělávacími

2. **Výchovu k volnému času**- která má za úkol seznámit jedince s možnostmi zájmových aktivit, poskytnout mu základní orientaci v nich a na základě vlastních zkušeností najít oblast zájmové činnosti, která bude jedince uspokojovat a seberealizovat tedy vytvářet návyk pro budoucí trávení volného času. Výchova k volnému času je jedním z cílů výchovy ve volném čase. (15)

3.1 Cíle výchovy ve volném čase

Cílem výchovy ve volném čase je naučit jedince dobře a kvalitně využívat svůj volný čas a chápat jej jako významnou životní hodnotu. K tomuto cíli slouží seznamování se s celou řadou volnočasových aktivit, objevování vlastních dispozic a jejich rozvíjení, sestavování racionálního režimu dne atd.

Dále můžeme cíle specifikovat z hlediska určitého zařízení, podle působení na určitou složku osobnost (tělesnou, psychickou, sociální), podle složek výchovy, nebo na základě dané struktury činností v zařízení. Dle funkce zařízení je možné určit dílčí cíle.

Příklady výchovných cílů vyplývajících z výchovné funkce:

- „uspokojovat a kultivovat potřeby
- seznamovat s možnými zájmovými aktivitami
- uspokojovat, usměrňovat, formulovat a rozvíjet zájmy
- pomáhat objevovat dispozice jedinců
- rozvíjet specifické schopnosti na základě objevených dispozic
- podporovat snahy o sebevýchovu
- podporovat utváření žádoucích rysů osobnosti.⁹

Příklady výchovných cílů vyplývajících ze sociální a preventivní funkce:

- „výchova k odpovědnosti za svou osobu, za své zdraví
- posilování citových vazeb

⁹ HAJEK, B.; HOFBAUER, B.; PAVKOVA, J. Pedagogika volného času. Praha: Pedagogická fakulta UK, 2003. str. 29.

- posilování komunikačních dovedností, jako základ sociálních dovedností
- komunikace a uplatnění osobnosti ve skupině, komunikace v různých sociálních prostředích
- zvyšování sociálních kompetencí – rozvíjení sociální orientace
- vedení k odpovědnosti za své chování, k vlastní zodpovědné životní cestě v síti společenských vztahů
- posilování zodpovědné participace na vytváření programu své sociální skupiny
- schopnost objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
- osvojování si pravidel společenského styku (chování) a jejich užívání v denním životě
- výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování posilování autoregulačních systému
- hledání vlastního místa ve skupině a ve společnosti
- hledání a vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny, posilování její důvěryhodnosti a stability, vytváření podílu na objektivním hodnocení činnosti skupiny i každého člena
- vytváření společensky žádoucích hodnotových orientací a základů právního vědomí, posilování úcty k ověřeným hodnotám, porozumění, toleranci
- vytváření vlastního sebevědomí a posilování schopnosti nepodléhat cizím negativním vlivům¹⁰

Vzdělávání probíhá ve třech hlavních oblastech:

Formální – vzdělávání ve všech typech škol.

Mimoškolní – vzdělávání ve výchovných institucích mimo vyučování ve školních klubech, školních družinách, domovech mládeže...

¹⁰ HAJEK, B.; HOEBAUER, B.; PAVKOVA, J. Pedagogika volného času. Praha: Pedagogická fakulta UK, 2003, str. 30.

Neformální – do toto vzdělávání zahrnujeme vše, co se jedinec naučí během života v rodině, od přátel a kamarádů, z masmedií a z prostředí, co ho obklopuje.

Všechny tři oblasti jsou velmi důležité, navzájem se doplňují a prolínají.(1)

3.2 Obsah výchovy ve volném čase

Pedagog pracující s dětmi stanoví obsah výchovy na základě cílu a podmínek, ve kterých výchovný proces probíhá. Pedagog bere v úvahu potřeby a přání dětí, rozvíjí a ovlivňuje jejich zájmy, dodržuje psychohygienické požadavky a bezpečnost dětí.

Výchova ve volném čase se uskutečňuje v průběhu činností, založených na zájmech účastníků. Účast je dobrovolná a přináší zúčastněným kladné emoce, prožitky a přispívá k jejich seberealizaci.

Velký vliv na strukturu, obsahu intenzitě i hloubce zájmu má ontogenetický vývoj dítěte. Zájmy dětí mladšího školního věku nejsou ještě stabilizované, často se mění, a proto i nabídka činností musí být rozmanitá a zajímavá. V tomto věku se děti spíše seznamují se zájmovými aktivitami, objevují a hodnotí možnost své úspěšnosti v různých činnostech. U dětí a mládeže mají výrazný vliv na trávení volného času rodiče, kteří zapojují děti do různých forem organizovaných činností. S rostoucím věkem se zájmy dětí vyhraňují, prohlubují, ale také klesá zájem o pravidelnou organizovanou zájmovou činnost. V zájmových skupinách a organizovaných útvarech se více uplatňuje zájem členů o sociální kontakty uvnitř kolektivu. Z tohoto důvodu jsou zájmové útvary, které rozvíjejí kontakty mezi dětmi a dávají dostatečný prostor pro komunikaci, velmi oblíbené a mívají dlouholetou tradici a generační přesahy. (1, 14.15)

Při naplňování zájmu rozlišujeme:

Aktivní činnosti – dítě samo něco dělá (zpívá, hraje fotbal, pracuje na PC, maluje)

Receptivní činnosti – dítě se účastní činností jen fyzicky, nic nemusí dělat (sleduje film, koncert, sportovní utkání, účastní se besed a přednášek)

Zájmové činnosti bývají z důvodu plánování nebo z důvodů organizačních a pracovních náplní pedagogů děleny do zájmových oblastí, avšak přesnou hranici mezi

nimi nelze stanovit. Každá z oblastí má priority v rozvíjení některé ze složek osobnosti, ale také sociální dovednosti a participaci.

Zájmové oblasti:

Rukodělné činnosti – rozvíjejí hlavně jemnou motoriku a napomáhají k osvojování různých pracovních postupů (práce s různými materiály, konstrukční práce, hry se stavebnicemi, šití, vaření)

Přírodovědná zájmová činnost – seznamuje se základy přírodních věd, vytváří kladný postoj k přírodnímu prostředí a základy k jeho ochraně (ochránci přírody, rybáři, pěstitelské a chovatelské práce)

Esteticko-výchovné činnosti – formují vztah dětí k estetickým hodnotám, podporují emocionální složku osobnosti a rozvíjejí kreativitu (tanec, hra na hudební nástroj, výtvarné činnosti, divadlo)

Tělovýchova s sport – přispívají k rozvoji fyzické zdatnosti, hrají důležitou roli při výchově k toleranci a smyslu pro fair play, při sebepoznávání, při pěstování psychické odolnosti vůči stresu (základní tělesná výchova, sportovní hry, lehká atletika, turistika)

Společenskovědní zájmová činnost – prohlubuje poznatky o společnosti, její historii i tradici, jazykové znalosti (historie, filozofie, folklór, sběratelství, zájmové jazykové vzdělání)

Práce s počítači – nejrychleji se rozvíjející zájmová oblast, vybavuje děti počítačovými dovednostmi, rozvíjí logické uvažování při programování apod. Ovšem u této činnosti hrozí návyk na tzv. virtuální drogu.

V zařízeních s výraznou sociální funkcí např. školních družinách je doplněna zájmová činnost ještě o činnosti odpočinkové, rekreační a přípravu na vyučování.

Smysluplné naplnění volného času je jedna z forem, jak čelit sociálně patologickým jevům ohrožujícím děti. Dobře volená činnost přináší vnitřní uspokojení, radost z úspěchu a zvyšuje sebevědomí. Nenaplnění volného času činností vede jedince k destruktivním aktivitám. (1.15)

3. 3 Metody výchovy ve volném čase

Z velké škály výchovně vzdělávacích metod mají všechny využití i při výchově ve volném čase. Zvláštní důraz je kladen na využívání aktivizujících metod.

Přehled aktivizujících metod

Metody heuristické, řešení problému

Žák sám objevuje a hledá řešení úloh, a to na takové úrovni obtížnosti, které je za daných okolností a podmínek schopen. Výuku je třeba organizovat tak, aby učení přinášelo žáku radostné zážitky a potěšení, přičemž je nutno postupovat po dílčích krocích od základního seznámení s učivem až k jeho pojmovému zvládnutí, upevnění myšlenkových operací a k smysluplné aplikaci. Učitel by neměl vše vysvětlovat sám, ale měl by nechat žáky hledat vše, co je jim dostupné, přiměřené a odpovídá jejich možnostem. Problémové vyučování rozvíjí klíčovou kompetenci k učení a řešení problému.

Metody diskusní

Výuková metoda diskuse je taková forma komunikace učitele a žáků, při níž si účastníci navzájem vyměňují názory na dané téma, na základě svých znalostí pro svá tvrzení uvádějí argumenty, a tím společně nacházejí řešení daného problému. Diskuse se osvědčuje v situacích a v případech, kdy lze mít různé názory na jevy a fakta, jde o to seznámit se s novými poznatky nebo zkušenostmi, týká-li se téma hodnotových postojů, při vytváření vlastních názorů a jejich obhajobě. Diskusní metody slouží k rozvoji klíčové kompetence komunikativní, sociální a personální.

Metody situační

Podstatu situačních metod tvoří řešení problémového případu, který odráží nějakou reálnou událost, zobrazuje určitý komplex vztahu a okolností, je výrazem střetu různých zájmů. Z pedagogického pohledu se za případ považuje metodicky zpracovaný materiál reflektující reálnou problémovou situaci, jejíž řešení není jednoznačné. Předpokládá se, že žáci mají přiměřené vědomosti a zkušenosti z té oblasti, které se řešený případ týká. Za hlavní přednost situačních metod se považuje zaměřenost na

praxi, důraz na konkrétnost řešení a výcvik v rozhodování. Situační metody rozvíjejí klíčovou kompetenci k řešení problémů, občanskou, komunikativní, sociální a personální.

Metody inscenační

Podstatou inscenačních metod je sociální učení v modelových situacích, v nichž jsou účastníci edukačního procesu sami aktéry předváděných situací. Jde o simulaci nějaké události, v níž se kombinuje hraní rolí a řešení problému, a to buď předváděním určitých lidských typů, nebo zobrazováním reálných životních situací či kombinací obou postupů. V předváděné dramatizaci problémových případů se prohlubuje osvojené učivo, objasňují se otázky lidských osudů, osvětlují se motivy a city lidí, umožňuje se pochopit a prožít hloubku mezilidských vztahů. Pro žáky inscenace znamená možnost získat nové prožitky, osvojit si adekvátní způsoby chování a jednání, seznámit se s formami vystupování typickými pro budoucí profesi apod. Inscenační metody rozvíjejí klíčovou kompetenci občanskou, komunikativní, pracovní, sociální a personální.

Didaktické hry

Již od nejnižších tříd si značnou oblibu získaly kratší, jednodušší hry, které lze stavebnicovým systémem zařazovat do různých fází edukačního procesu, v nichž mohou plnit různé funkce bez nebezpečí časového zdržení nebo odklonu od hlavního programu. Jedná se o hry rozhodovací, soutěžní, problémové úlohy, hry pro učení sociálním dovednostem, hraní rolí, simulační hry, hry pro osvojování jazykových a komunikačních dovedností při výuce cizím jazykům aj. Podle zaměření rozvíjejí didaktické hry všechny klíčové kompetence. (26)

Z výchovných metod má velký význam působení osobního příkladu pedagoga, metody cvičení a metody sociálního zpevnování (kladné hodnocení, pozitivní motivace).

Metody názorné

Mají nezastupitelné místo mezi výchovně vzdělávacími metodami. Předvádějící nemusí být vždy pedagog, často bývají v této roli děti a pedagog ten, kdo pozoruje.

Metody slovní

Lze vhodně využít a jejich zvolení se řídí stanovenými cíli a dispozicemi účastníku. Vyprávění se uplatňuje u menších žáků, přednáška u dospívajících a dospělých žáků. Rozhovor je jednou z velmi používaných metod, která dává příležitost k uplatnění aktivity účastníků, dále podporuje komunikaci a posiluje sociální vazby. K doplnění metod názorných slouží výklad, popis a vysvětlování.

Metody praktických činností

Tyto metody jsou podstatou všech druhů aktivit, které tvoří obsah výchovy mimo vyučování. Činnosti pojetí odpovídá požadavkům aktivity, pestrosti atd.(1)

4 Dítě staršího školního věku a jeho proměny

Tato kapitola se zabývá dítětem na druhém stupni ZŠ, tedy dítětem ve starším školním věku. Především je zde popsáno období puberty příznačné pro tento věk. Dále změny v růstu a hmotnosti strašších školáků, které mohou mít vliv na výběru vhodné volnočasové aktivity. A také zde uvádím vývoj myšlení, kde žáci druhého stupně ZŠ začínají být schopni uvažovat abstraktně a hypoteticky.

„Dítětem se rozumí každá lidská bytost mladší osmnácti let.“¹¹

Starší školní věk – „Věk, který se dá vymezit jednak časově (přibližně 15-18let) jednak školní docházkou (období, kdy žák navštěvuje střední školu; v případě osmiletých gymnázií kvintu a oktávu).“¹²

Mezi desátým a patnáctým rokem dítěte prožívá dobu prepuberty a puberty. V tomto období probíhá mnoho fyziologických procesů v organismu dítěte. Z nich některé

¹¹ Úmluva o právech dítěte. [cit.15.3.2009].[txt.dokument] dostupný z <http://www.crdm.adam.cz/publikace/umluva/umluva.htm>

¹² PRŮCHA, J. a kol. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 1998. str. 237

pokračují plynule z předcházejících období, ale výrazně se urychlují. Jedná se především o období růstu hmotnosti a výšky a dále vývoj psychický a sexuální. Celkově jde o proces dospívání.

Dospívání není přesně určeno věkovými hranicemi. Přichází v rozmezí mezi 10. a 19. rokem u chlapců a mezi 8. a 18. rokem u dívek. Někdy začínají pubertální změny mnohem dříve a jindy poměrně později, jde o individuální proces každého jedince, ale souvisí především s pohlavím. U dívek začíná puberta asi o dva roky dříve, tedy kolem desátého roku a u chlapců kolem dvanáctého roku života. Samozřejmě existují individuální rozdíly. (8)

4.1 Puberta

U dívek je dolní fyziologická hranice nástupu puberty osm let, u chlapců deset let. Pokud se známky puberty objeví dříve, jedná se o předčasnou pubertu (*pubertas praecox*). Objeví – li se známky puberty po čtrnáctém roce u dívek a po šestnáctém roce u chlapců, je to projev opožděné puberty (*pubertas tarda*). Vliv na nástup puberty má dědičnost, výživa a sociální podmínky.

Pubertální období se dělí do tří fází:

1. prepuberta
2. puberta
3. postpuberta

Pro období dospívání je nejnápadnější sexuální vývoj dítěte. Dozrávají pohlavní žlázy, varlata a vaječníky, vytvářejí stále větší množství specifických pohlavních hormonů, ty se krevní cestou dostávají ke všem tkáním a spolupůsobí na jejich rychlém růstu a vzniku tzv. sekundárních pohlavních znaků. U chlapců k nim patří nápadná změna hlasu, související s růstem hrtanu, u dívek zvětšování prsu a zaoblování postavy s charakteristickým uložením tuku, u obou pohlaví pak dotváří a zvětšení zevních pohlavních orgánů a typické mužské či ženské ochlupení. Konečné dozrání pohlavních žláz se projeví u chlapců tvorbou semene a u dívek menstruací. (6)

4.2 Fyziologické změny u starších školáků

Růst se v pubertě velmi urychluje a není výjimkou, že chlapci vyrostou za rok o 15 cm. Tento růstový vrchol u nich nastává častěji až po patnáctém roce. Dívky mají růstový vrchol dříve před patnáctým rokem a jejich maximální přírůstek za rok je kolem 10cm. Poté, co se u dívek dostaví menstruace, růst je zpomalen a během 2 –3 let se pak většinou zastaví.

S rychlým růstem také souvisí růst hmotnosti. Roční váhové přírůstky se zvyšují proti dosavadním asi 2 kg na 3 – 4 kg u dívek, u chlapců je to o 4- 6 kg ročně. Často ovšem dochází k porušení těchto průměrných hodnot právě v pubertě, a to obezitou dospívajících. (6. 7)

Při růstu do výšky roste hlavně kostra, prodlužují se dlouhé kosti končetin a stoupá také spotřeba živin. Především u chlapců dokážou spořádat až neuvěřitelné porce, zatímco děvčata už zcela správně řídí svůj příjem potravy s ohledem na váhu a linii. V 21. století stále přibývá obézních dětí v závislosti na fast foodech, ale je také plno dětí především děvčat, která jsou nespokojená se svou postavou díky mediálnímu tlaku a tzv. „ideální postavě“. V některých případech může nastat psychický problém, který se projevuje poruchou příjmu potravy mentální anorexie, nebo bulimií. (6.7)

Je zde začleněn i konec mladšího školního věku (10. a 11. rok) a to z toho důvodu, že nelze vést ostrou hranici mezi oběma kategoriemi školního věku, a to vzhledem k rozdílnému nástupu puberty u obou pohlaví.

V tabulce je vyznačeno, ve kterých letech mají dívky větší výšku než chlapci (v jedenácti až třinácti letech) a kdy mají také větší hmotnost (v deseti až čtrnácti letech). Obvod hlavy se prepubertálního urychlení růstu nezúčastní. Hlava v tomto věku již roste pomalým plynulým tempem a je trvale větší u chlapců. (6.7)

Roste i trup a dokončuje se také definitivní velikost hlavy a proporce obličeje. Právě ve třinácti až patnácti letech se dokončuje prořezávání zubů trvalého chrupu (druhá dentice). Trvalý chrup se od dočasného liší hlavně vývojem třenových zubů, které se prořezávají na místě stoliček dočasného chrupu. (6.7)

Celý proces růstu a zrání, který nazýváme pubertou, se skládá z tisíců dějů, které se odehrávají ve všech orgánech, vzájemně do sebe zapadají, ovlivňují se a podmiňují. Spouštěčem a koordinátorem dílčích dějů i celého procesu je podvěsek mozkový – hypofýza spolu s nejbližšími částmi mozku, které vytvářejí řídicí hormony. Hypofýza je součástí mozku, značně ovlivňuje i nejvyšší korové funkce a sama je jimi ovlivňována. Toto úzké spojení vysvětluje i prudké a hluboké psychické změny, jimiž se puberta vyznačuje. (8)

4.3 Vývoj myšlení u starších školáků

Období dospívání je charakteristické biologickým zráním i dosažením určité úrovně zkušenosti dané systematickým vzděláváním. V závislosti na tom dochází ke kvalitativní proměně způsobu uvažování dospívajících. J. Piaget nazval toto období **stadium formálních logických operací**. Pro děti staršího školního věku je typické postupné uvolňování závislosti na konkrétní realitě. Rozdíl mezi uvažování mladších a starších školáků lze vymezit takto:

- Mladší školák chce poznat svět reálný takový jaký opravdu je.
- U dospívajícího je typická potřeba přemýšlet o tom, jaký by tento svět mohl, respektive měl být. Realita je pro něj jen jednou variantou z daných možností.

Dospívající si postupně osvojí abstraktní způsob myšlení, kde se předmětem úvah může stát cokoliv. Obsah je zaměnitelný, ale způsob zůstává stejný. Myšlenková nezávislost na konkrétní realitě umožňuje dospívajícím chápat různé teorie a řešit problémy jiným způsobem než dosud. (20)

Formální logické operace lze označit i jako hypoteticko-deduktivní myšlení. Schopnost uvažovat hypoteticky, tj. o různých reálně neexistujících alternativách, které mnohdy ani existovat nemohou, se projeví v postoji dospívajících ke světu i k sobě samému. Dospívající si s chutí představuje, co všechno by mohlo být jinak, co by se mohlo změnit. Z tohoto přístupu vychází i jeho kritičnost. Hypotetické myšlení má v době dospívání ještě mnoho nedostatky. Projevem nezralosti uvažování dospívajícího je neschopnost přesněji diferencovat mezi reálně existujícími a pouze možnými. Různé pravděpodobnými alternativami. Nebere v úvahu ani rozdílnou míru pravděpodobnosti. V tomto období bývají pro dospívajícího všechny alternativy stejně významné.

D. Keating shrnul podstatné znaky uvažování dospívajících do několika bodů:

- Myšlení dospívajících je charakteristické důrazem na variabilitu různých možností. Formální logické operace umožňují posuzovat problém z více hledisek, což lze chápat jako předpoklad k pochopení různorodosti názorů lidí.
- Dospívající začínají uvažovat systematictěji. Jejich způsob s informacemi se mění. Pouhá interpretace konkrétního problému zahrnuje přijetí více možností. Z toho vyplývá schopnost stanovit si různé hypotézy a postupně je vyloučit nebo potvrdit. Dospívající bere v potaz různé možnosti, a proto dovede přemýšlet i o různých variantách řešení. Systematická strategie uvažování nahrazuje stereotypnější přístup mladšího školáka, jemuž stačilo najít nějaké vysvětlení daného problému a byl spokojen s jedním přijatelným řešením. Ověřování hypotéz můžeme chápat jako návrat k realitě. Myšlení na této úrovni směřuje od možného k reálnému.
- Dospívající dovedou experimentovat s vlastními úvahami, dovedou je kombinovat a integrovat v jeden celek, rozvíjí se flexibilita jejich myšlení. Pro zvládnutí požadavků 2. stupně základní školy je nezbytný rozvoj abstraktního uvažování. (20)

S vlivem nového způsobu uvažování dochází ke změně vztahu k časové dimenzi. Pro dospívajícího se stává důležitější budoucnost než přítomnost, jak tomu bylo v mladším školním věku. Hypotetické myšlení dospívajících je možné chápat jako úvaha o budoucnosti, jako plánování nebo předvídaní budoucích událostí, které by mohly s určitou pravděpodobností nastat. Změna myšlení vede k posílení nejistoty, protože v rámci hypotetických úvah je jen máloco jednoznačně dáno. Obranou reakcí je větší tendence dospívajících ulpívat na nějakém názoru, až už k němu došli sami, nebo se s ním pouze ztotožnili. Tato změna pohledu na svět vede k posílení poznávacího egocentrismu, který **D. Elkind** charakterizoval tímto způsobem:

- Dospívající bývají nadměrně kritičtí a mají sklon polemizovat, což vyplývá z potřeby procvičit si své uvažování a prokázat, jak jsou nyní schopni přemýšlet a uplatnit své názory. Dospívající jsou přesvědčeni o tom, že jejich argumenty jsou tak jasné, že je musí každý pochopit a přijmout. Často se zde objevuje

preferenci a ulpívání na jednom názoru, který považují za nejlepší a odmítají o něm pochybovat.

- Dospívající občas podléhají klamu, že jejich úvahy jsou zcela výjimečné. Myslí si, že uvažují jinak než ostatní lidé. Jejich přesvědčení vzniká v důsledku subjektivního prožitku proměny vlastního myšlení, které je pro ně úplně nové.
- Dospívající bývají přecitlivělí a vztahovační. D. Elkind mluví o „iluzi imaginárního publika“, dospívající je přesvědčen, že jej neustále někdo kritizuje a sleduje. Tento projev nezralosti a nevyrovnanosti postupem času zmizí. (20)

Starší žáci jsou schopni chápat obecnější pravidla a aplikovat je na různé situace. Akceptují obecnější principy, ale v rámci potřeby jistoty kognitivní orientace odmítají přijmout jejich relativitu. Kdyby totiž připustili, že pravidla mohou být víceznačná, že nemá platit za všech okolností, tak by pro ně neměla potřebný význam. Proto kladou důraz na jejich trvalou platnost, protože jen v takové podobě jsou zdrojem jistoty. Potřeba jistoty je jednou z příčin tendence dospívajících reagovat zkratkovitými generalizacemi, které jsou nepřené nebo nesmyslné. Např. žák tvrdí, všichni učitelé jsou nespravedliví, protože mu jeden z učitelů dal horší známku než jakou čekal. Tato zobecnění jsou prezentována jako definitivní a ovlivňují jednání i uvažování dospívajícího. Ten na svých názorech trvá a odmítá připustit, že nemusí být zcela správné, nebo mít omezenou platnost.

V době staršího školního věku většina žáků získává přesvědčení, že se ve škole učí něčemu, co nebudou nikdy potřebovat, mnohé učivo se jim jeví jako zbytečné. Kritičtější přístup k výuce na 2. stupni má více příčin:

1. Schopnost uvažovat hypoteticky a přemýšlet o různých alternativách přispívá k větší kritičnosti, ke zpochybnění kurikula, které škola nabízí a jehož zvládnutí vyžaduje. Postoj je posilován již zmíněným přesvědčením o nízké užitečnosti těchto znalostí.
2. Výuka je na 2. stupni ZŠ náročnější a v důsledku toho se zvyšuje počet žáků, kteří je nezvládnou. Příčinou může být nedostatek v oblasti učení nebo nedostatek nadání:

- Žák nemá potřebné základy, na které by mohl navazovat, chybí mu znalosti, nemá zafixované potřebné dovednosti, a tudíž nové učivo nechápe.

Žák nemá dostatečné nadání a dříve používané strategie učení (jako je např. mechanické memorování) jsou stále méně efektivní. Ne všichni dospívající mají takové předpoklady, aby byli schopni uvažovat abstraktně. Většina z nich stále ulpívá na konkrétním způsobu uvažování, které potřebuje reálný základ. (20, 21)

Dítě v období staršího školního věku prochází řadou změn. Výše zmíněnou proměnou postavy, a také změnami myšlenkovými. Dítě v období puberty je velmi citlivé na změny. Na názory a příkazy rodičů reaguje vznětlivě a je intenzivně ovlivňováno svými vrstevníky. Záleží na tom, s jakými vrstevníky se dítě stýká a jaké mají zájmy. Dítě staršího školního věku v období hledání sebe sama se nechá často ovlivnit a není si ještě zcela vědomo negativních následků určitých činů. Proto je velmi důležitá prevence proti sociálně patologickým jevům, ke kterým je dítě v tomto období nej náchylnější.

5 Prevence sociálně patologických jevů a volný čas dětí

Prevence sociálně patologických jevů a volný čas dětí je podstatným tématem této práce a na tuto kapitolu bude navazovat praktická část věnovaná taktéž prevenci. V této kapitole si nejdříve shrneme tři roviny prevence, dále organizační systém primární prevence v ČR, následovat budou cíle prevence a specifické cílové skupiny prevence. A v poslední části kapitoly stručně popíši prevenci v rodině a ve škole.

Na volný čas dětí můžeme nahlížet jako na rizikový faktor. Možností jak využít volný čas stále vzrůstají, avšak kvantita neznamena nárůst kvality. Proto by zanedbání pedagogického i rodičovského ovlivňování volného času dětí mělo nedozírné následky, což dokazuje neustálé zvyšování sociálně patologických jevů ve společnosti. Především závislost na návykových látkách a hracích automatech.

Na primární prevenci¹³ se podílí ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále ministerstvo) a podle usnesení vlády č. 546/2003 je ministerstvo České republiky pověřeno posílením národní protidrogové politiky a koordinací primární protidrogové prevence na meziřesortní úrovni. Pro období 2005-2008 byl vytvořen dokument Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Ministerstvo plní v oblasti sociálně patologických jevů několik významných úkolů:

- Stanovuje základní strategie v daných oblastech
- Stanovuje priority na budoucí období
- Podporuje vazby a struktury mezi subjekty, které se podílejí na vytýčených prioritách
- Podporuje materiální, personální a finanční podmínky nezbytné pro realizaci prevence ve školství

Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství vycházejí vždy ze závěru z předešlých období. Poslední Strategie prevence je stanovena na období 2005-2008. „Tato Strategie prevence je v souladu s Národním programem rozvoje vzdělávání, tzv. Bílou knihou, s Akčním plánem Evropské unie boje proti drogám, s Usnesením vlády ČR č. 1305 o Národní strategii protidrogové politiky na období 2005 - 2009, s Usnesením vlády ČR č. 393 ke Strategii prevence kriminality na léta 2005 - 2008 a dokumentem WHO Evropské zdraví 21 – Cíl 12 a s Usnesením vlády č. 1046 k Dlouhodobému programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století. Strategie prevence sociálně patologických jevů je plně v souladu se Standardy primární prevence.“¹⁴

¹³ Prevence (z lat. *praeventire*, předcházet) znamená soustavu opatření, která mají předcházet nějakému nežádoucímu jevu, například nemocem, drogovým závislostem, zločinům, nehodám, neúspěchu ve škole, sociálním konfliktům, násilí, ekologickým katastrofám a podobně.

¹⁴ Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005-2008. [cit. 8.10.2008]. [txt dokument] dostupný z < http://www.msmt.cz/uploads/soubory/prevence_2005_2008web.doc > str. 3.

Základní cíle strategie:

- „výchova ke zdravému životnímu stylu
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí
- zkvalitněním koordinace a kontroly specifické primární prevence napříč resorty dosáhnout vyšší kvality a efektivity prováděných programů“¹⁵

Pro rok 2009 jsou v ČR vyhlášeny následující tři programy prevence:

- **Program I** - cílem je podpora škol a školských zařízení, které samy realizují preventivní programy. Projekty se předkládají místně příslušným krajským úřadům.
- **Program II** - je zaměřen na podporu projektu s celorepublikovou působností a projektů regionálního/krajského charakteru. Podmínkou je systematičnost a dlouhodobost projektu včetně zapojení min. pěti škol či školských zařízení.
- **Program III**, který je určen na prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školských zařízeních pro výkon ústavní či ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči. V rámci tohoto programu by měly být předkládány projekty, které jsou nad rámec běžných preventivních aktivit (např. programy včasné intervence apod.). Rovněž slouží k podpoře akreditovaných vzdělávacích aktivit zaměřených na prevenci pro pedagogické pracovníky v zařízeních institucionální výchovy. (31)

5.1 Tři roviny prevence

Primární prevence - je určena celé populaci, především té části, která není kriminálně riziková a ani narušená. Cíle je předejít konkrétními aktivitami nežádoucímu působení sociálně patologických jevů, případně je minimalizovat a zamezit jejich rozšiřování.

Členění primární prevence

¹⁵ Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005-2008. [cit. 8.10.2008]. [txt dokument] dostupný z < http://www.msmt.cz/uploads/soubory/prevence_2005_2008web.doc > str. 3.

- **Nespecifickou primární prevencí** se rozumí volnočasové aktivity, které tvoří nedílnou součást obecné primární prevence a jejímž obsahem jsou všechny metody a přístupy umožňující rozvoj harmonické osobnosti, včetně možnosti rozvíjení nadání, zájmů a pohybových a sportovních aktivit. Programy nespecifické prevence (např. různé volnočasové aktivity) by existovaly a byly žádoucí i v případě, že by neexistovaly sociálně patologické jevy.
- **Specifická primární prevence** tj. systém aktivit a služeb jedincům, u nichž lze v případě jejich absence předpokládat další negativní vývoj. Podporné programy pro rizikové skupiny, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jako prevence před vyloučením. (27)

Sekundární prevence – se zaměřuje především na kriminálně rizikové jedince a skupiny, u kterých je zvýšené riziko, že se stanou nositeli závadové činnosti. Dále se sekundární prevence věnuje i těm, kteří mohou být obětmi (např. děti z míst se zvýšenou kriminalitou). (15)

Terciální prevence – se snaží zabránit recidivě u těch, kteří jsou již negativními jevy zasaženi. Prevence se zaměřuje na příčiny, podmínky a sociální prostředí vzniku závadového jednání a jeho recidivy. Všechny systémové přístupy k řešení problému dětí a mládeže musí obsahovat tyto tři složky. (15)

5.2 Organizační systém primární prevence v ČR

Horizontální úroveň

Ministerstvo úzce spolupracuje s Pracovní skupinou specifické primární prevence, Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky a Republikovým výborem pro prevenci kriminality. Dále se na primární prevenci ve spolupráci s ministerstvem podílí Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo vnitra (Policie ČR), Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo obrany, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo financí. A v neposlední řadě kraje a obce. (28)

Vertikální úroveň

Zde ministerstvo koordinuje a metodicky vede síť koordinátorů tvořených:

- Krajskými školskými koordinátory prevence - pracovníci z odboru školství, mládeže a tělovýchovy krajských úřadů
- Metodiky prevence – pracovníci z pedagogické psychologických poraděn
- Školními metodiky prevence – pedagogové vypraní ve školách a školských zařízeních, často s aprobačí rodinné výchovy. (28)

Právě práce koordinátorů a metodiků v primární prevenci proti sociálně patologickým jevům bývá velmi efektivní z důvodu přímého kontaktu s dětmi a mladistvými. Především metodici prevence znají školní klima a ví, jakou formu konzumace mají návykové látky mezi žáky a jaké kriminogenní faktory na škole převládají. Tyto informace se jsou podklady k tomu, aby se prevence zaměřila na určité věkové skupiny a specifické problémy. Prevence sociálně patologických jevu vyžaduje především „systémový přístup, komplexnost, včasnost, vytrvalost, důslednost a pružnost.“¹⁶

Z výsledků SWOT¹⁷ analýzy realizované za účasti krajských školských koordinátorů prevence a metodiků prevence se zjistily tyto slabé stránky stávajícího systému primární prevence :

- „špatné podmínky práce ve školách a školských zařízeních
- problematické financování
- obecné podceňování problematiky prevence sociálně patologických jevu
- podceňování úrovně vzdělání preventistu

¹⁶ Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005-2008. [cit. 8.10.2008]. [txt dokument] dostupný z < http://www.msmt.cz/uploads/soubory/prevence_2005_2008web.doc > str. 5.

¹⁷ SWOT analýza je metoda, pomocí které je možno identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, spojené s určitým projektem, typem podnikání, opatřením, politikou apod.

- nedostatečná motivace pedagogů a ředitelů škol a školských zařízení ke změně sociálního klimatu
- nedostatečné legislativní zakotvení prevence.¹⁸

5.3 Cíle prevence sociálně patologických jevů

Cílem prevence je především přecházet škodám působeným sociálně patologickými jevy. K těmto škodám patří především závislost na návykových látkách, kriminalita, násilí, patologické hráčství, sexuální zneužívání atd. Cílem prevence není jen předávání informací bez ohledu na to, jak budou použity. Efektivní prevence musí ovlivnit chování dětí a mládeže ve smyslu podpory zdraví. Důležité je snížit nabídku návykových látek, hracích automatů, nevhodných webových serverů atd., aby byly méně dostupné. A dále snížit poptávku po těchto aktivitách, aby je děti a mládež nevyhledávaly a nebyly pro ně již zajímavé. K tomu je zapotřebí dobrá Strategie prevence sociálně patologických jevů, dále působení školy, školních metodiků prevence, peer programy a pozitivní ovlivňování rodičů.

5.3.1 Specifické cíle primární prevence

- „Provázanost systému resortu školství se systémy ostatních věcně příslušných resortů
- Jednotný systém koordinace činností v oblasti primární prevence na horizontální i vertikální úrovni preventivní činnosti přímo řízených organizací MŠMT a preventivních strategií na úrovni kraje
- Efektivní spolupráce na mezinárodní úrovni v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů dětí a mládeže
- Funkční informační systém pro realizaci preventivního působení

¹⁸ Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005-2008. [cit. 8.10.2008]. [txt dokument] dostupný z < http://www.msmt.cz/uploads/soubory/prevence_2005_2008web.doc > str. 5.

- Funkční systém vzdělávání školních a metodiků a krajských koordinátorů prevence
- Efektivní systém akreditací vzdělávacích programů v oblasti primární prevence
- Více zdrojové a víceleté financování projektů primární prevence¹⁹

5.4 Cílové skupiny primární prevence

Do cílové skupiny primární prevence patří děti, pedagogičtí pracovníci a specifické cílové skupiny. Všechny tyto tři skupiny spolu velmi úzce souvisí a je podstatné, aby spolu spolupracovaly a navzájem se doplňovaly.

Děti - v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů je hlavním cílem působení na dítě, které je odpovědné za vlastní chování a způsob života s přihlédnutím k jeho věku.

Cílem je, aby děti měly posílenou duševní odolnost vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům. Měly by být schopné řešit problémy, případně nalézt odpovídající pomoc, s tím souvisí schopnost dělat samostatně, a pokud možno, správná rozhodnutí. Další z cílů je vlastnit přiměřené sociálně psychologické dovednosti, podílet se na tvorbě prostředí a životních podmínek a v neposlední řadě mít negativní vztah k návykovým látkám. (27,28)

Pedagogičtí pracovníci - k dobrému naplňování cílů v oblasti prevence je zapotřebí především vzdělaný pedagog, vybaven komunikativně, psychologicky a speciálně pedagogicky. Pedagog by měl být schopen vyučovat za aktivní účasti dětí a pozitivně se podílet na vývoji sebeuvědomění žáka. Pro zvyšování efektivity prevence je

¹⁹ Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy. [cit. 2. 2009] [html dokument] dostupný z

<<http://www.msmt.cz/socialni-programy/strategie-prevence-socialne-patologickych-jev-u-deti-a>>

zapotřebí dobrá příprava realizátorů preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních.(27.28)

Specifické cílové skupiny

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy metodicky zajišťuje prevenci ve společnosti. K tomu je třeba spolupráce mnoho složek konkrétně **zmíněných v předešlé kapitole**. Tedy spolupráce mezi rodinou, školou, zdravotnickými zařízeními, policií, středisky volného času až po ministerstva apod. (27.28)

5.5 Prevence v rodině

Jaký styl výchovy je pro dítě tím nejlepším? Na základě zkušeností má rodina na dítě působit vřele a láskyplně, ale zároveň středně omezujícím stylem. Dítě se v takové rodině cítí respektováno a přijímáno, ale také jasně ví, kde jsou hranice toho, co smí a co nesmí.

Další doporučení jsou:

- ..Umět dítěti naslouchat a získat si jeho důvěru.
- Chránit a posilovat sebevědomí dítěte.
- Jasně daná pravidla v rodině, která se musí dodržovat.
- Předcházet nudě, najít vhodné zájmy a dobrou společnost mimo rodinu.
- Rodič by měl být pro dítě vzorem v chování ve vztahu k sociálně patologickým jevům. Převzaté hodnoty dítěte od rodičů mohou být v prevenci velmi prospěšné.
- Ochrana dítěte před nevhodnou společností.
- Mluvit s dítětem otevřeně o sociálně patologických jevech (rodič sám by měl být dobře informován, aby mohl vhodně reagovat na otázky dítěte).
- Spolupracovat ve vlastní rodině, se školou, s rodiči vrstevníků a jinými dospělými. (12)

5.6 Prevence ve škole

Školy zpracovávají svůj Minimální preventivní program, v kterém jsou jasně daná východiska primární prevence, podmínky pro úspěšnou realizaci školní prevence a struktura školní prevence.

Protidrogové programy jsou součástí učebního plánu rodinné a občanské výchovy.

V oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí škola nabízí:

- Možnost zapůjčení odborné literatury s danou problematikou
- Konzultace s metodikem prevence
- Pravidelné volnočasové aktivity zaměřená na smysluplné využití volného času

Dále školy v boji proti sociálně patologickým jevům uskutečňují pro žáky besedy, které zajišťuje metodik prevence ve spolupráci s Policií ČR a krajským školským koordinátorem prevence. Popřípadě se sociálním odborem péče o dítě a mládež a pedagogicko-psychologickou poradnou. Témata besed jsou např. Výchova ke zdravému životnímu stylu, Řešení konfliktů, Kriminalita mládeže za účasti zástupců Policie ČR....

Další z možností prevence jsou Peer program²⁰ za účasti poradenských center. (2, 12)

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v resortu školství zaměřuje své aktivity především v těchto oblastech prevence:

- ..násilí a šikanování.
- záškoláctví.
- kriminality, delikvence, vandalismu aj. forem násilného chování.
- ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže.
- xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu.
- užívání návykových látek (vč. opomíjeného alkoholu a kouření), anabolik, medikamentu a dalších látek.
- netolismu (virtuálních drog) a patologického hráčství (gambling).
- diváckého násilí.
- komerčního sexuálního zneužívání dětí.
- syndromu týraných a zneužívaných dětí
- sekt a sociálně patologických náboženských hnutí.²¹

²⁰ Peer program - slovo peer pochází z angličtiny. Jedním z jeho významů je vrstevník. Peer program je tedy vrstevnický program, kterého se může zúčastnit kdokoli ve věku od 15 do 20 let. Cílem takového programu je vytvořit skupiny dobrovolníků, kteří by aktivně působili v oblasti přímam

²¹ Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005-2008. [cit.8.10.2008]. [txt dokument] dostupný z

< http://www.msmt.cz/uploads/soubory/prevence/2005_2008web.doc > str. 9

PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části jsem zjišťovala, jak lze v Hořovicích trávit volný čas, jaké volnočasové aktivity jsou zde nabídnuty na školách a v organizacích pro volný čas dětí staršího školního věku. Dále jsem provedla výzkumné šetření u žáků na druhém stupni základních škol a také na víceletém gymnáziu. Zajímalo mě, jak tito žáci tráví svůj volný čas a jaké mají zkušenosti s návykovými látkami. Pro doplnění tohoto výzkumného šetření jsem rozšířila svou praktickou část o doplňující dotazník pro metodiky protidrogové prevence na školách. Všechny tyto získané informace mi sloužily jako podklad pro vytvoření blogu NENEĎ SE – ZABAV SE s adresou www.volnycas-horovice.blog.cz, zabývající se programem volnočasových aktivit v Hořovicích a okolí.

6. Nabídka volnočasových aktivit ve městě Hořovice

Město Hořovice je centrem oblasti, která leží v západní části Středočeského kraje na rozhraní Křivoklátských lesů, Českého krasu a pohoří Brdy. Správní obvod Hořovicka čítá 37 obcí, převážně z jihozápadní části bývalého okresu Beroun, historicky se jedná o nedílnou součást tzv. Podbrdská. Rozloha obvodu Hořovicka je 247 km² s cca 27 000 obyvateli. Město Hořovice vzniklo ze dvou sídelních celků z Velké Vísky a Hořovic o rozloze 9,5 Km². Počet obyvatel je cca 6 500.

Obr. 1 Mapa Hořovic a okolí²²

²² Mapa Hořovic a okolí . [cit.8.10.2008]. [txt dokument] dostupný z
< <http://orion.gc-system.cz/mesto-horovice.eu/informace-o-meste-1/blizke-okoli-obce-spravniho-obvodu/> >

6.1. Kde je možné trávit volný čas

Míst pro trávení volného času dětí v Hořovicích je mnoho, zde jsou vybrané:

Dětská hřiště

V Hořovicích jsou celkem čtyři dětská hřiště, dvě z nich jsou v posledních letech zrekonstruovaná. První hřiště je za Palackého náměstím, kde je opravena houpačka a přidány nové lavičky, kolotoč a houpačka. Druhé zrekonstruované hřiště je pod Gymnáziem Václava Hraběte, kde se nachází opravené pískoviště, skluzavka a prolézačky. Třetí dětské hřiště město vybuďovalo na konci sídliště Višňovka, kde bylo hřiště opravdu zapotřebí. A nejnovější hřiště je přibližně dva roky vybudované naproti zámku Hořovice s mnoha atrakcemi pro děti a lavičkami pro rodiče. V tomto roce má město vybudovat další dvě nová hřiště, jedno bude na Západním sídlišti a druhé na Sklenářce. Celkem tedy bude již v roce 2010 v Hořovicích šest hřišť.

Venkovní sportoviště

Městský fotbalový stadion je umístěn Pod Remískem, zde trénuje přípravka, žáci, dorost i muži fotbalového klubu FK Hořovicko, také se zde pořádají v letních měsících různé fotbalové turnaje. Hned vedle fotbalového hřiště je nově vybudované hřiště na plážový volejbal, dále venkovní zimní stadion, který je v provozu podle počasí od prosince do konce února. Na zimní stadion navazuje areál tenisového oddílu TJ Spartak s tenisovými kurty, jsou zde čtyři s antukovým hracím povrchem.

Venkovní sportoviště nalezneme v Hořovicích ještě v areálu 1. ZŠ Hořovice, které slouží i ostatním školám a veřejnosti. V roce 1997 prošlo školní hřiště rozsáhlou rekonstrukcí, celá plocha je nahrazena umělým povrchem. Nalezneme zde běžeckou dráhu, stanoviště pro skok do výšky a dálky. Dále jsou zde dvě hřiště pro míčové hry, jedno z nich je otevřené a druhé opatřeno vysokým plotem.

Tělocvičny

Celkem je v Hořovicích pět tělocvičen. Na 1. ZŠ nalezneme dvě a jednu na Gymnáziu Václava Hraběte, kde je umístěna i horolezecká stěna. Tyto tři velké tělocvičny se mimo hodin tělesné výchovy na školách využívají k hodinám pohybových kroužků, aerobiku, florbalu a basketbalu. Další tělocvična se nachází v prostorách

Sokolovny Valdek. tato tělocvična je nejvíce užívaná pro tréninky stolního tenisu. Free style a aikida. Poslední čtvrtá tělocvična je v Městské sportovní hale Pod Remískem. zde trénují fotbalisté v zimě. dále jsou zde tréninky florbalu. volejbalu a badmintonu.

Plavecké bazény

Krytý městský bazén nabízí velký 5-ti dráhový bazén s rozměry 25 x 10m pro plavce a malý bazén s rozměry 9 x 13m pro neplavce a především malé děti. V létě je krytý bazén uzavřen a otevírá se venkovní aquapark. kde jsou čtyři bazény konkrétně bazén pro děti s umělou skálou. bazének pro neplavce s houpacím lanem. skluzavkou . s ostružkou a vodním hřbetem. plavecký bazén s pěti dráhami o rozměru 25 x 10m a malý bazének s tobogánem. chrlíči vody a masážními lužkami. Plavecké bazény vyžívá především TJ Spartak plavecký oddíl a široká veřejnost. Základní školy využívají k hodinám plavání školní bazén v prostorách 1. ZŠ Hořovice se čtyřmi dráhami a rozměry 20 x 8m.

Posilovny

V Hořovicích jsou celkem tři posilovny dvě malé jedna v Gymnáziu Václava Hraběte a druhá v prostorách Střední odborné školy. Třetí posilovnu s názvem Fitness Atlas najdeme na Cintlovce. je zde rozmanitá nabídka posilovacích strojů a dva aerobní sály, kde jsou hodiny spinningu. jupmu. bosu a step aerobicu.

Ranč

Na okraji Hořovic je Ranč Václava Opatrného se stájemi. výběhy pro koně. jízdárna a také závodní areál pro různé soutěže. Děti se zde mohou pod vedením trenérů učit jezdit na koni nebo pokud mají ke koním vztah a nechtějí jezdit. mohou zde pomáhat s koňmi.

Parky

Na kratší procházku je v Hořovicích vhodný zámecký park jehož rozloha je 6.4ha. Jsou zde listnaté i jehličnaté stromy a lavičky k odpočinku. Dalším atraktivním místem pro procházku je lesopark Dražovka. který ně několikrát větší než zámecký park a může nabídnout i dva rybníky. Do lesoparku Dražovka chodí místní občané běhat. děti. na

vycházky se psy, na houby, na ryby a konají se zde tradiční běhy Dražovkou a Pohádkový les.

Letiště

Kurzy základního paravýcviku probíhají během víkendů pod vedením zkušených instruktorů na hořovickém letišti. Je zde možné uskutečnit i tandemový seskok s instruktorem.

Ulice

Samozřejmě většina dětí tráví svůj volný čas v ulicích města, k nejfrekventovanějším ulicím jsou kolem škol a sídlišť. Dále ulice okolo Palackého náměstí a Náměstí Boženy Němcové.

6.2 Školy v Hořovicích

V městě Hořovice jsou pro děti staršího školního věku dvě základní školy 1. ZŠ, 2. ZŠ a Gymnázium Václava Hraběte. Základní školy v Hořovicích navštěvují děti z Hořovic a z přilehlých obcí Rpet, Podluh, Felbabky, Kotopek, Praskoles, Otmič, Tihavy, Tlustice a Záluží. Ostatní děti z obcí spadající pod správní obvod Hořovic navštěvují základní školy ve větších obcích jakou je Komárov, Zaječov, Jince, Hostomice, Žebrák, Lochovice a Cerhovice. Gymnázium Václava Hraběte v Hořovicích navštěvují děti ze všech obcí Hořovicka, které splnily přijímací zkoušky na gymnázium v pátém či devátém ročníku ZŠ.

6.2.1 Charakteristika 1. Základní školy Hořovice

Název školy	1. Základní škola Hořovice
Adresa	Komenského 1245, 268 01 Hořovice
Zřizovatel	Město Hořovice
Telefon	+420311513092
Web. stránky	www.lzshorovice.cz
e-mail	lzshorovice@horovice.cz

Základní kámen školy byl položen 25. září 1976 a 31. srpna 1982 byla slavnostně otevřena. Prvním ředitelem školy byl Jaroslav Míka, kterého v dalším roce vystřídal v roli ředitele František Pelikán na dlouhých 24let. Nyní je od 1. srpna 2007 ředitelkou Mgr. Eva Křišťufová.

Ve školní budově jsou odborné učebny pro výuku chemie, fyziky, zeměpisu, přírodopisu, výpočetní techniky, výtvarné výchovy, pracovních činností, dále cvičná kuchyň a školní dílna. Od roku 2006 dvě učebny s interaktivní tabulí. Pro sport má škola dvě tělocvičny, plavecký bazén a venkovní sportovní areál. Tuto nabídku míst ke sportu využívají i ostatní školy ve městě, instituce a zájmové organizace.

Součástí školy je také školní družina a školní jídelna, která slouží nejen pro žáky 1. ZŠ, ale také 2.ZŠ a gymnázium Václava Hraběte.

Pravidelné kurzy školy:

- Seznamovací kurz žáků 6.ročníků – Křivoklát
- Lyžařský kurz pro žáky 7.ročníků - v Krkonoších
- Sportovní kurz pro žáky 8.ročníků – Sportcentrum Doubí u Třeboně
- Přírodovědný kurz - Křivoklát
- Kurzy na program „Ochrana člověka za mimořádných událost“

6.2.2 Charakteristika 2. Základní školy Hořovice

Název školy	2. Základní škola Hořovice
Adresa	Jiráskova 617 . 268 01 Hořovice
Zřizovatel	Město Hořovice
Telefon	+420311512028
Web. stránky	www.2zshorovice.cz
e-mail	skola@hornet.cz

Školní budova na Víseckém náměstí je nejstarší budovou na území města. Podle monografie Hořovicka a Berounska je první zmínka o škole při farním kostele sv. Jiří již ve 14.století. Tato část dnešních Hořovic byla tehdy samostatnou obcí Velká Víska a zdejší škola sloužila až do roku 1875 i pro děti ze sousedních Hořovic. Dnes jsou v budově třídy 1. stupně a školní družina.

Ředitelství 2. ZŠ je umístěno v Jiráskově ulici, kde jsou třídy 2.stupně ZŠ a třídy osmiletého a čtyřletého gymnázia. Budova byla otevřena v roce 1930 a sloužila učitelskému ústavu a žákům cvičné školy. Po přeměně na gymnázium zde zůstaly i třídy základní školy. Gymnázium postupně prošlo několika změnami pod různými názvy. V současné době je majitelem budovy město Hořovice.

2. ZŠ v Hořovicích má na svém druhém stupni čtyři třídy a celkem 94 žáků.

Pravidelné kurzy školy

- Go kurz - 6.ročníky
- Lyžařský kurz – 7. ročníky
- Sportovní kurz – 8. ročníky
- Škola v přírodě

6.2.3 Charakteristika Gymnázia Václava Hraběte

Název školy	Gymnázium Václava Hraběte
Adresa	Jiráskova 617, 268 01 Hořovice
Zřizovatel	Středočeský kraj
Ředitelka	PhDr. Jiří Vlček
Telefon	+420311512957
Web. stránky	www.gvh.cz
e-mail	gvh@gvh.cz

Státní reálné gymnasium v Hořovicích bylo otevřeno počínaje školním rokem 1948/49 na místě zrušeného státního koedukačního učitelského ústavu. Od roku 1953 bylo gymnasium zákonem o jednotném školství přeměněno na jedenáctiletou a později dvanáctiletou střední školu. V roce 1963 se tato škola transformovala na Střední všeobecně vzdělávací školu a od škol. roku 1969/70 se stala opět gymnáziem. Od škol. roku 1990/91 jsou na škole dvě formy studia - čtyřleté a víceleté. Škola je umístěna v budově bývalého státního učitelského ústavu Hořovice, Jiráskova 617, která byla postavena v letech 1928-30. Ve školní budově, které je majetkem města Hořovice, je také umístěna 2.ZŠ.

Od 15.6. 2001 byl MŠMT škole propůjčen čestný název **Gymnázium Václava Hraběte**.

1. července 2001 se zřizovatelem školy stal Středočeský kraj.

Ve dnech 24.-26.4.2003 si škola připomněla 55.výročí svého založení. K výročí byl vydán Almanach 55. nastudována divadelní hra Kronika (dle zápisu ze školních kronik) a uspořádáno setkání absolventů. Každým rokem je pro veřejnost vydávána tiskem Výroční zpráva.

Škola má k dispozici dvě nově vzniklé učebny v podní přístavbě, vybudované městem Hořovice během letních měsíců roku 2003.

Kurzy pořádané školou:

- Lyžařský kurz
- Běžkařský kurz
- Vodácký kurz
- Cykloturistický kurz

SuKoVa

V rámci Minimálního preventivního programu se studenti Gymnázia Václava Hraběte mohou zúčastnit několika různých kurzů či akcí poskytujících **nevšední silné kolektivní i osobní zážitky**. Čeká je tu :

SEZNÁMENÍ

- s novými lidmi

- se spolužáky, které sice už dlouho znají, ale přesto nepoznali, že „tichá voda břehy mele“ a že „není všechno zlato, co se třpytí“
- se sebou, když zjistí, že dokážou víc, než si mysleli

RADOST

- ze společného úspěchu
- ze vzájemné podpory
- z pobytu v přírodě

PŘEKVAPENÍ

- že si musejí uvařit sami
- že dokážou vložit svůj život do rukou spolužáku
- kolik je možností, jak lze aktivně strávit čas a ještě mnoho dalších věcí.

6.2.4 Nabídka volnočasových aktivit škol

Tab. č. 1 Volnočasových aktivit škol

1.ZŠ Hořovice	2. ZŠ Hořovice	Gymnázium V.H.
<ul style="list-style-type: none"> • Aranžování • Německý jazyk • Domácí a ruční práce • Kroužek matematiky • Mladý zdravotník • Šikovné ruce • Aerobic • Kondiční běh • Atletika • Florbal • Základy lezení • Počítačový kroužek 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarný kroužek • Angličtina hravě • Hrajeme si s češtinou • Španělština • Atletika • Břišní tance • Aerobic • Basketbal • Kopaná • Horolezecká stěna • Posilovna • Informatika • Dramatický kroužek 	<ul style="list-style-type: none"> • Aerobic • Plavání • Volejbal • Aikido • Břišní tance • Lezecká stěna • Florbal- hoši • Kondiční kroužek • Free style • Posilování

6.3 Charakteristika vybraných organizací

Nejvíce volnočasových aktivit v Hořovicích nabízí Základní umělecká škola Josefa Slavíka zabývající se především výukou hudebních předmětů a tanečními obory.

Druhá velmi významná organizace je SVČ Domeček Hořovice, které má bohatou nabídku kroužků, akcí a táborů během celého roku.

6.3.1 Základní umělecká škola Josefa Slavíka

Adresa: Palackého nám. 253, Hořovice 268 01

Tel.: 311 512 036

e-mail.: zus.horovice@quick.cz

Josef Slavík (26.3.1806 Jince - 30.5.1833 Budapešť)

český skladatel a slavný houslista, srovnávaný s Paganinim. Hořovický rodák syn učitele a muzikanta Antonína Slavíka, který ho již od 4 let učil hrát na housle.

Základní umělecká škola Josefa Slavíka má v Hořovicích dlouholetou tradici byla založena v roce 1949-1950. Školu navštěvovali rodiče i prarodiče dnešních žáků. V minulosti se zde vyučovaly zejména hudební předměty a sborový zpěv. Od roku 1990 nabídku rozšířila Ing. Marcela Petrášová založením taneční skupiny Carmen a o pět let později založením mažoretek.

Škola je od 1.7.2001 příspěvkovou organizací, zřizovatelem je Středočeský kraj. Ve škole se vyučují hudební předměty podle zájmu, dále sborový zpěv a taneční obory. Ředitelem školy je nyní Mgr. Jan Jůna, který vyučuje hru na housle a hudební nauku. Hudební obory navštěvuje celkem 170 žáků. Mezi nejvíce navštěvované obory patří mažoretky, které mají čtyři oddíly s celkovým počtem 80členek, taneční skupina Carmen má 13 členek.

6.3.1.1 Nabídka volnočasových aktivit ZUŠ Josefa Slavíka

Tab. č. 2 Vonočasové aktivity ZUŠ J. S.

Hra na hudební nástroj	Taneční obory	Hudební obory
<ul style="list-style-type: none"> • Hra na kytaru • Hra na housle • Hra na klavír • Hra na flétnu • Hra na trubku • Hra na akordeon 	<ul style="list-style-type: none"> • Taneční příprava I. • Taneční příprava II. • Taneční I.- mažoretky • Taneční II. – mažoretky • Taneční skupina - Carmen 	<ul style="list-style-type: none"> • Sborový zpěv • Sólový zpěv • Hudební nauka

6.3.2 SVČ Domeček Hořovice

Adresa: Větrná 869, 26801 Hořovice

Tel.: 311512223

E-mail: tklokocnik@domceckhorovice.cz

Středisko volného času – Domeček Hořovice dále jen Domeček je od 1. září 2006 novou příspěvkovou organizací, kterou zřídilo Město Hořovice.

Domeček je v Hořovicích nejaktivnější organizací s nejpestřejší nabídkou kroužků, táborů, kurzu a akcí v Hořovicích.

Kroužky

Domeček nabízí kroužky výtvarné, kde největší zastoupení má keramika různě odstupňovaná podle zkušeností dětí. Domeček má vlastní keramickou dílnu ve svém sídle na Větrné, která je maximálně vytížená a o tento kroužek je rok od roku větší zájem. Další výtvarné kroužky jsou například kresba pro malé skupinky dětí ZŠ, nebo pastelka pro předškoláky a výtvarný kroužek pro děti prvního stupně ZŠ.

Z kroužku hudebních může Domeček nabídnout hudební přípravku Cvrčky pro nejmenší, hru na flétnu, kytaru a klavír různě odstupňovanou podle pokročilosti dětí. Větší výběr pak nabízí Základní Umělecká škola Josefa Slavíka.

Také sportovní kroužky nabízí domeček, a to aerobic a miniaerobic, o které je velký zájem u děvčat. Dále pohybový kroužek, kde děti cvičí při hudbě na nářadí a hrají míčové hry. Domeček nabízí také taneční kroužek se základy hip-hopu, discodance a showdance pro děti ZŠ a pro starší od 15let založil Domeček taneční klub STREET MOVE. Nezapomnělo se o ani na maminky s dětmi od 2let, pro které je zde cvičení při hudbě vždy ve čtvrtek dopoledne v tělocvičně 2. ZŠ.

V jazykových kroužcích není Domeček příliš rozmanitý, neboť nabízí jen jeden cizí jazyk a to anglický. Ale je rozdělen do sedmi skupin podle množství zájemců a také stupně pokročilosti. Pro žáky devátých ročníků je zde kroužek českého jazyka určen k přípravě na přijímací zkoušky na střední školy.

Mezi ostatní kroužky patří kroužek rybářský, který má velmi příznivou cenu pro děti, protože je dotován MO ČRS a je u chlapců velmi oblíben a praktické tréninky jsou na rybníku Velká Dražovka ve stejnojmenném lesoparku. Chlapci také navštěvují kroužek Plastikový modeláři, který je vždy v pondělí v dílnách 2. ZŠ. Domeček nabízí také turistický kroužek, kde se děti učí práci s buzolou a mapu a podnikají různé výlety po okolí. Zajímavým kroužkem je kroužek ekologický, který si myslím, že je v dnešní době velmi aktuální a jeho náplní jsou výlety do přírody a poznávání ji, hry v přírodě a samozřejmě ochrana přírody a například správné třídění odpadu. Domeček také myslel na menší děti a jim nabízí kroužek předškolák pro přípravu dětí do první třídy ZŠ.

6.3.2.1 Nabídka volnočasových aktivit SVČ Domeček Hořovice

Tab. č. 3 Volnočasové aktivity SVČ Domeček Hořovice

Výtvarné	Hudební	Sportovní
<ul style="list-style-type: none"> • Keramika I.-V. • Kresba I. - II. • Pastelka I. - II. • Výtvarný kroužek I. – II. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cvrčci • Hra na flétnu • Hra na kytaru • Hra na klavír 	<ul style="list-style-type: none"> • Miniaerobic • Aerobic • Pohybový • Street move • Taneční • Břišní tance
Jazykové	Technické	Ostatní
<ul style="list-style-type: none"> • Anglický jazyk I – VI. • Český jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> • Plastikový modelář 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologický • Rybářský • Turistický

Tábory

Domeček vyplňuje volný čas dětí o prázdninách především dětskými tábory pro které má své tři základny - základnu Hlince, Vranovice a základnu na Zbirožském potoce. Na první tábory v létě 2008 se odjízďelo 28. června s názvem Letopisy Narnie a Zpátky do Pohádky I. a z posledního běhu tábora se vracely 23.srpna. Domeček pořádá každoročně několik běhů, v loňském roce celkem 12 a každý z nich měl jiný název celotáborové hry. Organizátoři se snaží hry přiblížit aktuálním dětským trendům takže jsou tábory se názvem – Shrekova dobrodružství, Ztraceni... V letošním roce 2009 je na

třech táborových základnách celkem osm běhu a dva běhy příměstského tábora Hořovice přímo v domečku, kdy je pro děti připraven program od 8.00 do 15.00 hodin od druhého týdnu v červenci na 14 dní.

Kurzy

Právě Domeček je koordinátorem regionálních vzdělávacích akcí Národního institutu dětí a mládeže. Kurzy jsou realizovány pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a pro pracovníky školských zařízení, nebo nestátních neziskových organizací a jsou akreditována MŠMT.

Aktuálně Domeček nabízí kurz:

- Keramiky
- Netradiční techniky Tiffany
- Netradiční techniky s podíkem
- Vedoucích dětských táborů
- Tábor 100x jinak aneb kdo si hraje nezlobí
- Pro hlavní vedoucí dětských táborů
- Hrajeme na kytaru v zájmovém kolektivu
- Pedagogické minimum pro externího pracovníka

Akce

Domeček organizuje mnoho akcí od září do června, pokusím se zde přiblížit alespoň ty tradiční, které nezbytně paří k Hořovicím a jsou věnovány dětem a dospělým.

ZÁŘÍ

Protože v měsíci září začínají děti chodit do školy a vše je hektické, ani Domeček nepořádá žádné tradiční akce. Ojedinele se vyskytnou závody v *Přespolním běhu pro žáky 8. a 9. ročníku*, ale nejsou pravidlem. Občas také některá ze zahraničních firem, které jsou v průmyslové zóně za Hořovicemi, požádá Domeček o zorganizování Dětského dne pro děti zaměstnanců.

ŘÍJEN

Hořovický cvoček – probíhá každoročně druhou sobotu v říjnu. Trať tohoto běhu je dlouhá 13,5 km. Jedná se převážně o lesní cesty v členitém terénu. Start je v Hořovicích na Větrné, kde Domeček sídlí. První tři v každé kategorii obdrží diplom a drobnou cenu.

LISTOPAD

Běh podzimní Dražovkou - bývá první sobotu v listopadu, letos se uskuteční již 25. ročník. Každý závodník zde startuje na vlastní nebezpečí. Trať je rozdělena podle kategorií startujících. Ženy, muži, dorostenci a dorostenky mají společný start u vodojemu v Dražovce většinou v 10.15 hodin. Děti startují dříve, každá kategorie je hodnocena zvlášť. První tři v každé kategorii získají diplom a drobnou cenu.

PROSINEC

Čertovský vrch – tato akce se každý rok koná před příchodem Mikuláše po setmění kolem 16.00 hodiny v lesoparku Dražovka. Děti s rodiči se vydají po trase osvětlené pouze lampiony. A proč pochod přes Tři pekla? Na trase jsou připravena stanoviště, kde už na děti netrpělivě čekají čerti. Děti musí na každém stanovišti splnit úkol, aby mohly pokračovat dál. Například s čerty hrají kostky, házejí na terč, lezou ve strašidelném pytlí. Po překonání všech čertovských úkolů na ně v cíli čeká Mikuláš s andělem a také sladká odměna. Vrcholem večera je velký ohňostroj. Většinou se sejde kolem 400 dětí z MŠ a ZŠ.

Oblastní kolo dětské Porty - bývá na začátku prosince a koná se v klubu Labe v Hořovicích. Dětská Porta je otevřená postupová hudební soutěž v oblasti FOLK a COUNTRY pro mladé interprety – jednotlivce, dua a skupiny pro děti a mládež do 26 let. Smyslem soutěže je vyhledat a veřejně prezentovat dětské a mladé talenty. V každé kategorii může odborná porota vybrat dva hudebníky, které může doporučit na republikové finále. Oblastní kolo v Hořovicích bývá doplněno vystoupením dětí ze zájmových útvarů. Vystoupení se zúčastnily i děti ze zájmových kroužků kytar a flétny. Úspěšní účinkující si domů odnesli diplom a sladkou odměnu. V letošním roce 2009 se hořovická kapela ZAČÍNÁME pod vedením Vladky Šlosarové z SVČ Domečku stala vítězem dětské Porty na celorepublikovém kole v Praze.

LEDEN

Běh Partyzánskou Stezkou – se pravidelně uskutečňuje na památku účastníků odboje na Hořovicku, letos již 33. ročník. Domoček běh pořádá ve spolupráci s hostincem Savoj v Oseku od kterého je vždy start kolek 10.00 hodiny. Délka tratě je pro každou kategorii jiná – dospělí 10 km, žactvo 1 300 m, dorost 2 600 m a nejmladší příchozí 300 m. Kategorie jsou stejné jako při běhu Dražovkou, nebo při Cvočkovi, novinkou na startu jsou maminky s kočárky. V cíli dostanou závodníci čaj a sušenku. Vítězové v kategorii muži A a ženy A obdrží putovní pohár. První tři závodníci v každé kategorii obdrží věcnou odměnu a diplom. Každoročně se běhu zúčastní okolo 200 účastníků.

Dále v lednu Domoček pořádá různé olympiády – v německém jazyce a matematice.

ÚNOR

Patří k olympiádám v anglickém jazyce a dějepisu.

BŘEZEN

Olympiády pokračují i v březnu a tentokrát v českém jazyce, zeměpisu a fyzice. Olympiády v uvedených předmětech jsou samozřejmě odstupňovány příslušnými ročníky.

DUBEN

I v dubnu pokračují olympiády a to v matematice pro vyšší ročníky.

Běh jarní Dražovkou – bývá první víkend v dubnu. Letos se uskuteční již 24. ročník jedná se o stejný závod jako je Běh podzimní Dražovkou. Kategorie jsou u obou běhů stejné. Trať vede členitým terénem v lesoparku Dražovka. První tři závodníci v každé kategorii obdrželi diplom a odměnu. V kategorii dětí jsou navíc jako odměna medaile, které se dětem moc líbí. Po vyhlášení výsledků jednotlivců jsou vyhlášeny i výsledky družstev. Tyto běhy mají v Hořovicích velkou tradici, závodníci se sem sjíždějí z dalekého okolí. Například z klubů AC Falcon Rokycany, AK Škoda Plzeň, SKP České Budějovice, Olymp Praha, Tri Klub Příbram a dalších.

Čarodějnice na Větrné - tato akce se uskutečňuje v předvečer pálení čarodějnic. Zahájení akce bývá v 15.30 hodin na Větrné. Děti plní na stanovištích různé úkoly. Na každém stanovišti čekají na děti externisté převlečení do slušivých, čarodějných kostýmů. Mezi úkoly například patří složení puzzle s čarodějnici, slalom kolem stromů ve stopách, projetí trasy na koštěti.... Děti po splnění úkolu dostanou sladkou odměnu, propagační materiály Domečku a řidičský průkaz na koště. Na závěr si všichni společně zazpívají u ohně, na kterém hoří čarodějnice. Děti jsou vždy upozorněni na platnost řidičského průkazu – platí jenom 30.4. (!) a pouze jeden rok. Tudiž všichni zúčastnění si musí příští rok řidičský průkaz obnovit.

KVĚTEN

Pohádkový les - je akce, která má v Hořovicích dlouholetou tradici. Jedná se o akci, která je připravena pro děti k „oslavě dne dětí“. Trasa Pohádkového lesa vede hořovickým lesoparkem Dražovka. Pro děti je připraveno 7 pohádkových stanovišť + start a cíl. Na stanovištích v rolích pohádkových postav vystupují externisté a studenti z Hořovic i z Berouna. Mezi pohádkovými postavami nechybějí většinou princezny, vodníci, čerti, klauni, princové, zvířátka a nově mužou děti na stanovišti potkat také Harryho Pottera, který je novodobou pohádkovou postavou. Pořadatelé se neustále snaží inovovat kostýmy a přicházet s novými postavami. Na jednotlivých stanovištích plní děti jednoduché úkoly a za které dostávají na startovací kartu razítka, v cíli za zaplněnou startovací kartu obdrží sladkou odměnu. Po procházce Dražovkou se účastníci mohou ještě přesunout do areálu Domečku na Větrné, kde je pro ně připraven doprovodný program – soutěže, vystoupení zájmových kroužků, opékání vuřtu a další.

Dětské rybářské závody - pořádá Domeček ve spolupráci s místní organizací Českého rybářského svazu Hořovice pro děti do 15 let. Soutěží se na rybníku Velká Dražovka a prezence bývá od časných ranních hodin kolem 7 hodiny. Lov se provádí na jeden prut a jeden háček. Doprovod může dětem pomoci nahodit a vylovit rybu. Ale zaseknout a zdolávat rybu musí každé dítě samo. Ryby měří a zapisuje rozhodčí. Po ukončení závodu, který trvá průměrně 3 hodiny, je vyhodnocení výsledku. Hodnotilo se: první chycená ryba, největší ryba a dále podle délky nachytných ryb v centimetrech.

7 Výzkumné šetření – žáci

7.1 Cíle, hypotézy a metody výzkumu

Cílem výzkumu bylo zjistit:

- 1) Kolik svého volného času tráví u počítače a televize.
- 2) Kdo z jejich okolí ovlivňuje jejich zájmy.
- 3) Na jaké kroužky chodí.
- 4) Jaké mají zkušenosti s alkoholem, kouřením a drogami.
- 5) Jak tráví svůj volný čas děti, které mají zkušenost s nelegální drogou.

Hypotézy :

1. Náplň volného času dětí značně ovlivňují rodiče.
2. Více než 35% dotázaných tráví svůj volný čas s kamarády a 2-4 hodiny denně před obrazovkou televize nebo počítače.
3. Většina žáků je spokojena s nabídkou kroužků ve svém okolí a ví, kam se obrátit v případě zájmu, přesto více než 30% z dotázaných nenavštěvuje žádný kroužek.
4. Chlapci navštěvují převážně sportovní kroužky.
5. Více než 10% žáků, kteří neprovozují žádnou volnočasovou aktivitu budou pravidelně pít alkohol a denně kouřit.
6. Více než 50% žáků, kteří mají zkušenost s nelegální drogou tráví svůj volný čas s kamarády, ti je také ovlivňují a od nic ví nejvíce informací o nelegálních drogách.

První hypotéza se opírá o názor, že většina rodičů ovlivňuje trávení volného času svých dětí na ZŠ. Ověřit hypotézu mají otázky č. 1, 2, 6, 7, 8.

Druhá hypotéza je založena na obvyklém trávení volného času dětí tj. sledování televize, hraní her na počítači nebo s kamarády. Ověření hypotézy mají umožnit otázky č. 3, 4, 5, 6.

Třetí hypotéza se týká znalosti nabídky kroužků v okolí žáka a zda vůbec ví, kam se mohou v případě zájmu obrátit. Vychází z toho, že žáci budou poměrně dobře

informování školou i nabídkou ostatních organizací. Ověření hypotézy mají umožnit otázky č.9, 10, 11, 12, 13.

Čtvrtá hypotéza předpokládá, že chlapci jsou sportovně aktivní než děvčata. Hypotézu ověřuje první část dotazníku druh pohlaví s následným vyhodnocením otázek č. 6,11.

Pátá hypotéza se ztotožňuje s tím, že děti co jsou bez zájmu se nudí a mají větší sklony ke kouření a pití alkoholu. Hypotézu ověřují otázky 11,15 a 16.

Šestá hypotéza se týká přímo žáků, kteří odpoví na 17. otázku ano. Což je předpokladem, že tito žáci se sdružují v partách a jejich kamarádi na ně mají velký vliv. Tuto hypotézu ověřují otázky číslo 6, 8 a 14.

Metody:

Hlavní metodou výzkumu bylo anonymní dotazníkové šetření, které bylo koncipováno s ohledem na vytyčené hypotézy a jeho další použití při tvorbě programu vonočasových aktivit dětí staršího školního věku. V první části dotazníku jsem zjišťovala pohlaví, ročník a školu do které žáci chodí. Následovalo 18 otázek, které jsem rozdělila na prvních 13 hlavních zjišťující aktuální situaci týkající se trávení volného času dětí staršího školního věku. A dodatkových 5, které mi ukázaly, jakou zkušenost mají děti staršího školního věku s alkoholem, kouřením cigaret a nelegálními drogami.

V dotazníku byly použity otázky uzavřeného i otevřeného typu. Uzavřené s výběrem odpovědi (č. 1,2,4,5,6,8,14,15 a 16),dichotomické (4x) a trichotomické (2x). U jedné dichotomické otázky byl dán prostor pro zdůvodnění své odpovědi (č. 11). Vřené se stručnou odpovědí (č. 3,10 a 18). Dvě dichotomické otázky byly doplněny jednou otevřenou otázkou se stručnou odpovědí(č. 13 a 17), jedná dichotomická otázka byla doplněna dvěmi otevřenými otázkami se stručnou odpovědí (č.11) a zbylá jedna byla bez doplnění (č.12).

7.2 Charakteristika zkoumaného souboru

Zkoumaný soubor se skládá z žáků dvou ZŠ a žáků víceletého gymnázia. Dotazníky vyplnilo celkem 430 respondentů. Konkrétněji 1. ZŠ v Hořovicích s celkovým počtem 11 tříd na druhém stupni s počtem 237 respondentů Na 2. ZŠ v Hořovicích 4 třídy na druhém stupni s 85 respondenty. A poslední školou je Gymnázium Václava Hraběte s celkovým počtem 108 respondentů .

Tab. č. 4 Pohlaví respondentů

Pohlaví respondentů	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ženy	200	46,5%
Muži	230	53,5%
Počet respondentů	430	100%

Tab. č. 5 Respondenti 1.ZŠ Hořovice

1.ZŠ (11 tříd)	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ženy	106	45%
Muži	131	55%
Počet respondentů	237	100%

Tab. č. 6 Respondenti 2.ZŠ Hořovice

2.ZŠ (4 třídy)	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ženy	39	46%
Muži	46	54%
Počet respondentů	85	100%

Tab. č. 7 Respondenti Gymnázia Václava Hraběte

Gymnázium V.H. (4 třídy)	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ženy	55	51%
Muži	53	49%
Počet respondentů	108	100%

7.3 Popis průběhu výzkumu TAZNIK

Výzkum se uskutečnila v únoru 2008 na dvou základních školách a jednom víceletém gymnáziu v Hořovicích. Dotazník jsem osobně zadala žákům druhého stupně v 10 třídách v ostatních třídách dotazníky zadali vyučující rodinné výchovy, nebo třídní učitelé. Vyplnění dotazníku nebylo časově omezeno, ale průměrně ho žáci měli vyplněný za 15 minut. Žákům jsem nepodávala žádné doplňující informace ohledně obsahu dotazníku a způsobu jeho vyplnění. Dotazník byl zadán anonymně. Plné znění dotazníku je uvedeno v následujícím textu.

Dotazník

1. Která z následujících předmětů nevyučujete?

- a) čeština a slovenský jazyk
b) matematika
c) přírodopis
d) fyzika
e) zeměpis
f) dějepis
g) hudební výchova
h) výtvarná výchova
i) tělesná výchova
j) občanská nauka
k) cizí jazyk
l) ostatní

2. V jaké době jste nejvíce aktivní?

- a) ráno
b) po obědě
c) večer
d) nikdy

3. Jak často chodíte do kina (rodinně nebo v doprovodu)?

4. Která kniha vás nejvíce zaujala? a) 1-2 hod. b) 3-4 hod. c) 5-6 hod. d) 7-8 hod.

5. Která kniha vás nejvíce zaujala? a) 1-2 hod. b) 3-4 hod. c) 5-6 hod. d) 7-8 hod.

6. Jak se cítíte, když čtete knihu?

- a) jako kdybych byl v příběhu
b) jako kdybych byl v příběhu
c) jako kdybych byl v příběhu
d) jako kdybych byl v příběhu

7. Považujete se za čtenáře? ANO NE NĚKDY

8. Jak často čtete knihu? a) často b) někdy c) nikdy

- a) často
b) někdy
c) nikdy

9. Jak často čtete knihu? ANO NE NĚKDY

DOTAZNÍK

Prosím, přečtete si pozorně následující otázky a zakroužkujte písmeno té odpovědi, která nejlépe vystihuje skutečnost nebo Váš názor. V několika případech se nelze vyhnout písemné odpovědi, které mohou být velmi stručné. Nikde neuvádějte své jméno. **dotazníky jsou přísně anonymní.** Všechny údaje jsou považovány za důvěrné a budou využity pouze studijní účely pro diplomovou práci na téma: „Trávení volného času dětí jako prevence společensky nežádoucích jevů“.

Statistické údaje:

Pohlaví: Muž   Třída: Škola:
                  Žena

Dotazníková část:

- Kolik času věnuješ přípravě na vyučování?**
a) každý den   b) pouze o víkendu
c) nepřipravuji se vůbec   d) připravuji se nepravidelně (když je test, zkoušení)
- Máš ještě nějaké jiné povinnosti?**
a) pomoc rodičům (nákup, úklid...)   b) péče o sourozence (hlidání...)
c) péče o zvířata   d) jiné.....
- Kolik hodin týdně máš volného času (odhadem v hodinách)?.....**
- Kolik hodin denně strávíš u televize?** a) 0-2hod. b) 2-4 hod. c) 4-6 hod. d) 6-8 hod.
- Kolik hodin denně strávíš u počítače?** a) 0-2hod. b) 2-4 hod. c) 4-6 hod. d) 6-8 hod.
- Jak nejčastěji trávíš volný čas?**
a) s kamarády   b) nudím se   c) jsem sám(a)   d) navštěvuji kroužky
e) s rodiči   f) aktivně sportuji   g) jinak.....
- Trávíš svůj volný čas s rodiči?**   ANO   NE   NĚKDY
- Kdo ovlivňuje (ovlivnil) tvoje zájmy?**
a) kamarádi   b) rodiče   c) prarodiče   d) sourozenec
e) učitel(ka)   f) partner(ka)   g) někdo jiný.....
- Účastníš se akcí připravovaných školou ve svém volném čase?** ANO   NE   NĚKDY

10. Kam by ses obrátil(a), kdybys chtěl(a) navštěvovat nějaký kroužek? .....

11. Navštěvuješ nějaký kroužek nebo provozuješ nějaký sport? ANO NE

Pokud ANO jaky .....

Pokud NE proč.....

12. Je některý z těchto kroužku pořádaný školou? ANO NE

13. Vyhovuje ti nabídka kroužků ve tvém okolí? ANO NE

Pokud NE napiš o jaký kroužek je ve tvém regionu nedostatek?.....

14. Z jakého zdroje jsi získal (a) nejvíce informací o návykových látkách ?

- a) ze školy - od učitelů   b) přednášky odborníků   c) od kamarádů
d) od rodičů   e) z televize,tisku   f) ve škole – z videopořadů
g) z odborné literatury   h) jinak.....

15. Vyjádři svůj vztah k alkoholu:

- a) nepijí alkohol
b) pijí výjimečně (párkrát do roka)
c) pijí pravidelně (několikrát do měsíce)

16. Vyjádři svůj vztah ke kouření cigaret:

- a) nekouřím
b) kouřím pouze výjimečně
c) kouřím nepravidelně
d) kouřím pravidelně (denně)

	Absolutní	Relativní
a)	137	32%
b)	16	4%
c)	27	6%
d)	230	58%
e)	430	100%

17. Máš vlastní zkušenost s nějakou nelegální drogou ? ANO NE

Pokud ANO, napiš jako drogu jsi zkusil (a) .....

18. Napiš, jak se jmenuje metodik protidrogové prevence, který působí na vaší škole .

.....

Děkuji za spolupráci

Děkuji za spolupráci

7.4 Vyhodnocení výzkumu

Vyhodnocení všech otázek je společné jak pro dívky i chlapce, kromě otázek č. 6 a 11.

Vyhodnocení otázky č.1

„Kolik času věnuješ přípravě na vyučování?“ Žáci zde měli 4 nabídnuté odpovědi. Největší zastoupení měla odpověď „Připravuji se nepravidelně“ a to, 58 %, za ní následovala s 32 % odpověď „Každý den“, dále odpověď „Nepřipravuji se vůbec“, která se nejvíce vyskytovala u respondentů z Gymnázia Václava Hraběte a poslední místo obsadila odpověď „Pouze o víkendu“.

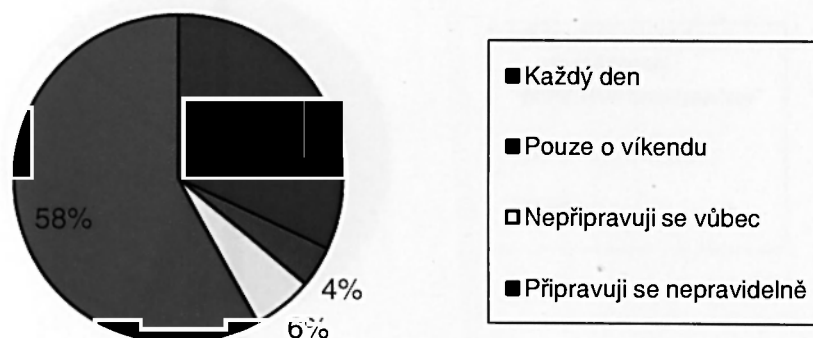
Otázka č. 1 měla potvrdit mou první hypotézu. Úspěšnost vidím v tom, že 32 % respondentů se připravuje denně, což je více, jak třetina na kterou mají vliv rodiče.

Tab. č. 8 Čas věnovaný přípravě na vyučování

Čas věnovaný přípravě na vyučování	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Každý den	137	32%
Pouze o víkendu	16	4%
Nepřipravuji se vůbec	27	6%
Připravuji se nepravidelně	250	58%
Počet respondentů	430	100%

Graf č. 1 Čas věnovaný přípravě na vyučování

Čas věnovaný přípravě na vyučování

Vyhodnocení otázky č. 2

„ Máš ještě nějaké jiné povinnosti?“ Je otázka uzavřená s výběrem odpovědi.

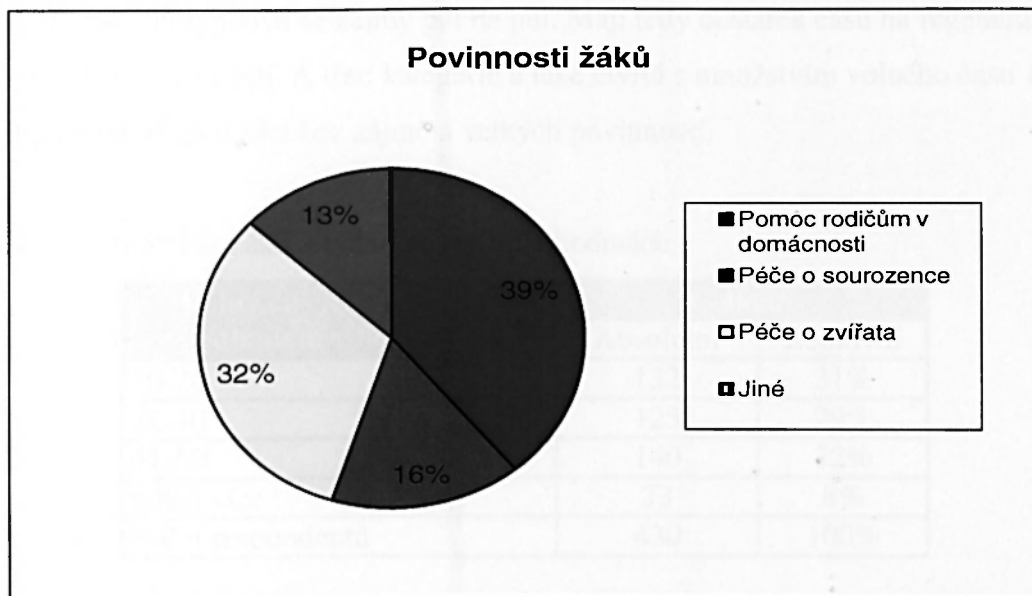
Tato otázka měla potvrdit mou hypotézu číslo jedna, která zní „Náplň volného času dětí budou z 60 % ovlivňovat rodiče.“ Hypotéza se potvrdila 39 % respondentů pomáhá rodičům v domácnosti, 32 % pečuje také o zvířata, 16 % pomáhá rodičům se sourozenci a 13% má jiné povinnosti častá odpověď zde byla navštěvování kroužků.

Když sečtu dvě nejčastější odpovědi pomoc rodičům a péči o zvířata, což jsou činnosti, které respondenti vykonávají nejspíše po příkazu rodičů dostanu 71 %, což mou první hypotézu potvrzuje.

Tab. č. 9 Povinnosti žáků

Povinnosti žáků	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Pomoc rodičům v domácnosti	248	39%
Péče o sourozence	96	16%
Péče o zvířata	205	32%
Jiné	83	13%
Počet respondentů	430 (632)	100%

Graf č. 2 Povinnosti žáků

Vyhodnocení otázky č. 3

„ Kolik hodin týdně máš volného času (odhadem v hodinách)?“ Jedná se o otázku otevřenou se stručnou odpovědí.

Respondenti zde uváděli několik variant, které jsem rozdělila do čtyřech kategorií a to, 10-20 hodin, 21-40 hodin, 41-60 hodin a 100 a více hodin. Nejvíce procent získala třetí kategorie 41-60 hodin volného času na týden. Když vezmu průměrné příchody respondentů domů ze školy cca 14h, jako začátek volného času, který většinou končí 20 hodinou vychází 6 hodin volného času denně plus víkendy, u kterých bych stanovila začátek volného času 10 hodinou ranní po probuzení respondentů a konče 20 hodinou večerní dostanu 24 hodin volného času na víkend. Celkem tedy suma mého odhadnutého volného času respondentů po skončení školy je 54 hodin na týden. Procentuelně vyšlá odpověď 41-60 hodin týdně u více jak třetiny žáky je značně varující před možným výskytem společensky nežádoucích jevů.

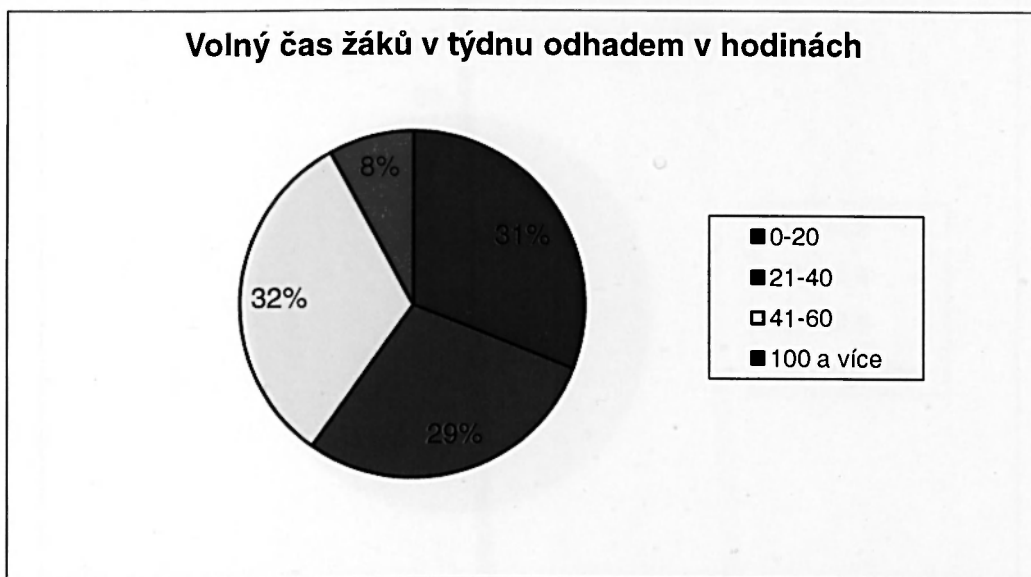
Oproti této odpovědi stojí v opozici kategorie první a to, 10-20 volných hodin na týden v zastoupení 31 % respondentů. V těsném závěsu je odpověď 21-40 hodin volného času na týden vyjádřena 29 %. Jsou tu tedy tři typy odpovědí zastoupeny procentuelně velmi těsně. Závěrem bych odpovědi na tuto otázku charakterizovala takto: v první kategorii jsou žáci, kteří mají velmi málo volného času pro sebe a mají domácí povinnosti i pestrou zájmovou oblast. Druhá kategorie jsou žáci, kteří mají

volný čas i své povinnosti se zájmy půl na půl. Mají tedy dostatek času na regeneraci po splnění všech povinností. A třetí kategorie a také čtvrtá s množstvím volného času 100 a více hodin týdně jsou žáci bez zájmů a velkých povinností.

Tab. č. 10 Volný čas žáků v týdnu odhadem v hodinách

Volný čas žáků v týdnu odhadem v hodinách	Celkem	
	Absolutní	Relativní
10-20	132	31%
21-40	125	29%
41-60	140	32%
100 a více	33	8%
Počet respondentů	430	100%

Graf č. 3 Volný čas žáků v týdnu odhadem v hodinách

Vyhodnocení otázky č.4

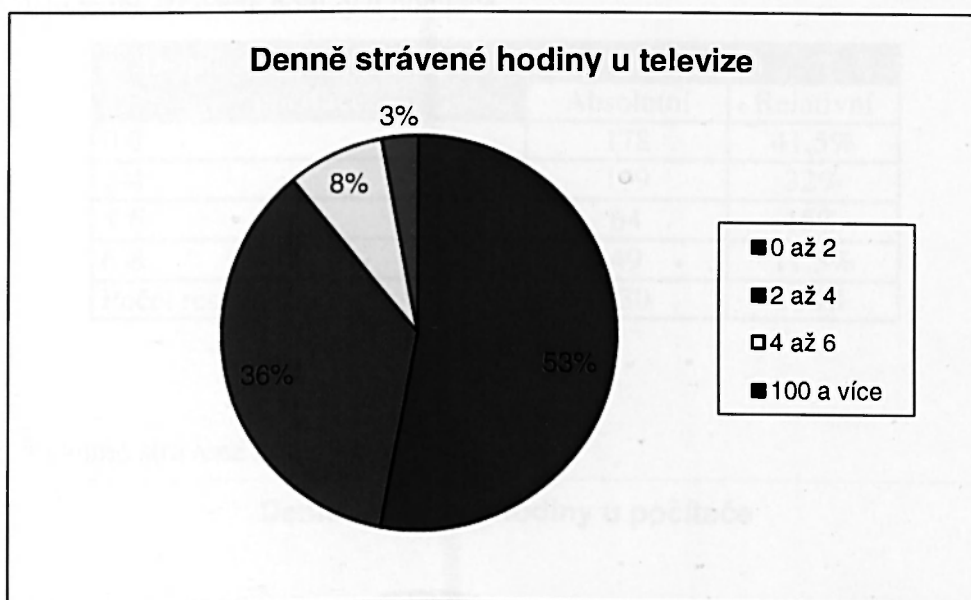
„Kolik hodin denně strávíš u televize?“ . Uzavřená otázka s výběrem odpovědi.

U čtvrté otázky získala nejvíce procent odpověď 0-2 hodiny denně a to 53 %, což naprosto vyvrátilo mou druhou hypotézu o tom, že více jak polovina dětí bude trávit svůj volný čas u televizní obrazovky 2- 4 hodiny denně, tato odpověď skončila na druhém místě s 36 %. Odpověď 4-6 hodin denně a 6-8 hodin denně získaly zanedbatelný počet procent 8 % a 3 %.

Tab. č. 11 Denně strávené hodiny u televize

Denně strávené hodiny u televize	Celkem	
	Absolutní	Relativní
0-2	229	53%
2-4	154	36%
4-6	34	8%
6-8	13	3%
Počet respondentů	430	100%

Graf č. 4 Denně strávené hodiny u televize

Vyhodnocení otázky č. 5

„Kolik hodin denně strávíš u počítače?“ Uzavřený typ otázky s výběrem odpovědi.

Pátá otázka měla také potvrdit mou hypotézu, že budou více jak polovina dětí trávit před obrazovkou 2-4 hodiny denně. Tato odpověď skončila procentuálně na druhém místě s 32 %. Nejvíce respondentů uvedlo, že tráví před obrazovkou 0-2 hodiny denně celkově zastoupeno 41,5 % z dotázaných.

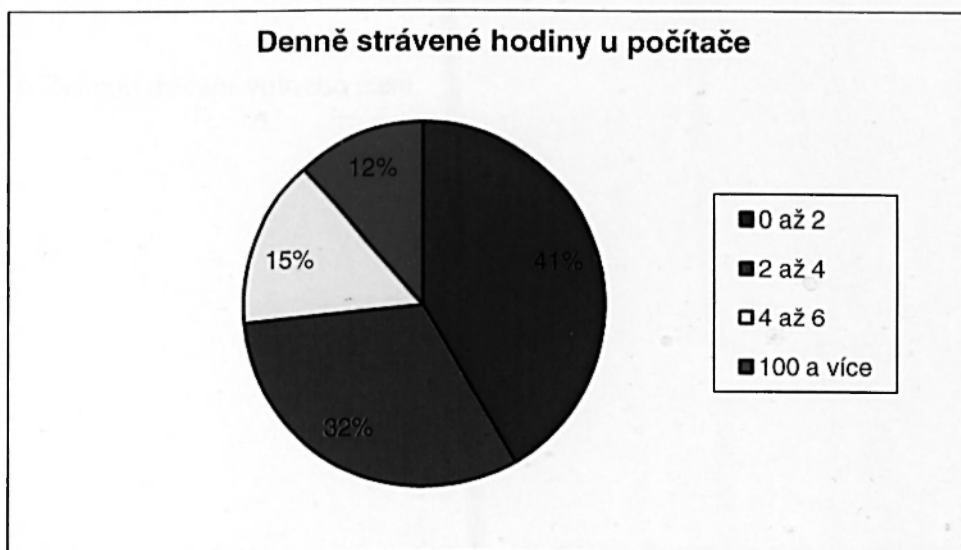

Zajímavé srovnání je zde v odpovědích dalších 15 % respondentů uvedlo, že tráví u počítače 4-6 hodin denně, což je s předchozí otázkou č.4 o 7 % více tedy skoro jednou tolik dětí tráví u počítače 4-6 hodin denně než u televize. Podobně je tomu u 11,5 % respondentů, kteří odpověděli na otázku kolik hodin denně stráví u počítače odpověď 6-8 hodin. I zde došlo v této odpovědi oproti sledování televize ke zvýšení o 8,5 %. Větší procentuelní zastoupení u odpovědí, kde děti tráví svůj volný čas u počítače déle jak 4 hodiny denně si vysvětlují masovým pořizováním počítačů do domácností tedy i dětem ke studijním účelům, které se ovšem někdy minou účinkem a stávají se spíše prostředkem k hraní počítačových her.

Tab. č. 12 Denně strávené hodiny u počítače

Denně strávené hodiny u počítače	Celkem	
	Absolutní	Relativní
0-2	178	41,5%
2-4	139	32%
4-6	64	15%
6-8	49	11,5%
Počet respondentů	430	100%

Graf č. 5 Denně strávené hodiny u počítače

Vyhodnocení otázky č.6

„Jak nejčastěji trávíš volný čas?“ Uzavřený typ otázky s výběrem odpovědi.

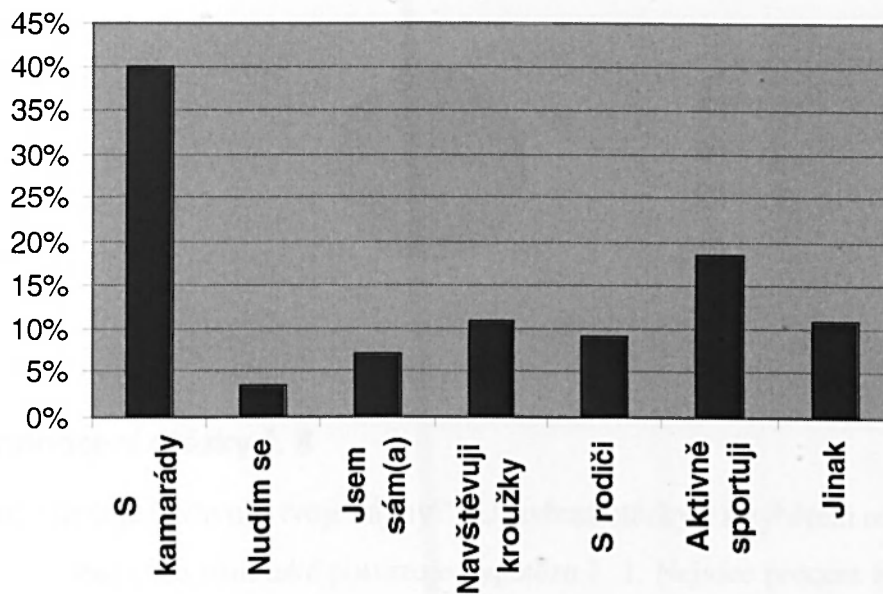
Z níže uvedených údajů vyplývá, že nejčastějším způsobem trávení volného času je především s kamarády 40 %, což potvrzuje mou hypotézu č.2 Což je podle mého názoru velmi přínosné pro děti, neboť právě party, skupiny a kamarádství utváří v tomto věku jedince a mají na něj vedle školy a rodiny velký vliv. Dále se s 18,5 % umístil aktivní sport a na dalším místě shodně s 11 % navštěvování kroužků a jinak, kde bylo mezi nejčastějšími stručnými odpověďmi s přítelem, s přítelkyní, se psem, ale také se zde objevily odpovědi na brigádě. Dále skončila odpověď s rodiči 9 %, která se nejvíce vyskytovala u nižších ročníků druhého stupně. Předposlední místo obsadila odpověď jsem sám(a) 7 % a poslední nudím se s 3,5 %

Tab. č. 13 Způsob trávení volného času

Způsob trávení volného času	Celkem	
	Absolutní	Relativní
S kamarády	255	40%
Nudím se	21	3,5%
Jsem sám(a)	42	7%
Navštěvuji kroužky	71	11%
S rodiči	58	9%
Aktivně sportuji	116	18,5%
Jinak	69	11%
Počet respondentů	430 (632)	100%

Graf č. 6 Způsob trávení volného času

Způsob trávení volného času

Vyhodnocení otázky č.7

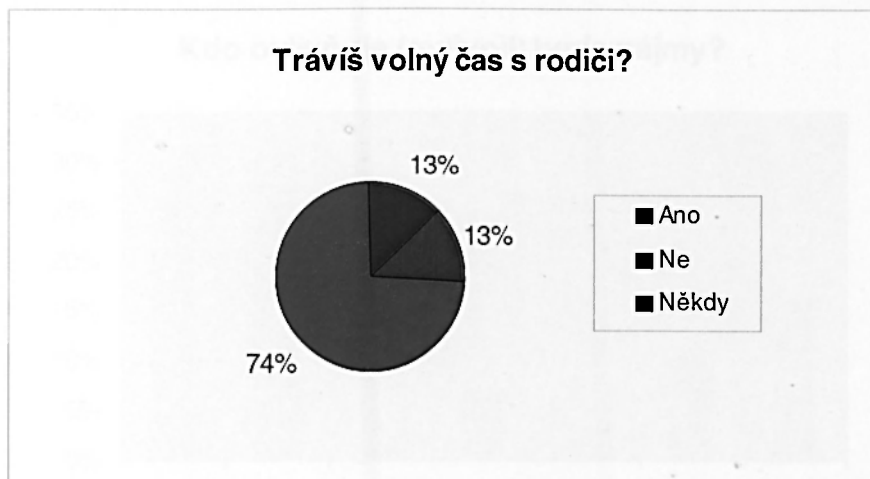
„Trávíš volný čas s rodiči?“

Otázka číslo sedm potvrzuje mou hypotézu č. 1, kde jednoznačně 74 % dětí tráví volný čas s rodiči někdy a 13 % respondentů tráví s rodiči svůj volný čas. Oproti tomu taktéž 13 % odpovědělo, že s rodiči svůj volný čas netráví. Tato odpověď se však vyskytla nejvíce v 9. ročnících, kde jsem ji předpokládala.

Tab. č. 14 Trávíš volný čas s rodiči?

Trávíš volný čas s rodiči	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ano	57	13%
Ne	55	13%
Někdy	318	74%
Počet respondentů	430	100%

Graf č. 7 Trávíš volný čas s rodiči?

Vyhodnocení otázky č. 8

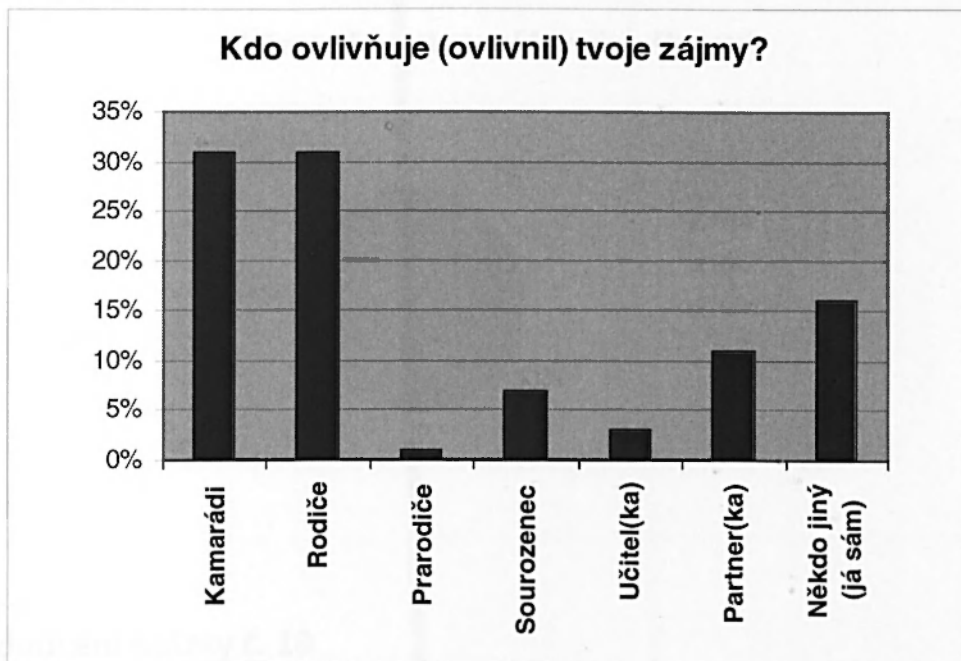
„Kdo ovlivňuje (ovlivnil) tvoje zájmy?“. Uzavřená otázka a s výběrem odpovědi.

Otázka číslo osm také potvrzuje hypotézu č. 1. Nejvíce procent zde získaly dvě odpovědi rodiče a kamarádi stejným počtem 31 %. Dále se s 16 % umístila odpověď jinak, která byla nejčastěji doplněna zájmem já zde respondenti dávali najevo, že jejich zájmy tedy i náplň volného času ovlivňují oni sami. Následovala odpověď partner(ka) s 11 %, pak odpověď sourozenec zastoupena 7 %. Předposlední místo v ovlivňování zájmu respondentů obsadil učitel(ka) se 3 % s poslední skončili prarodiče s 1 %.

Tab. č. 15 Kdo ovlivňuje (ovlivnil) tvoje zájmy?

Kdo ovlivňuje (ovlivnil) tvoje zájmy?	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Kamarádi	185	31 %
Rodiče	185	31 %
Prarodiče	8	1 %
Sourozenec	43	7 %
Učitel(ka)	16	3 %
Partner(ka)	63	11 %
Někdo jiný – já sám	95	16 %
Počet respondentů	430 (594)	100 %

Graf č. 8 Kdo ovlivňuje (ovlivnil) tvoje zájmy?

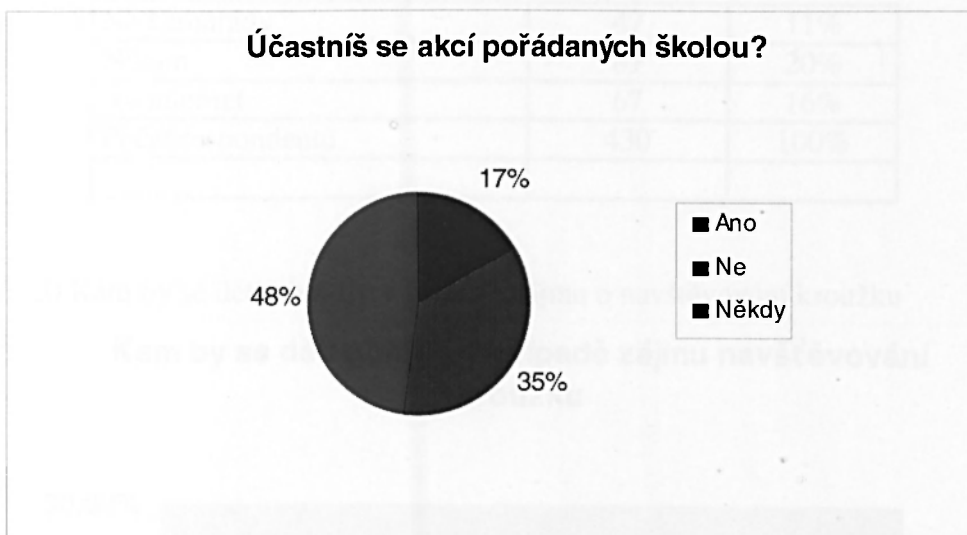
Vyhodnocení otázky č. 9

„ Účastníš se akcí připravovaných školou ve svém volném čase?“ Otázka číslo devět mě nepřekvapila, očekávala jsem, že žáci nižších ročníků budou odpovídat ano a konečných ročníků ne a nebo pokud jsou akce připravované školou povinné, tak ano.

Tab. č. 16 Účastníš se akcí připravovaných školou?

Účastníš se akcí připravovaných školou?	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ano	72	17%
Ne	152	35%
Někdy	206	48%
Počet respondentů	430	100%

Graf č. 9 Účastníš se akcí připravovaných školou?

Vyhodnocení otázky č. 10

„Kam by se obrátil(a), kdybys chtěl(a) navštěvovat nějaký kroužek?“ Uzavřená otázka se stručnou odpovědí.

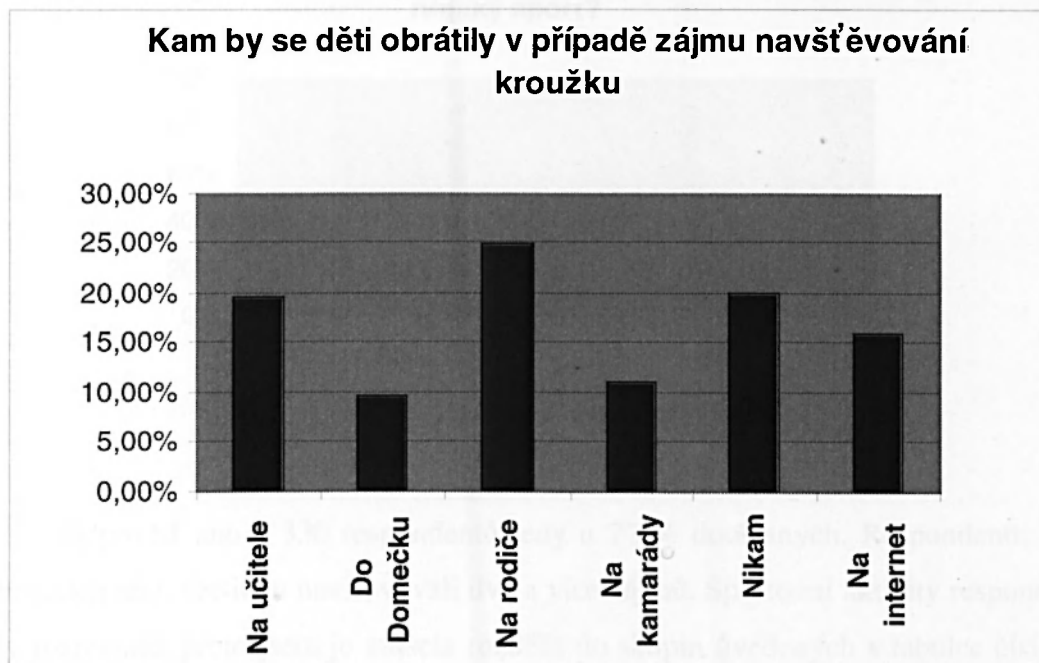
Tato otázka potvrzuje mou hypotézu č. 3 a neplánovaně z části i hypotézu č.1. Potvrzuje mi, že většina respondentů by věděla, kam se obrátit v případě, že by chtěli navštěvovat nějaký kroužek. Nejčastěji by se obrátili pro mě překvapivě na rodiče v 25 % zastoupení což potvrzuje i mou první hypotézu v tom, že rodiče hrají značnou roli ve volném čase dětí. Dále následovala odpověď nikam s 20 %, která byla velmi často zdůvodněna tím, že respondenti nechtějí chodit na žádný kroužek, proto by se nikam neobraceli. V těsném závěsu je odpověď na učitele nebo vedení školy s 19,5 % dále pak pro mě neočekávaná odpověď, ale logická a to na internet 16%. Dále následovala odpověď na kamarády 11 % a poslední ze stručných odpovědí byla do Domečku 9,5 %, což je středisko volného času v Hořovicích, kam většina respondentů chodí na nějaké kroužky.

Tab. č 17 Kam by se děti obrátily v případě zájmu o navštěvování kroužku

Kam by se děti obrátily v případě zájmu o navštěvování kroužku	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Na učitele (vedení školy)	84	19,5%
Do Domečku	41	9,5%
Na rodiče	107	25%

Na kamarády	47	11%
Nikam	87	20%
Na internet	67	16%
Počet respondentů	430	100%

Graf č. 10 Kam by se děti obrátily v případě zájmu o navštěvování kroužku

Vyhodnocení otázky č. 11

„Navštěvuješ nějaký kroužek nebo provozuješ nějaký sport?“ dichotomická

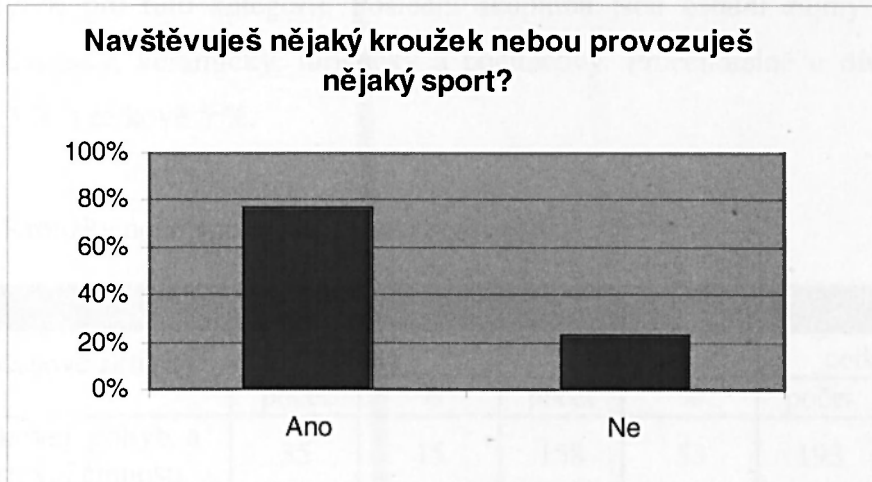
Otázka číslo jedenáct potvrdila mou třetí hypotézu. Ze 430 dotázaných respondentů 77 % odpovědělo ano, zbývajících 23 % ne. Vyhodnocení této otázky potvrdilo hypotézu, protože, když respondenti navštěvuji kroužky, ví jistě, kam se obrátit v případě zájmu. Odpověď ne byla ve většině případu zdůvodněna tím, že respondenti tráví svůj volný čas raději s kamarády a ne na kroužcích. Dalším typem zdůvodnění bylo, že je kroužky ani žádný sport nebaví a nebo, že nemají finanční prostředky.

Tab. č. 18 Navštěvuješ nějaký kroužek nebo provozuješ nějaký sport

Navštěvuješ nějaký kroužek nebo provozuješ nějaký sport?	Celkem	
	Absolutní	Relativní

Ano	330	77%
Ne	100	23%
Počet respondentů	430	100%

Graf č. 11 Navštívuješ nějaký kroužek nebo provozuješ nějaký sport

Odpověď ano u 330 respondentů tedy u 77 % dotázaných. Respondenti, které odpověděli ano, většinou navštěvovali dva a více zájmů. Sportovní aktivity respondentů byly rozmanité, proto jsem je musela rozdělit do skupin uvedených v tabulce číslo 19, zde se potvrdila hypotéza č.4 a to, že chlapci budou ve sportovních činnostech aktivnější než dívky.

Při pohledu na tabulku číslo 19 jasné, že chlapci převládají 53 % nad dívkami 15 % v kolektivních pohybových a sportovních činnostech. Celkem tato skupina získala 36,5 %. Pod tuto skupinu jsem zahrnula tyto činnosti: fotbal, florbal, aerobic (kroužek je prováděn kolektivně), basketball, přehazovanou, volejbal a hokej.

Další skupinu jsem označila jako individuální pohybové a sportovní činnosti a obsahuje: plavání, atletiku, bojové sporty, tenis, horolezeckou stěnu, cyklistiku, jezdeckví, rybaření a bedbinton. U této otázky získali dívky 34 % a chlapci 30,5 % celkově tato skupina získala 32 %.

Následuje třetí specifická skupina pod názvem taneční soubory a kroužky. Která zahrnuje: hip-hop, latinsko-americké tance, mažoretky a břišní tance. V této skupin vedou dívky s 21 % oproti chlapcům s 2 % celkově má tato skupina 10 % zastoupení.

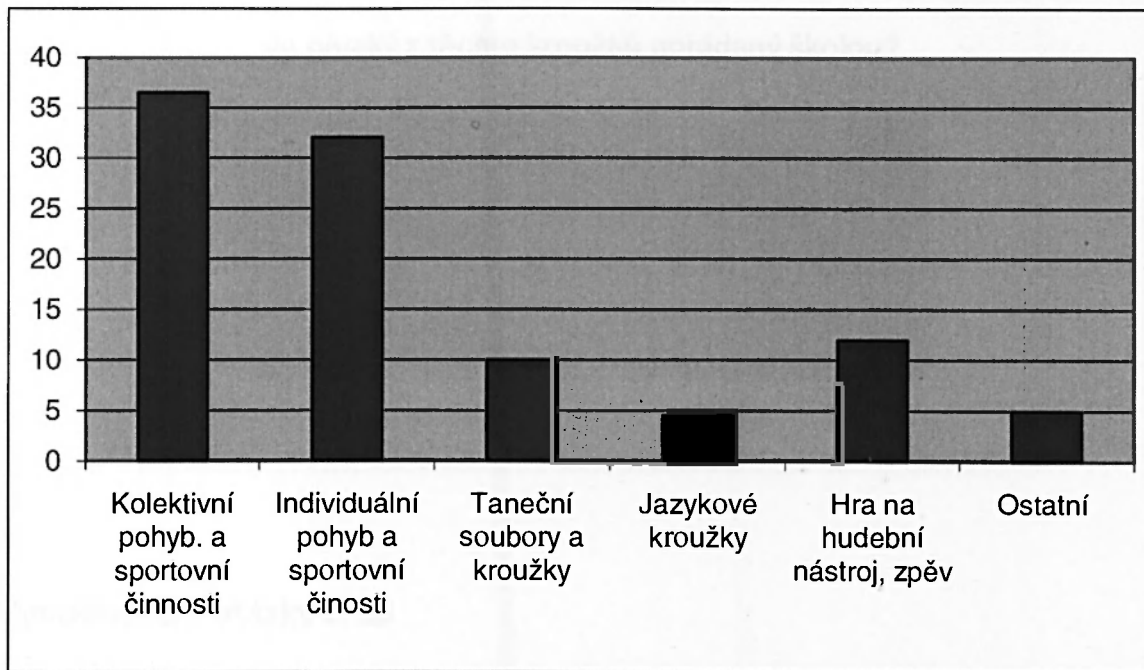
Skupina označená jako jazykové kroužky měla zastoupení jen u dívek 11 % celkově 4,5 % převládá jazyk anglický, německý a španělský.

Procentuelně výraznou pozici má také skupina hran na hudební nástroj, zpěv a obsahuje hru na kytaru, klavír, flétnu a sborový zpěv. Dívky zde mají 12 % podíl chlapci 11 %, celkově 12 % pro tuto kategorii. Poslední skupinou jsou ostatní zájmy a zahrnují kroužky: hasičský, keramický, turistický a počítačový. Procentuelně u dívek 7 % u chlapců 3,5 % a celkově 5 %.

Tab.č.19 Kroužky nebo sporty, která žáci provozují

Kroužky nebo sporty , které žáci provozují						
Volnočasové aktivity	dívky		chlapci		celkem	
	počet	%	počet	%	počet	%
Kolektivní pohyb. a sportovní činnosti	35	15	158	53	193	36,5
Individuální pohyb a sportovní činnosti	77	34	91	30,5	168	32
Taneční soubory a kroužky	47	21	6	2	53	10
Jazykové kroužky	24	11	0	0	24	4,5
Hra na hudební nástroj, zpěv	28	12	34	11	62	12
Ostatní	16	7	10	3,5	26	5

Graf č. 12 Kroužky nebo sporty které žáci provozují

Vyhodnocení otázky č.12

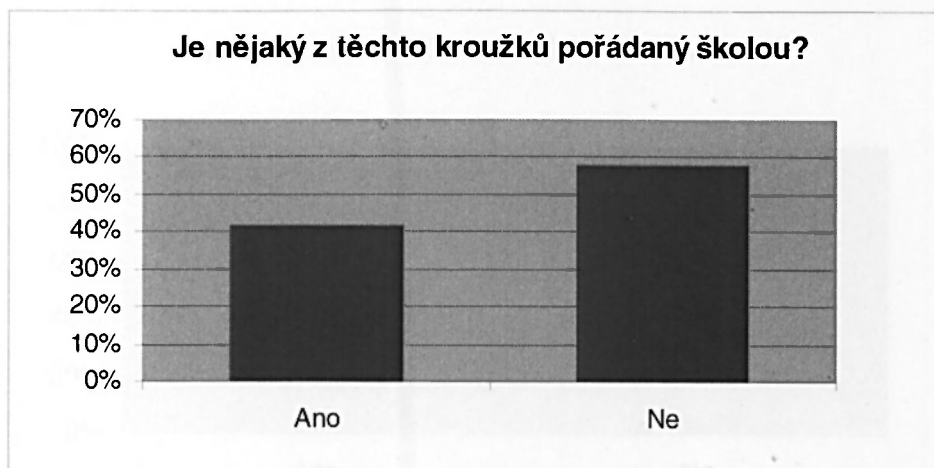
„Je některý z těchto kroužků pořádaný školou?“

Tato otázka navazuje na předchozí v které respondenti odpověděli ano. Opět potvrzuje mou třetí hypotézu, neboť je zde jasně vidět přehled respondentů o tom které kroužky organizuje 42 % a které neorganizuje 58 % jejich škola.

Tab. č. 20 Je nějaký z těchto kroužků pořádaný školou?

Je nějaký z těchto kroužků pořádaný školou?	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ano	139	42%
Ne	191	58%
Počet respondentů	330	100%

Graf č. 13 Je nějaký z těchto kroužků pořádaný školou?

Vyhodnocení otázky č. 13

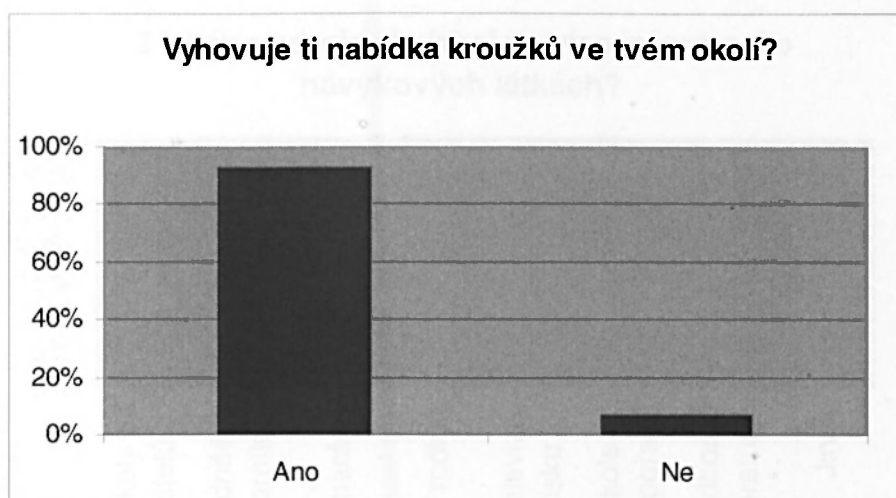
„Vyhovuje ti nabídka kroužků ve tvém okolí?“

Otázka číslo třináct potvrzuje hypotézu č. 3. Respondenti dobře znají nabídku kroužků ve svém okolí a vědí, jaké z nich v jejich okolí chybějí. Postrádají zejména stolní tenis, karate, lukostřelbu, šerm, balet, dále kroužek chovatelů psů, motoristický, dramatický a modelářský.

Tab. č. 21 Vyhovuje ti nabídka kroužků ve tvém okolí?

Vyhovuje ti nabídka kroužků ve tvém okolí?	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ano	402	93%
Ne	28	7%
Počet respondentů	430	100%

Graf č. Vyhovuje ti nabídka kroužků ve tvém okolí?

Vyhodnocení otázky č. 14

„Z jakého zdroje jsi získal(a) nejvíce informací o návykových látkách?“

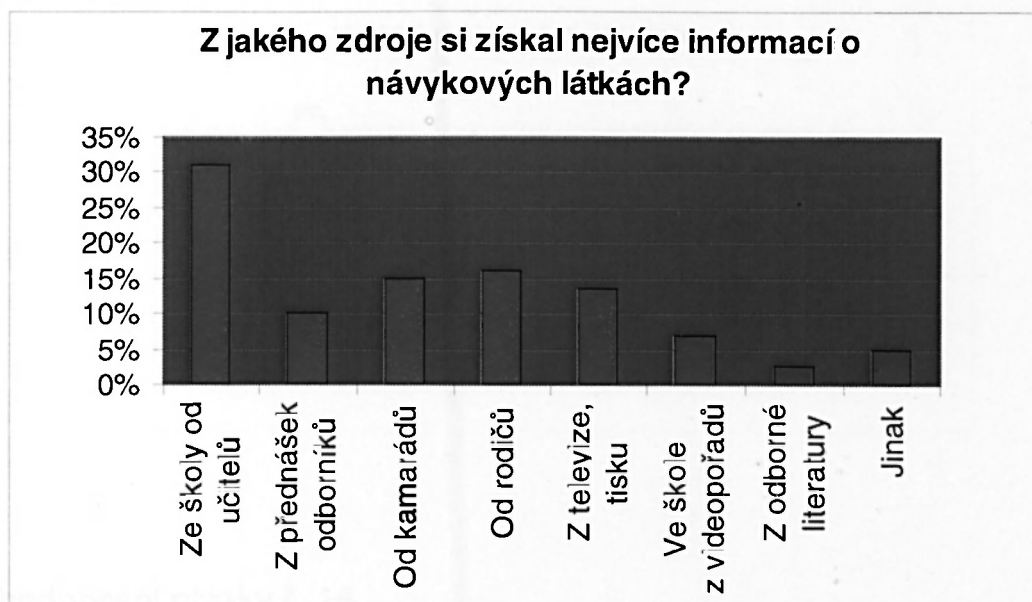
Tuto otázku jsem do testu zařadila jako doplňující, protože mě zajímalo zda respondenti získávají opravdu nejvíce informací ve škole od svých učitelů, což se mi potvrdilo 31 % ostatní varianty získali méně jak 20 %.

Za povšimnutí stojí zmínit, že respondenti uvedli jako další největší informační zdroj rodiče 16 % a dále kamarády 15 %. V odpovědi typu jinak se všude objevilo z vlastní zkušenosti.

Tab. č. 22 Z jakého zdroje si získal nejvíce informací o návykových látkách?

Z jakého zdroje si získal nejvíce informací o návykových látkách?	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ze školy od učitelů	210	31%
Z přednášek odborníků	68	10%
Od kamarádů	103	15%
Od rodičů	111	16%
Z televize, tisku	92	13,5%
Ve škole z videopořadů	46	7%
Z odborné literatury	17	2,5%
Jinak	35	5%
Počet respondentů	430 (594)	100%

Graf č. 15 Z jakého zdroje si získal nejvíce informací o návykových látkách?

Vyhodnocení otázky č. 15

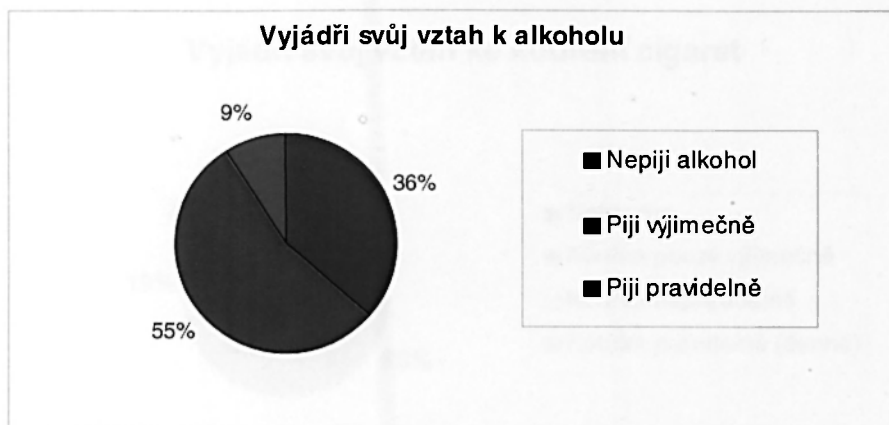
„ Vyjádři svůj vztah k alkoholu“

V otázce číslo patnáct se objevilo striktních abstinentů 36 %. Respondentů, kteří pijí výjimečně párkrát do roka často se objevilo i zdůvodnění, jako o narozeninách, čarodějnicích a na Silvestra. Respondenti, kteří pijí pravidelně několikrát do měsíce se rozhodně neobjevili v 6. a 7. ročnících, ale převážně v 8. a 9. ročnících a to 9 %.

Tab. č. 23 Vyjádři svůj vztah k alkoholu

Vyjádři svůj vztah k alkoholu	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Nepijí alkohol	156	36%
Pijí výjimečně (párkrát do roka)	237	55%
Pijí pravidelně (několikrát do měsíce)	37	9%
Počet respondentů	430 (594)	100%

Graf č. 16 Vyjádři svůj vztah k alkoholu

Vyhodnocení otázky č. 16

„Vyjádří svůj vztah ke kouření cigaret“

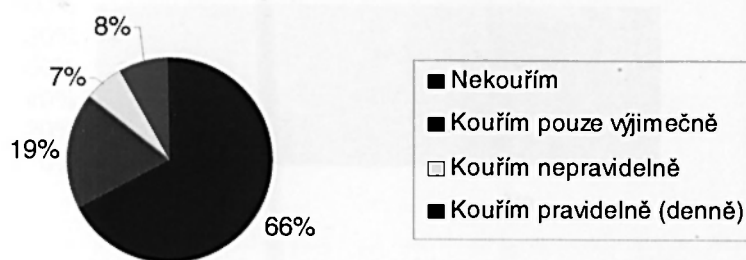
U otázky číslo šestnáct se daleko častěji vyskytla odpověď nekouřím než u předchozí odpovědi nepiji a to o 30 % více což je potěšující, protože si myslím, že žáci ZŠ mají k cigaretám blíže než k alkoholu a přesto velký počet z nich napsal, že nekouří. Pouze 8 % žáků z všech tří škol kouří denně.

Tab. č. 24 Vyjádří svůj vztah ke kouření cigaret

Vyjádří svůj vztah ke kouření cigaret	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Nekouřím	289	67%
Kouřím pouze výjimečně	79	18,5%
Kouřím nepravidelně	27	6,5%
Kouřím pravidelně (denně)	35	8%
Počet respondentů	430 (594)	100%

Graf č. 17 Vyjádří svůj vztah ke kouření cigaret

Vyjádři svůj vztah ke kouření cigaret

Vyhodnocení otázky č. 17

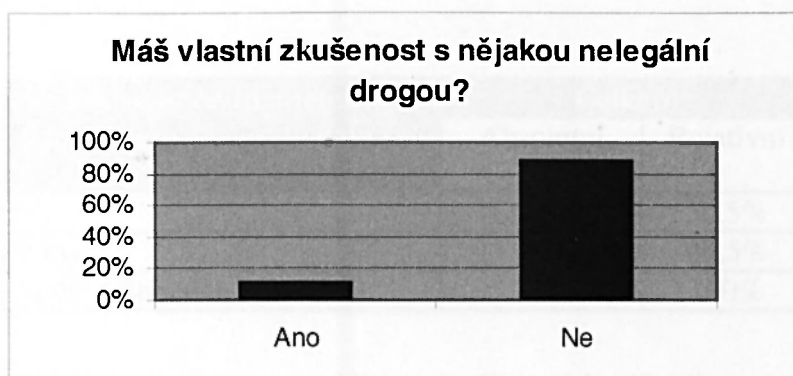
„ Máš vlastní zkušenost s nějakou nelegální drogou?“

Při vyhodnocování této otázky bylo zajímavé zjistit, že zkušenosti s nelegální drogou již mají žáci od 7. ročníků, kde bych to ještě nepředpokládal. Respondenti odpověděli ano 11 % a ne 89 % Počet odpovědí ano mi připadá dosti veliký neboť 11 % procent je o 3 % více ve srovnání s kouřením cigaret, kde bylo v pravidelném užívání 8% žáků aktivních.

Tab. č. 25 Máš vlastní zkušenost s nelegální drogou?

Máš vlastní zkušenost s nelegální drogou?	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ano	48	11%
Ne	382	89%
Počet respondentů	430	100%

Graf č. 18 Máš vlastní zkušenost s nelegální drogou?

Zdůvodnění otázky ano dopadlo následovně – ve většině odpovědí byla uvedená marihuana, ovšem nenašel se respondent, který vyzkoušel nelegální drogu bez předchozí zkušenosti s marihuanou.

Tab. č. 26 Nelegální drogy se kterými mají žáci zkušenost

Nelegální drogy se kterými mají žáci zkušenost	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Marihuana	48	11%
Hašiš	3	0,6%
Pervitin	1	0,2%
Kokain	1	0,2%
LSD	2	0,5%
Heroin	1	0,2%
Počet respondentů	48	100%

Vyhodnocení otázky č. 18

„Napiš, jak se jmenuje metodik protidrogové prevence, který působí na vaší škole“

U vyhodnocování této otázky věděli skoro všichni respondenti jméno svého metodika protidrogové prevence na 2. ZŠ a na Gymnáziu Václava Hraběte. Ovšem na 1. ZŠ, kam chodí nejvíce dětí z okolí nevědělo 80 % z nich jeho jméno. Celkově polovina žáků staršího školního věku zná svého metodika protidrogové prevence.

Tab. č. 27 Jak se jmenuje metodik protidrogové prevence na tvé škole?

Jak se jmenuje metodik protidrogové prevence na tvé škole?	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ví	217	50,5%
Neví	213	49,5%
Počet respondentů	430	100%

Rozhodla jsem se porovnat žáky, kteří navštěvují zájmové kroužky nebo provozují sportovní činnosti s těmi, co nemají žádné zájmy, ve vztahu k alkoholu a kouření cigaret. Pro lepší přehled jsem žáky rozdělila i po ročnících.

VZTAH ŽÁKŮ K ALKOHOLU

Dotazníkovým šetřením jsem zjistila, že 330 žáků navštěvuje nějaký kroužek nebo provozuje sportovní činnost zbylých 100 žáků je bez zájmů. Největší zastoupení u všech dotazovaných měla odpověď „Piji výjimečně (několikrát do roka)“, a to u aktivních žáků zastoupena 60 % a u neaktivních 53 %. U odpovědi „Piji pravidelně (několikrát do měsíce)“ odpovědělo 12 % neaktivních žáků a 7 % aktivních žáků.

Tab. č. 28 Vztah žáků se zájmy k alkoholu

Vyjádři svůj vztah k alkoholu	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Celkem	
					Absolutní	Relativní
Nepiji alkohol	37	28	26	17	108	33%
Piji výjimečně	49	40	53	57	199	60%
Piji pravidelně	2	3	6	12	23	7%
Celkem	88	71	85	86	330	100%

Tab. č. 29 Vztah žáků bez zájmů k alkoholu

Vyjádři svůj vztah k alkoholu	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Celkem	
					Absolutní	Relativní
Nepiji alkohol	7	10	9	9	35	35%
Piji výjimečně	3	8	18	24	53	53%
Piji pravidelně	2	1	3	6	12	12%
Celkem	12	19	30	39	100	100%

VZTAH ŽÁKŮ KE KOUŘENÍ CIGARET

Při srovnání odpovědí ve vztahu žáků ke kouření cigaret jednoznačně většina žáků odpověděla „Nekouřím“ u aktivních žáků 79,5 % z dotázaných a neaktivních takto odpovědělo 53 %. Aktivní žáci měli ještě větší procentuelní zastoupení u odpovědi „Kouřím pouze výjimečně a to 13,5 % žáků. Oproti tomu žáci, kteří nechodí na žádné kroužky kouří nepravidelně 11 % z nich a 18 % těchto žáků kouří denně.

Tab. č. 30 Vztah žáků se zájmy ke kouření cigaret

Vyjádří svůj vztah ke kouření cigaret	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Celkem	
					Absolutní	Relativní
Nekouřím	78	58	62	64	262	79,5%
Kouřím pouze výjimečně	8	9	14	13	44	13,5%
Kouřím nepravidelně	1	3	1	5	10	3%
Kouřím pravidelně (denně)	1	1	10	2	14	4%
Celkem	88	71	82	86	330	100%

Tab. č. 31 Vztah žáků bez zájmů ke kouření cigaret

Vyjádří svůj vztah ke kouření cigaret	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Celkem	
					Absolutní	Relativní
Nekouřím	7	12	13	21	53	53%
Kouřím pouze výjimečně	3	4	6	5	18	18%
Kouřím nepravidelně	1	2	4	4	11	11%
Kouřím pravidelně (denně)	1	1	7	9	18	18%
Celkem	12	19	30	39	100	100%

pije pravidelně několikrát do měsíce. Každý den kouří 44% žáků, které mají zkušenost s návykovou látkou.

7.5 Vyhodnocení hypotéz

První hypotéza - *Náplň volného času dětí budou značně ovlivňovat rodiče.*

Hypotézu ověřovaly otázky číslo 1, 2, 6, 7 a 8.

- a) První otázka mou hypotézu jednoznačně potvrdila, protože ve vyhodnocování dotazníku vyšlo, že 32 % žáků se připravuje pravidelně a 58 % žáků se připravuje vždy před testem nebo písemnou prací. Bezpochyby mají na přípravu žáků vliv rodiče.
- b) Druhá otázka týkající se povinností žáků se také potvrdila vlivem rodičů na své děti, kdy 39 % z nich pomáhá rodičům v domácnosti a 32 % pečuje o zvířata.
- c) Otázka číslo šest zkoumala, jak nejčastěji žáci tráví svůj volný čas. Zde odpovědělo jen 9 % respondentů, že svůj volný čas tráví s rodiči, ovšem 11 % z nich navštěvuje kroužky a 18,5 % aktivně sportuje, což mi hypotézu také potvrzuje, neboť rodiče zajisté tyto volnočasové aktivity ovlivňují.
- d) Otázka sedmá, zda děti tráví volný čas s rodiči, odpověděla většina 74 % někdy to považují za uspokojující. Odpovědi ano a ne skončily s 13 % nerozhodně.
- e) A poslední osmá otázka, která se přímo ptá, kdo ovlivňuje zájmy žáků mi odhalila překvapivě toto – zájmy žáků ovlivňují rodiče a kamarádi procentuelně stejně a to 31 % ostatní odpovědi měly značně menší zastoupení.

Z předchozího vyhodnocení jednotlivých otázek vyplývá, že můj předpoklad byl správný. **Hypotéza se potvrdila.**

Druhá hypotéza - *Více než 35% dotázaných bude svůj volný čas trávit s kamarády a 2-4 hodiny denně před obrazovkou televize nebo počítače.*

Tuto hypotézu ověřovaly otázky č. 3, 4, 5, 6.

- a) Otázka číslo tři, která se přímo zaměřila na to, kolik volného času týdně děti mají tato otázka byla rozporuplná, proto v časovém rozmezí 10-20hodin týdně mělo volno 31% respondentů, 21-40 volných hodin týdně mělo volno 29% respondentů a 41-60 hodin týdně mělo volno 32 % respondentů. U této otázky

bych závěrek řekla, že se mi zdá hraničních volných hodin právě 40, takže všechny odpovědi, kde bylo více hodin, mohou vést k nudění dětí a výskytu patologických jevů.

- b) Otázka čtvrtá ukázala, že 2-4 hodiny denně tráví u televize 36 % respondentů a potěšujících 53 % respondentů je 0-2 hodiny denně.
- c) Otázka pátá sledovala trávení času u počítače, kde sice bylo více dětí, která u něj trávily 4 a více hodin denně než u televize. Přesto vyšlo pěkné číslo a to, že 32 % z dotázaných je u počítače 2-4 hodiny denně. Překvapením pro mě bylo zjištění, kdy 41,5 % dotázaných tráví denně u počítače 0-2 hodiny, což není vyhovující, ale alespoň potěšující.
- d) Otázka šestá zjišťovala způsob trávení volného času, kde 40 % respondentů tráví svůj volný čas s kamarády.

Druhá hypotéza se mi potvrdila.

Třetí hypotéza - *Většina žáků bude spokojena s nabídkou kroužku ve svém okolí a dube vědět, kam se obrátit v případě zájmu, přesto více než 30% z dotázaných nebude navštěvovat žádný kroužek.*

Ověření hypotézy mají umožnit otázky č.9, 10, 11, 12, 13.

- a) Otázka číslo devět se ptala respondentů na to, zda navštěvují akce připravované školou, zde jsem zjistila, že 35% se těchto akcí neúčastní, ale ví o nich, což je pozitivní.
- b) Desátá otázka zkoumala, kam by se respondenti obrátili v případě zájmu o nějaký kroužek. Nejvíce procent získala odpověď na rodiče 25 % a následovala odpověď na učitele, internet a Domeček. Takže by si respondenti určitě věděli rady.
- c) V jedenácté otázce jsem zjišťoval, zda respondenti navštěvují nějaký kroužek nebo provozují sport. Respondenti odpověděli v 77 % ano a v 23 % ne. **Tato otázka vyvrací mou část hypotézy, kde jsem uvedla, že 30% respondentu nebude navštěvovat žádný kroužek.**
- d) Dvanáctá otázka zjišťovala, zda nějaký kroužek který navštěvuje 77 % respondentů, pořádá škola. Zde bylo vyhodnoceno 42 %, že ano. Což souvisí s mou hypotézou, že žáci budou znát nabídku kroužku ve svém okolí.

e) Otázka číslo třináct se ptala žákům, jestli jim vyhovuje nabídka kroužků v jejich okolí a podle předpokladů odpovědělo ano, 93 % respondentů.

Třetí hypotéza se mi potvrdila z první části a to, že žáci jsou s pokojem s nabídkou volnočasových aktivit ve svém okolí a ví, kam se obrátit. Ovšem můj pesimistický pohled na to, že 30% z nich nebude navštěvovat žádný kroužek se nepodložil a tato **hypotéza se mi nepotvrdila**.

Čtvrtá hypotéza - Chlapci budou aktivnější ve sportovních činnostech než dívky.

Hypotéza je ověřována otázkami číslo 6 a 11.

a) Otázka číslo šest, kde jsem se ptala na způsob trávení volného času, odpovědělo 18,5 % respondentů aktivně sportují. Mezi uvedenými sporty byl především florbal, fotbal a míčové hry. U kroužku s 11 % byl zastoupen tanec, kam chodí především děvčata, zde se mi hypotéza potvrdila.

b) U jedenácté otázky jsem rozdělila volnočasové aktivity, které respondenti navštěvují podle pohlaví. Ukázalo se, že kolektivní a pohybové sportovní činnosti provozuje 53 % chlapců a 35 % dívek a individuální pohybové a sportovní činnosti 30,5 % chlapců a 34 % dívek.

Podle zjištěných informací se hypotéza potvrdila.

Pátá hypotéza - Více než 10 % žáků, kteří neprovozují žádnou volnočasovou aktivitu budou pravidelně pít alkohol a denně kouřit.

Hypotézu ověřují otázky 11, 15 a 16.

a) Otázka jedenáctá se ptá respondentů, zda provozují nějaký kroužek nebo sport. Ne odpovědělo celkem 100 z nich, což je 23 %.

b) Patnáctá otázka zjišťuje vztah respondentů k alkoholu. U těch, kteří se nevěnují žádným volnočasovým aktivitám, bylo zjištěno, že 12 % z nich pravidelně pije. To potvrzuje první část mé páté hypotézy.

c) Šestnáctá otázka zjišťovala vztah ke kouření cigaret. Tady odpovědělo 18 % z žáků, kteří nenavštěvují žádnou volnočasovou aktivitu, že kouří pravidelně každý den.

Podle zjištěných informací se má pátá hypotéza potvrdila

Šestá hypotéza - Více než 50 % žáků, kteří mají zkušenost s nelegální drogou tráví svůj volný čas s kamarády, ti je také ovlivňují a od nich ví nejvíce informací o nelegálních drogách.

Hypotézu ověřují otázky 6, 8 a 14.

- a) Otázka šestá u žáků, kteří mají zkušenost s nelegální drogou se ptala, jak nejčastěji dotazovaní tráví svůj volný čas, zde 65 % odpovědělo – s kamarády. To potvrzuje jednu třetinu mé šesté hypotézy.
- b) Otázka osmá zkoumala, kdo ovlivňuje zájmy dotazovaných, 52 % z nich ovlivňují kamarádi, dále 21 % partner(ka) a 17 % rodiče. Druhá třetina mé hypotézy se potvrdila.
- c) Otázka čtrnáctá se zabývala tím, od koho se žáci dozvěděli nejvíce informací o návykových látkách. Zde 50 % dotázaných uvedlo od kamarádu, 25 % od rodičů a 15 % ze školy od učitelů. Poslední třetina mé hypotézy se nepotvrdila.

Poslední hypotéza se mi potvrdila ze dvou třetin.

7.6 Srovnání výsledků dotazníků

1. ZŠ Hořovice a 2. ZŠ Hořovice

Na 1. ZŠ byl celkový počet respondentů 237 a na 2. ZŠ bylo celkem 85 respondentů. Při porovnání dotazníků jsem si otázky shrnula to těchto témat:

- Na obou školách se žáci jednoznačně připravují na vyučování nepravidelně, učí se jen když je písemka nebo zkoušení a za zmínku stojí, že na obou školách se v další pořadí připravují žáci na vyučování každý den.
- Při otázce, jaké jiné povinnosti ještě žáci mají, odpověděla na obou školách většina, že pomáhají rodičům.
- Ve skupině otázek týkajících se volného času a jeho trávení se už odpovědi žáků lišily. Při odhadech, kolik mají žáci volného času týdně, odpovědělo 36 % žáků 1. ZŠ 41-60 hodin týdně, 30 % žáků 21-40 hodin týdně a 26 % žáků 10-20 hodin týdně. Na 2. ZŠ má nejvíce žáků, a to 38 % týdně volného času 10 - 20 hodin.

dále 28 % žáků má 21-41 hodin volného času týdně. Což je výrazně lepší než žáci 1. ZŠ, protože je zde alarmující, že 36 % žáků má 41-60 hodin volného času a nemá tedy co dělat což může vést k patologickým jevům.

- Na 1. ZŠ tráví více žáků u televize 0-2 hodiny denně, kdežto na 2. ZŠ tráví nejvíce žáků u televize 2-4 hodiny denně. Maličko se tyto rozdíly liší u trávení volného času, u počítače, zde tráví většina žáků 2. ZŠ jen 0-2 hodiny denně a tato odpověď vítězí i u 1. ZŠ což je potěšující, ovšem zjistila jsem, že 15% žáků na 1. ZŠ tráví u počítače víc jak 6-8 hodin denně a to není zrovna málo času.
- Žáci obou základních škol tráví nejvíce volného času s kamarády a pak další většina aktivně sportuje. Žáci obou škol se shodli, že svůj volný čas tráví někdy s rodiči a někdy se také účastní akcí připravovaných školou. Dále se shodli v tom, že jejich zájmy nejvíce ovlivňují kamarádi a dále následovali rodiče, na které by se většina žáků obou škol také obrátila v případě zájmu o nějaký kroužek.
- Při otázce týkající se kroužků nebo sportovních aktivit, konkrétně jaké žáci navštěvují, drtivě u chlapců na obou školách vyhrál fotbal a u dívek na 1. ZŠ tanec a hra na hudební nástroj a u dívek na 2. ZŠ také tanec a pak cizí jazyky.
- Odlišnosti u žáků obou škol nastaly v otázce, jestli navštěvují nějaký kroužek nebo provozují nějaký sport, odpovědělo 30 % žáků 1. ZŠ, že ne a na 2. ZŠ takto odpovědělo 12 %. Poměrně velký počet žáků na 1. ZŠ tedy nemá žádné záliby, což je v tomto věku alarmující, většina žáků svou odpověď zdůvodnila tak, že je kroužky nebaví a raději tráví svůj volný čas s kamarády.
- Kroužky a sportovní aktivity, co žáci navštěvují na 1. ZŠ jsou z 57 % pořádané školou a na 2. ZŠ jsou kroužky a sportovní aktivity, které žáci navštěvují pořádané školou ve 40 % zastoupení.
- Na obou školách velké většině žáků vyhovuje nabídka kroužků v jejich okolí. Menšině zde chybí kroužky: modelářský, motoristický, lukostřelecký, taneční, dramatický a šermířský.
- Ve skupině otázek týkajících se návykových látek se žáci obou škol většinou shodli. Na obou školách se žáci shodli, že nejvíce informací o drogách se dozvěděli od učitelů ve škole a dále od kamarádů a rodičů. U otázky, kde měli

vyjádřit svůj vztah k alkoholu, jasná většina žáků 2. ZŠ odpověděla, že nepijí alkohol a na 1. ZŠ odpovědělo nejvíce žáků, že pijí alkohol výjimečně párkrát do roka. V otázce týkající se kouření odpovědělo nejvíce žáků na obou školách, že nekouří.

- Při konkrétní otázce, jestli mají žáci vlastní zkušenost s nějakou nelegální drogou odpovědělo 11 % žáků 1. ZŠ že ano a to s kouřením marihuany s kterou má zkušenost i 9 % žáků na 2. ZŠ. Překvapivě pro mě mají tři žáci na 1. ZŠ zkušenost i s LSD a hašišem.
- Poslední otázka mého dotazníku se ptala na jméno metodika protidrogové prevence na určité škole, zde se odpovědi výrazně lišily na 1. ZŠ jsou žáci velmi málo informováni o této osobě, protože 80 % z nich nezná metodika protidrogové prevence. Ovšem na 2. ZŠ jméno metodika protidrogové prevence zná 89 % žáků.

1. ZŠ a Gymnázium Václava Hraběte

Pro upřesnění bylo na 1. ZŠ v Hořovicích dotázáno 237 žáků a na Gymnáziu Václava Hraběte 108 žáků.

- Žáci obou škol se v první otázce shodli v tom, že nejvíce žáků se připravuje na vyučování nepravidelně a na druhém místě u obou skončila odpověď každý den. Stejná shoda nastala i v otázce druhé, kde velká většina žáků odpověděla, že mezi jejich povinnostmi patří především pomoc rodičům v domácnosti.
- U otázky třetí, kolik hodin volného času máš týdně, se odpovědi na obou školách již lišily. Žáci z 1. ZŠ odpověděli, že mají 41-60 volného času týdně odhadem v hodinách a to jejich většina na druhém místě skončila odpověď 21-40 volného času a poslední byla 10-20 hodin volného času týdně. Žáci Gymnázia ve většině odpověděli, že volného času odhadem v hodinách týdně mají 10-20 hodin, což jsem u žáků Gymnázia předpokládala, neboť se ukázalo, že mají i více zálib tudíž i méně volného času. Na druhém místě u nich skončila odpověď 40-60 hodin a na třetím místě 21-40 hodin volného času týdně.

- Čtvrtá otázka se týkala taktéž trávení volného času dotázaných, tentokrát byla zaměřená na dobu strávenou u televizní obrazovky, v které se obě školy v odpovědích shodly, na prvním místě uvedli 0-2 hodiny a na druhém 2-4 hodiny denně, taktéž nastala stejná shoda i u páté otázky, kde jsem se ptala, jaký čas stráví denně u počítače.
- Otázka číslo šest a to, jak nejčastěji tráví svůj volný čas, odpověděli žáci, že nejvíce s kamarády v naprosté většině u obou porovnávaných škol. Na druhé místě u obou skončila odpověď, že sportují a na třetím místě se u žáků 1. ZŠ umístila odpověď jinak, kde bylo nejčastěji uvedeno s přítelem nebo s přítelkyní. A u žáků Gymnázia se na třetím místě vyskytla odpověď, že navštěvují kroužky.
- Sedmá otázka dopadla shodně u obou srovnávaných škol, žáci odpověděli na otázku zda tráví svůj volný čas s rodiči ve většině někdy.
- Naprostá neshoda nastala u otázky číslo osm, kde jsem se ptala, kdo ovlivnil tvoje zájmy. Žáci 1. ZŠ odpověděli ve většině, že kamarádi, dále uvedli rodiče a pak partnery. Ovšem žáci Gymnázia na prvním místě uvedli rodiče, dále kamarády a na třetí příčce skončila odpověď někdo jiný, kde bylo nejčastěji doplněno - „já sám si ovlivňuji své zájmy“.
- Otázka číslo devět se ptala na to, zda žáci navštěvují akce pořádané školou? Dotazovaní odpověděli, že někdy na obou školách a že když není aktivita povinná, tak ne.
- U desáté otázky, kam by ses obrátil(a), kdyby si chtěl(a) navštěvovat nějaký kroužek nebo provozovat sport. Žáci 1. ZŠ odpověděli ve většině, že na rodiče dále na učitele a pak na internet. Gymnazisté uvedli na prvním místě učitele, pak rodiče a na třetím taktéž internet.
- Nejnavštěvovanějším kroužkem nebo sportovní aktivitou se v otázce jedenácté stal u chlapců 1. ZŠ jednoznačně fotbal, dále florbal a míčové hry, u děvčat tanec, pak aerobik a hra na hudební nástroj. Gymnazisté mezi své nejčastější koníčky uvedli chlapi florbal, pak fotbal a rybaření. Děvčata uvedla tanec, dále plavání a hru na hudební nástroj. Z toho 72 žáků 1. ZŠ nenavštěvuje kroužky pořádané školou a 45 gymnazistů také ne. Většina žáků na obou školách se shodla na tom, že nabídka kroužků a sportovních aktivit jim v jejich okolí

vyhovuje a menšina postrádá šerm, lukostřelbu, modelářství a více tanečních kroužků.

- Část otázek týkající se návykových látek začíná otázkou, z jakého zdroje se dozvěděl nejvíce informací o návykových látkách? Na obou školách odpověděli ve většině žáci, že ze školy od učitelů a následovaly odpovědi od kamarádů a rodičů. Shoda nastala i v otázkách týkajících se pití alkoholu, kde shodně odpověděli žáci obou škol, že pijí výjimečně a v naprosté většině, že nekouří. U otázky, jestli vyzkoušeli nelegální drogu, odpovědělo 27 žáků 1. ZŠ ano a 14 žáků gymnázia také ano. V 99 % byla vyzkoušenou nelegální drogou marihuana.
- Poslední otázka se týkala metodika protidrogové prevence, zda žáci znají jeho jméno. Žáci 1. ZŠ ve většině jméno metodika protidrogové prevence neznali, ale žáci gymnázia na pár výjimek svého metodika prevence znali.

Gymnázium Václava Hraběte a 2. ZŠ Hořovice

Celkový počet dotázaných na Gymnázium bylo 108 žáků a na 2. ZŠ vyplnilo dotazník 85 žáků.

- Na obou školách jsem zjistila, že nejvíce žáků se připravuje do školy jen před písemkou. Ovšem u žáků 2. ZŠ se tato odpověď lišila jen o pouhé 4 hlasy s odpovědí, že se žáci připravují denně, což je velice příznivé zjištění, když takřka půlka žáků na této škole se připravuje na vyučování denně.
- U druhé otázky, zda mají žáci ještě jiné povinnosti, došlo na obou školách ke shodě, žáci ve většině odpověděli, ano, pomáhám rodičům a hned na druhém místě se zařadila odpověď, že mezi další jejich povinnosti patří péče o zvířata.
- Ke shodě došlo i u třetí otázky, „kolik hodin týdně máš volného času?“ Ověřila na obou školách většina 10-20 týdně. Rozdíl nastal u další otázky „kolik hodin denně trávíš u televize?“ Zde žáci 2. ZŠ uvedli na prvním místě ve většině, že tráví denně u televize 2-4 hodiny a žáci Gymnázia ve většině uvedli 0-2 hodiny denně. Následovala otázka „kolik hodin denně trávíš u počítače?“ Zde došlo ke shodě na obou školách nejvíce dotázaný odpovědělo 0-2 hodiny

denně. Ovšem 9 dotázaných na 2. ZŠ odpovědělo, že tráví u počítače denně 6-8 hodin což by znamenalo, že hned po škole takřka do večera sedí u počítače.

- Otázka šestá se ptala na to, jak nejčastěji tráví žáci svůj volný čas. Opět se shodli žáci obou škol ve dvou nejfrekventovanějších odpovědích na prvním místě uvedli s kamarády a na druhém místě skončila odpověď aktivně sportují a pak následovala v závěsu odpověď navštěvují kroužky.
- I v další odpovědi se žáci shodli a odpověděli, že někdy tráví svůj volný čas s rodiči. Dále 14 % dotázaných na 2. ZŠ odpovědělo, že s rodiči netráví svůj volný čas, na gymnázium odpovědělo takto 10 % dotázaných. Což vede k další otázce a to, kdo ovlivňuje tvoje zájmy? I zde hráli rodiče velkou roli, protože právě odpověď rodiče ovlivňují moje zájmy se na obou dotázaných školách umístila na prvním místě. Ke shodě v umístění došlo i v druhé a třetí odpovědi v pořadí na druhém místě skončila odpověď kamarádi a na třetím někdo jiný kde se nejčastěji objevilo přítel – přítelkyně.
- Na otázku, zda se někdy žáci účastní akcí připravovaných školou ve svém volném čase, odpověděli nejčastěji „někdy“ na obou dotázaných školách. Odpověď u další otázky se lišila žáci Gymnázia by se v případě zájmu o nějaký kroužek obrátili ve většině na učitele, ale žáci 2. ZŠ by se obrátili na rodiče a pak až na učitele. Bez povšimnutí nezůstala ani odpověď, že by se žáci Gymnázia obrátili na Internet a to početně stejně jako na rodiče.
- Žáci obou škol navštěvují kroužky a provozují sportovní aktivity na Gymnáziu 68 % dotázaných a na 2. ZŠ 88 % dotázaných. Polovinu kroužku nebo sportovních aktivit pořádá škola. Sedmi žákům na 2. ZŠ nevyhovují kroužky v jejich okolí a osmi žákům na Gymnáziu také ne. Mezi jejich navrhované kroužky, které jim zde chybí napsali lukostřelbu, šerm, počítače, karate, tanec a dramatický kroužek.
- Nejvíce informací se žáci obou škol o návykových látkách dozvěděli ze školy od učitelu. Žáci gymnázia na druhém místě uvedli z televize a tisku, dále od kamarádů a na 2. ZŠ následovala na druhém místě odpověď od kamarádů a dále od rodičů.

- Vztah k alkoholu vyjádřilo 49 % dotázaných na Gymnáziu jako nejčtenější odpověď, že pijí alkohol výjimečně dále 37 % nepije alkohol a 14 % pije pravidelně. Na 2. ZŠ 48 % dotázaných nepije alkohol, 40 % pije alkohol výjimečně a 12 % pije alkohol pravidelně.
- Žáci na obou školách v nadměrné většině nekouří, za povšimnutí stojí 14 % část žáků, kteří kouří pravidelně denně na 2.ZŠ.
- Zkušenost s nelegální drogou na Gymnáziu má 14 dotázaných a na 2. ZŠ dotázaných sedm. Každý z těchto dotázaných, kteří uvedli, že mají zkušenost s nelegální drogou, uvedli marihuanu a dva pak LSD a heroin.
- Metodika protidrogové prevence znají na obou školách takřka všichni, kromě 14 žáků na Gymnáziu a 9 na 2. ZŠ.

7.7 Závěr vyhodnocení výzkumného šetření

Na základě výzkumného šetření lze konstatovat, že děti staršího školního věku se nechávají značně ovlivnit svými kamarády. Především ti, kteří nenavštěvují žádné kroužky ani neprovozují sportovní činnosti. Tito respondenti také ve většině případů pravidelně kouří a pijí alkohol. V celkovém hodnocení je pozitivní, že úplně stejným podílem ovlivňují respondenty i rodiče. Chlapci se nejvíce ve volném čase věnují kolektivním sportům a dívky individuálním pohybovým a sportovním činnostem. Třetina respondentů také tráví svůj čas více, jak dvě hodiny před počítačem nebo televizní obrazovkou.

Závěrem lze podotknout, že většina respondentů má svůj volný čas vyplněn volnočasovými aktivitami, ale právě ti respondenti, co ho vyplněn nemají pijí a kouří, což může vést k patologickým jevům. Což potvrzuje má šestá hypotéza, že více, jak polovina respondentů bez zájmu má zkušenost s nelegální drogou.

8 Doplnující dotazníkové šetření – metodici protidrogové prevence

Protože toto výzkumné šetření úzce souvisí s metodikou protidrogové prevence na školách, rozhodla jsem se jim dát také dotazník s jinými otázkami. Dotazník mi

ochotně vyplnili všichni metodici na zkoumaných školách a ještě jeden metodik ze ZŠ v Králově Dvoře nedaleko Hořovic (vyplněné dotazníky viz. příloha).

8.1 vyhodnocení dotazníků

1. Myslíte si, že by byl na škole kromě metodika protidrogové prevence důležitý i školní psycholog?

Tři z dotazovaných metodiků odpověděli ano, kromě metodika na gymnázia ten odpověděl „Na naší škole dle mého názoru školního psychologa nepotřebujeme. Mám ale zkušenost s pedagogickou prací na základní škole. Tam by byl školní psycholog prospěšný.“

2. Co je podle Vás nejdůležitější pro prevenci společensky nežádoucích jevů?

Zde se v odpovědích objevovala hlavně komunikace, vedení rodičů, rozvoj osobních vlastností a sociálních dovedností. A také nabídka volnočasových aktivit.

3. Jak předchází škola společensky nežádoucím jevům?

Na všech školách metodici předcházejí společensky nežádoucím jevům především školním preventivním programem, seznamovacími kurzy „GO kury“ besedami s odborníky, nabídkou různých akcí a volnočasových aktivit během školního roku.

4. Je podle Vás školní preventivní program dostačující a efektivní?

Metodik z gymnázia a ZŠ Králův Dvůr odpověděli rezolutně ano. Na gymnáziu to potvrzuje i evaluační dotazník, který zjistil, že „co se týká postoju a osobnostních kompetencí jsou žáci dobře vybaveni.“ Na základních školách v Hořovicích se metodici shodli, že preventivní program je dostačující do určité míry a je stále co zlepšovat.

5. Myslíte si, že mají rodiče přehled o tom, co dělají jejich děti ve volném čase?

Zde došlo ke shodě, většina rodičů má přehled o tom co dělají jejich děti především do 12 let věku. Ovšem je zde i část rodičů, co neví, jak jejich děti tráví svůj volný čas. Metodik 2. ZŠ odpověděl – „nevím.“

6. Jak nejlépe podle Vás zabavit žáky ve volném čase?

Zde došlo k absolutní shodě, všichni dotázaní metodici by zabavili žáky ve volném čase vhodnými volnočasovými aktivitami – především kroužky sportovními i uměleckými. V budově gymnázia je asi dva roky horolezecká stěna z toho důvodu je zde velký zájem o sportovní lezení a nově také o free style karate.

7. Domníváte se, že žáci mají dostatečně vyplněn svůj volný čas efektivní činností?

Metodici se shodli, že větší část dětí ano. Dokonce si metodik 1. ZŠ Hořovice a ZŠ Králův Dvůr myslí, že většina dětí je ve svém volném čase přetěžováno.

8. Myslíte si, že rodiče ovlivňují náplň volného času svých dětí?

„Určitě. Minimálně do jaké míry podporují či nepodporují jejich zájmovou činnost.“ (metodik, gymnázia). Ostatní metodici se k této otázce vyjádřili také kladně.

9. Jak tráví Vaši žáci nejčastěji svůj volný čas?

V odpovědích byly zmíněny především sportovní kroužky, hudební kroužky a výlety. „Zhruba 100 z 350 žáků naší školy navštěvuje kroužky našeho středoškolského sportovního klubu. Další, nemalá část působí v nějakém klubu (fotbalisté, volejbalistky, ping pongu). Řada žáků též dochází do ZUŠ či na kroužky Domečku Hořovice.“ (metodik, gymnázia).

10. S kým podle Vás tráví žáci nejvíce volného času?

U všech metodiky se objevila odpověď s vrstevníky nebo s kamarády. „Sami u počítače a televize, v patě na ulici, v kroužcích, v aktivitách s rodiči.“ (metodik, 1.ZŠ Hořovice).

11. Myslíte si, že je zde dost kroužků a sportovních aktivit k naplnění volného času žáků?

Na tuto otázku odpověděli všichni metodici ano. *„ale s omezením věkové kategorie nebo více pro chlapce“* (metodik, ZŠ Králův Dvůr).

12. Jaké jsou reakce žáků na povinné školní akce?

Na všech školách jsou reakce vcelku pozitivní. *„Záleží na akci, opakované akce je nezajímají, je nutné volit správnou a zajímavou akci.“* (metodik, ZŠ Králův Dvůr).

13. Mají podle Vás žáci do 15 let zkušenost s nelegálními drogami?

Očekávaně se u všech odpovědí objevila odpověď ano. *„Někteří určitě ano. Myslím ale, že jich zatím moc není a že se většinou jedná o marihuanu.“* (metodik, gymnázia).

14. Co by bylo dobré zavést na škole nebo ve městě k prevenci proti společensky nežádoucím jevům.

„Větší kontrola městských zákoutí, ulic (kamerový systém, policie) proti vandalství. Podpora neziskových organizací, umožňující organizaci volnočasových aktivit.“ (metodik, 1.ZŠ Hořovice) *„Základ výchovy v rodině a pestrá nabídka volnočasových aktivit.“* (metodik, 2.ZŠ Hořovice). *„Pestrá nabídka zájmových činností, dětské kluby, sportoviště.“* (metodik, gymnázia).

8.2 Závěr doplňujícího šetření

Na základě vyhodnocení dotazníků od metodiků prevence mohu konstatovat, že se všichni shodli na tom, že proti prevenci společensky nežádoucích jevů je důležitá pestrá nabídka volnočasových aktivit. Zároveň by každý z nich, volný čas dětí vyplnil taktéž volnočasovými aktivitami. Toto potvrzuje mé rozhodnutí vytvořit blog, kde budou mít děti kompletní přehled všech kroužků a akcí v jejich okolí.

9 NENUŽ SE - ZABAV SE – program volnočasových aktivit

Tuto webovou aplikaci jsem vytvořila na základě zjištěných informací z dotazníkového šetření žáků a od školních metodiků prevence. V dotazníkovém šetření jsem zjistila, že ti žáci, kteří mají zkušenost s nelegální drogou, mají také zkušenosti s alkoholem, a to 35 % z nich pije několikrát do měsíce a 44 % z nich denně kouří. Tyto hodnoty a fakt, že mají zkušenosti s nelegální drogou, má úzkou souvislost s tím, že většinu volného času tráví se svými kamarády (65 % z nich), od kterých se také v 50 % dozvěděli nejvíce informací o návykových látkách. A pozor 60 % těchto dětí, které mají svou osobní zkušenost s nelegální drogou nenavštěvují žádné kroužky ani nespoutují.

Proto je podle mě důležité dětem jejich volný čas naplnit volnočasovými aktivitami, aby to pro ně bylo co nejsnazší a nejbližší, rozhodla jsem se vytvořit webovou aplikaci, která obsahuje veškerou nabídku volnočasových aktivit v Hořovicích a jeho okolí od pondělí do pátku. Dále zde děti mají kontakty a odkazy na webové stránky provozovatelů volnočasových aktivit. A také přehled aktualit a zajímavostí z jejich okolí. Tento blog je jediné místo, kde mají děti i jejich rodiče kompletní přehled volnočasových aktivit v Hořovicích a jeho okolí. Stačí si jen vybrat tu, kterou by chtěli navštěvovat.

9.1 Proč blog?

Výstup své diplomové práce tedy program volnočasových aktivit v Hořovicích a okolí jsem se rozhodla prezentovat na internetu, protože je možno ji neustále aktualizovat, flexibilně reagovat na změny a děti i rodiče k ní mají 24 hodin denně přístup. Inspiroval mě také fakt, že v dotazníkovém šetření na otázku „Kam by ses obrátil(a), kdybys chtěl(a) navštěvovat nějaký kroužek?“ uvedlo 16 % z dotazovaných právě internet, hned po rodičích a škole. Toto řešení mi přejde efektivnější než jakékoliv jiné, dnešní svět je postaven na internetové komunikaci dnešní generace dětí je označována jako „net generation“. Většina dětí základní školy má doma počítač s připojením k internetu, nebo možnost internetu ve škole.

Pro prezentaci nabídky volnočasových aktivit jsem si vybrala blog, protože je to jedna z nejrychlejších možností, jak si vytvořit zdarma internetové stránky. Dalším důvodem bylo, že tuto formu prezentace žáci základních škol dobře znají, mnoho z nich má také svůj vlastní blog a dobře ví, jak se v blogu pohybovat. Blog může být čímkoliv od internetového deníčku po zápisník myšlenek, místo pro oznamování novinek, galerie fotografií, prostě na co si člověk vzpomene.

Přednosti blogu:

- Rychlé a snadné vytvoření s pomocí průvodce během pár minut.
- Nepotřebujete znát HTML, CSS, PHP, SQL ani jiné počítačové jazyky nebo grafické programy.
- Možnost rozsáhlé fotogalerie
- Prostor 2 Gibabyty zdarma, které běžný uživatel nemůže ani plně využít představují například dvacet tisíc fotografií nebo dva milióny stránek textu.
- Vkládání videí
- Nabídka různých šablon pro originální design stránky.
- Statistiky návštěvnosti s různými zobrazeními
- Možnost vytvoření svého profilu.
- Kontrola pravopisu
- Vkládání komentářů
- Náhled před publikováním
- Vkládání anket
- Automatické ukládání
- Rubriky
- Ochrana proti spamům

Pro prezentaci nabídky volnočasových aktivit jsem si vybrala blog, protože je to jedna z nejrychlejších možností, jak si vytvořit zdarma internetové stránky. Dalším důvodem bylo, že tuto formu prezentace žáci základních škol dobře znají, mnoho z nich má také svůj vlastní blog a dobře ví, jak se v blogu pohybovat. Blog může být čímkoliv od internetového deníčku po zápisník myšlenek, místo pro oznamování novinek, galerie fotografií, prostě na co si člověk vzpomene.

Přednosti blogu:

- Rychlé a snadné vytvoření s pomocí průvodce během pár minut.
- Nepotřebujete znát HTML, CSS, PHP, SQL ani jiné počítačové jazyky nebo grafické programy.
- Možnost rozsáhlé fotogalerie
- Prostor 2 Gibabyty zdarma, které běžný uživatel nemůže ani plně využít představují například dvacet tisíc fotografií nebo dva milióny stránek textu.
- Vkládání videí
- Nabídka různých šablon pro originální design stránky.
- Statistiky návštěvnosti s různými zobrazeními
- Možnost vytvoření svého profilu.
- Kontrola pravopisu
- Vkládání komentářů
- Náhled před publikováním
- Vkládání anket
- Automatické ukládání
- Rubriky
- Ochrana proti spamům

9.2 Charakteristika blogu NENUŽ SE - ZABAV SE

Mnou vytvořený blog s názvem NENUŽ SE ZABAV SE má adresu <http://volnycas-horovice.blog.cz/> adresu jsem takto pojmenovala z důvodu, že blog se zabývá náplní volného času dětí v Hořovicích a okolí.

Blog jsem vyřešila také barevně, aby děti neomrzela. Každé roční období blog změnil svůj kabát podle níže uvedených obrázků.

JARO

The screenshot shows the homepage of the 'NENUŽ SE ZABAV SE' blog. The header features the blog's title in large white letters on a dark background. Below the title is a navigation menu with links: 'Na tomto blogu', 'Na celém blog.cz', and 'Na Internetu'. A search bar is located at the top left. The main content area displays the title of the featured article, 'Fotografie Taneční akademie 2008 ZÚŠ J.S.', along with the date and time '11.11.2008 12:51' and the category 'Aktuality'. Below the text are four black and white photographs of dancers performing on stage. The left sidebar contains a 'Rubriky' section with links to various categories like 'Nabídka kroužků na PONDĚLÍ' and 'Aktuality'. Below that is an 'Aktuální články' section listing recent posts, and an 'Oblíbené stránky' section with links to related websites. At the bottom left, there is a 'Zpráva autorovi' link.

LÉTO

- Na tomto blogu
- Na celém blog.cz
- Na Internetu

Za mě Jirka

Rubriky

- Nabídka kroužků na PONDĚLÍ
- Nabídka kroužků na ÚTERY
- Nabídka kroužků na STŘEDU
- Nabídka kroužků na ČTVRTEK
- Nabídka kroužků na PÁTEK
- Aktuality
- Zajímavosti
- Kontakty

Aktuální články

- Fotografie Taneční akademie 2008 ZÚŠ J.S.
- Akce I.ZŠ Hořovice 2008-2009
- XVI. Mezinárodní výstava psů
- Historie mažoretok v Hořovicích
- Akce Z.ZŠ Hořovice

Obíbené stránky

- Český kynologický svaz
- Český rybářský svaz
- Kickbox Team
- Taneční škola Blanky Vášové
- FK Hořovicko
- Spartak Hořovice - plavecký oddíl
- Vlaštovka - turistický oddíl
- SK Red Dragons
- Gymnázium Václava Hraběte
- Z.ZŠ Hořovice - kroužky
- I.ZŠ Hořovice - kroužky
- Hořovažek
- Domeček

NENUŽ SE - ZABAV SE

Rubrika kontaktů se neustále doplňuje. Pokud organizujete nějaké kroužky nebo akci napište mi ráda Vás přidám na blog!

Fotografie Taneční akademie 2008 ZÚŠ J.S.

11.11.2008 12:51 | Čepe | Aktuality

PODZIM

- Na tomto blogu
- Na celém blog.cz
- Na Internetu

Za mě Jirka

Rubriky

- Nabídka kroužků na PONDĚLÍ
- Nabídka kroužků na ÚTERY
- Nabídka kroužků na STŘEDU
- Nabídka kroužků na ČTVRTEK
- Nabídka kroužků na PÁTEK
- Aktuality
- Zajímavosti
- Kontakty

Aktuální články

- Fotografie Taneční akademie 2008 ZÚŠ J.S.
- Akce I.ZŠ Hořovice 2008-2009
- XVI. Mezinárodní výstava psů
- Historie mažoretok v Hořovicích
- Akce Z.ZŠ Hořovice

Obíbené stránky

- Český kynologický svaz
- Český rybářský svaz
- Kickbox Team
- Taneční škola Blanky Vášové
- FK Hořovicko
- Spartak Hořovice - plavecký oddíl
- Vlaštovka - turistický oddíl
- SK Red Dragons
- Gymnázium Václava Hraběte
- Z.ZŠ Hořovice - kroužky
- I.ZŠ Hořovice - kroužky
- Hořovažek
- Domeček

Zpráva autorovi

NENUŽ SE - ZABAV SE

Rubrika kontaktů se neustále doplňuje. Pokud organizujete nějaké kroužky nebo akci napište mi ráda Vás přidám na blog!

Fotografie Taneční akademie 2008 ZÚŠ J.S.

11.11.2008 12:51 | Čepe | Aktuality

ZIMA

9.2.1 Nastavení blogu

Všeobecně zůstávají nastavení blogu stejná. Mění se jen barvy písma a pozadí podle toho v jaké ročním období se stránka nachází.

Stránka - zvolila jsem zarovnění stránky na střed.

- Písmo - Comic Sans MS což je veselé zaoblené písmo vhodné pro děti v zobrazená velikosti 100%.
- Odkazy - Jsou voleny bez podtržení s tím, že aktivní odkaz se zbarvuje vždy jinou barvou než je definovaný text.
- Rozměr stránky - Stanoven ve 100%
- Okraje stránky – Stanoveny na 0 pixelů
- Rámeček – je stanoven na všech stránkách stejně, výběr typu plný s šířkou 1 pixel
- Pozadí stránky – dle ročního období

Výpis článků – se zobrazuje na hlavní stránce v archivu a v rubrikách

- Úvodní stránka – na stránce se vždy zobrazují tři největší celé články bez seznamu titulků a na konci hlavní stránky se zobrazí odkaz na archiv
- Zobrazení seznamu článků – v archivu i v rubrice bez titulků
- Výpis detailu článků – počet odkazů na další aktuální články je 10.
- Vytvoření a úprava článků – podpis autora nastaven na čepe (první čtyři písmena v příjmení autora)

Menu – nastaveno vlevo

- Písmo – nastaveno na Comic Sans MS zobrazovaná velikost 100%.
- Odkazy – aktivní odkaz jinou barvou podle ročního období a bez podtržení
- Rozměry sloupce – šířka 24%
- Rámeček – horní, dolní a pravý rámeček plný – levý žádný, pravý nastaven na šířku 1 pixel
- Pozadí sloupce – dáno dle ročního období s pozicí nahoře, vlevo s opakováním a rolváním.
- Rámeček kolem boxů – žádný na všech stranách
- Pozadí boxů – dle ročního období s pozicí nahoře vlevo s opakováním a rolváním
- Písmo titulků boxů – Arial/Helvetica vždy stejné barvy jako aktuální odkaz velikost ve 120%
- Pozice titulků boxů – vlevo
- Rámeček titulků boxů – žádný na všech stranách
- Pozadí titulků boxů – dle ročního období, pozice nahoře vlevo s opakováním a fixované

Položky v menu- položky, které se zobrazují v bočním menu a jejich pořadí

- Hledat
- Rubriky
- Aktuální články
- Oblíbené stránky

- Aktuální odkazy
- Volitelný menu box
- Zpráva autorovi
- Archiv

Záhlaví – určení obrázku na pozadí záhlaví, loga stránky

- Název blogu – NENUŽ SE ZABAV SE
- Zobrazení názvu – vertikální pozice uprostřed, horizontální pozice vlevo
- Písmo – Comic Sans MS, velikost 60pixelů bez podtržení v parvě dle ročního období
- Rozměry záhlaví – 150 pixelů
- Rámeček – horní žádný, dolní plný s řídkou 1 pixelu
- Pozadí záhlaví – dle ročního období pozice nahoře, vlevo s horizontálním opakováním a rolováním

Volitelný horní box

- Nastavneí pozice textu boxu v hlavičce – vedle menu
- Zvolený text – Rubrika kontaktů se nustále doplňuje. Pokud organizujete nějaké kroužky nebo akci napište mi ráda Vás přidám na blog.

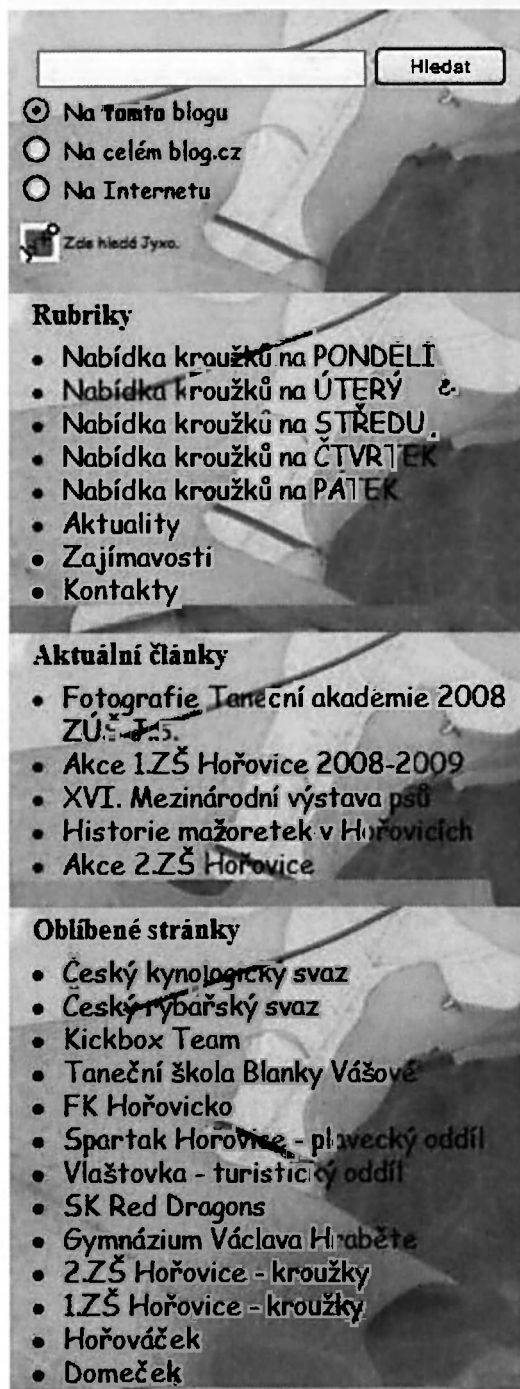
Volitelný dolní box

- Nastavení pozice a textu poxu v zápatí – v celé řířce
- Zvolený text- Pokud máte nějaké otázky piště autorovi.

9.2.2 Orientace v blogu

V záhlaví blogu je jeho název NENUŽ SE ZABAV SE, tento název se zobrazuje na každé stránce a je stálý spolu s horním boxem v kterém je napsaná výzva pro pořadatel, aby pokud chtějí kontaktovali autora blogu, tedy mě o krožcích a akcích pořádaných v Hořovicích a okolí.

NENUŽ SE - ZABAV SE

Search bar: Hledat

Na tomto blogu
 Na celém blog.cz
 Na Internetu

Zde hledá Jyxo.

Rubriky

- Nabídka kroužků na PONDĚLÍ
- Nabídka kroužků na ÚTERÝ
- Nabídka kroužků na STŘEDU
- Nabídka kroužků na ČTVRTEK
- Nabídka kroužků na PÁTEK
- Aktuality
- Zajímavosti
- Kontakty

Aktuální články

- Fotografie Tanecní akademie 2008 ZÚ. 15.
- Akce 1.ZŠ Hořovice 2008-2009
- XVI. Mezinárodní výstava psů
- Historie mažoretek v Hořovicích
- Akce 2.ZŠ Hořovice

Oblíbené stránky

- Český kynologický svaz
- Český rybářský svaz
- Kickbox Team
- Taneční škola Blanky Vášové
- FK Hořovicko
- Spartak Hořovice - plavecký oddíl
- Vlaštovka - turistický oddíl
- SK Red Dragons
- Gymnázium Václava Hraběte
- 2.ZŠ Hořovice - kroužky
- 1.ZŠ Hořovice - kroužky
- Hořováček
- Domeček

Menu jsem umístila vlevo a obsahuje

tyto položky:

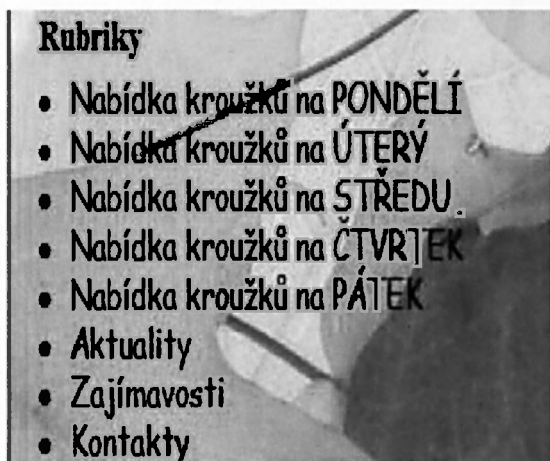
- **Hledání** – zde si uživatel může ještě vybrat, zda hledaný výraz chce najít na tomto blogu, nebo na celém blog.cz a nebo na internetu podle toho, který z těchto nabídek označí, se zobrazí příslušný hledaný výraz.
- **Rubriky** – slouží k názvu souhrného tématu, do kterého se pak můžou umisťovat různé články. Rubriky jsou vidět vlevo neustále a nemění se. Po rozkliknutí vidí uživatel, co obsahují. Rubriky jsem nastavila tak, aby po rozkliknutí zobrazovaly titulky článků.
- **Aktuální články** – v této položce se zobrazuje nabídka deseti nejnovějších článků umístěných na blogu.
- **Oblíbené stránky** – do této položky vkládám odkazy na stránky, které jsou podle mě pro uživatele zajímavé. Jsou zde především odkazy na ZŠ a pořadatele kroužků.

- **Zpráva autorovi** – sem může uživatel napsat vzkaz autorovi, který se doručí na osobní mail a pokud napíše své jméno, popřípadě e-mail může mu autor odpovědět.
- **Archiv** – zasnamenává všechny články a ukládá je pod měsíce, v kterých byli zveřejněny. Uživatel si pak může rozkliknout konkrétní měsíc a vidí, co kdy bylo napsáno aniž by musel hledat v celém blogu.

- **Galerie** – je umístěna v nastavení blogu, ale fyzicky není v menu vidět. Slouží k tomu aby autor mohl ukládat fotografie na blog a mohli se zobrazovat.
- **Počítadlo** – není přímo složkou v menu, ale je zde umístěno, aby bylo dobře vidět. Zvolila jsem počítadlo, které zobrazuje, kolik uživatelů navštívilo blog, celkem, týden, daný den a kolik uživatelů je online.

Pokud otevře uživatel rubriku *Nabídka kroužků na PONDĚLÍ*, zobrazí se mu seznam kroužků, které jsou v Hořovicích a jeho okolí možné navštěvovat pravidelně v pondělí. Kroužky jsem rozdělila do těchto skupin – sportovní, hudební, taneční, jazykové, výtvarné a ostatní. Skupiny obsahují kroužky, které do nich tématicky spadají.

Dále uživatel vidí název kroužků, čas kdy kroužek probíhá dále pro koho je určen, místo konání a kdo kroužek pořádá. Podle pořadatele kroužku si pak uživatel jednoduše najde v menu pod kontakty telefon na daného pořadatele v případě zájmu o kroužek.

Nabídka kroužků na PONDĚLÍ

KROUŽKY - PONDĚLÍ

15.10.2008 12:16 | čepe | Nabídka kroužků na PONDĚLÍ

Pokud jste si nejaký z nabízených kroužků vybrali. Podívejte se do tabulky kdo kroužek pořádá a kontakt na všechny pořadatele naleznete v menu v rubrice kontakty a nebo v menu pod oblíbenými stránkami.

SPORTOVNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Pohybový kroužek	14.30	1.tříd	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Jízda na koni	14.30	-	Lochovice	Klub Betlém
Pohybový kroužek	15.30	5-10letým	1.ZŠ - tělocvična	Domeček
Plavání	15.00-16.30	-	Bazén velký	Spartak Hořovice
Základy lezení	15.30	5.-9. třídy	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Florbal	16.00	od 11 let	hala u zim.stad.	SK Red Dragons
Aikido	16.30-18.00	-	sokolovna - Valdek	Gymnázium V.H.
Fotbal	15:45-17:15	ZŠ	Fotbalové hřiště	FK Hořovicko

HUDEBNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Zpěv	10.00-19.00	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hudební nauka	13.30-15.00	pokročilé	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na housle	14.00-16.30	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na kytaru	15.00-17.15	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na kytaru	15.00	pokročilé	Větrná-hudebna	Domeček
Hra na klavír	16.00	začátečníci	Větrná-hudebna	Domeček

TANEČNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘÁDÁ
Bříšní tanec	14.30	1.-5.tříd	Víska	2.ZŠ
STREET MOVE	16.30	od 15 let	1.ZŠ - tělocvična	Domeček
Taneční příprava II.	16.30	8-10 let	ZÚŠ J.S. - tělocvična	ZUŠ J.S.
Taneční- hip hop	17.30	-	1.ZŠ - tělocvična	Domeček
Taneční II-mažoretky	17.15	od 15 let	ZÚŠ J.S. - tělocvična	ZUŠ J.S.

ĀZYKOVĀ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘÁDÁ
Anglická konver. III.	12.00	ZŠ	Větrná	Domeček

VYTVARNE

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘÁDÁ
Keramika V.	14.00	zkušené	Větrná - dílna	Domeček
Keramika I.	15.00	začátečníci	Větrná - dílna	Domeček
Šikovné ruce	15.00	-	1.ZŠ -dílna	1.ZŠ

OSTÁTNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘÁDÁ
Plastikový modelář	15.00	-	2.ZŠ - dílny	Domeček
Turistický kroužek	15.00	ZŠ	Větrná - herna	Domeček
Loutkařský soubor	19.00	-	Společenský dům	MKC Hořovice

9. 3 PŘEHED KROUŽKŮ OD PO-PÁ V HOŘOVICÍCH A OKOLÍ

NABÍDKA KROUŽKŮ V HOŘOVICÍCH NA PONDĚLÍ

SPORTOVNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Pohybový kroužek	14.30	1.tříd	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Jízda na koni	14.30	-	Lochovice	Klub Betlém
Pohybový kroužek	15.30	5-10letým	1.ZŠ - tělocvična	Domeček
Plavání	15.00	-	Bazén velký	Spartak Hořovice
Základy lezení	15.30	5.-9. třídy	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Florbal	16.00	od 11 let	hala u zim.stad.	SK Red Dragons
Aikido	16.30	-	sokolovna - Valdek	GVH
Fotbal	15:45	ZŠ	Fotbalové hřiště	FK Hořovicko

TANEČNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Břišní tanec	14.30	1.-5.tříd	Viska	2.ZŠ
STREET MOVE	16.30	od 15 let	1.ZŠ - tělocvična	Domeček
Taneční příprava II.	16.30	8-10 let	ZUŠ J.S. - tělocvična	ZUŠ J.S.
Taneční- hip hop	17.30	-	1.ZŠ - tělocvična	Domeček
Taneční II-mažoretky	17.15	od 15 let	ZUŠ J.S. - tělocvična	ZUŠ J.S.
MINI - tanec	17:00	5-9 let	Společenský dům	TS Serpientes
JUNIOŘI - tanec	17:00	9-15 let	Společenský dům	TS Serpientes
HVK Hip Hop	19:00	od 13let	Společenský dům	TS Serpientes
HVK SHOW	19:00	od 13let	Společenský dům	TS Serpientes
Tanec pro dospělé	20:00	od 18let	Společenský dům	TS Serpientes

HUDEBNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Zpěv	10.00-19.00	-	ZUŠ J.S.	ZUŠ J.S.
Hudební nauka	13.30-15.00	pokročilé	ZUŠ J.S.	ZUŠ J.S.
Hra na housle	14.00-16.30	-	ZUŠ J.S.	ZUŠ J.S.
Hra na kytaru	15.00-17.15	-	ZUŠ J.S.	ZUŠ J.S.

Hra na kytaru	15.00	pokročilé	Větrná-hudebna	Domeček
Hra na klavír	16.00	začátečníci	Větrná-hudebna	Domeček

JAZYKOVÉ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Anglická konver. III.	12.00	ZŠ	Větrná	Domeček

VÝTVARNÉ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Keramika V.	14.00	zkušené	Větrná - dílna	Domeček
Keramika I.	15.00	začátečníci	Větrná - dílna	Domeček
Šikovné ruce	15.00	-	1.ZŠ -dílna	1.ZŠ

OSTÁTNI

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Plastikový modelář	15.00	-	2.ZŠ - dílny	Domeček
Turistický kroužek	15.00	ZŠ	Větrná - herna	Domeček
Loutkařský soubor	19.00	-	Společenský dům	MKC Hořovice

NABÍDKA KROUŽKŮ V HOŘOVICÍCH NA ÚTERÝ

SPORTOVNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Florbal	7.00	8.-9. třídy	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Basketbal	13.30	5.-9. třídy	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Horolezecká stěna	13.30	1.-5. třídy	2.ZŠ - tělocvična	2.ZŠ
Aerobic	14.00	5.-9. třídy	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Aerobic	14.00	4.-9. třídy	Víska	2.ZŠ
Horolezecká stěna	16.00	6.-9. třídy	2.ZŠ - tělocvična	2.ZŠ
Kondiční běh	16.00	5.-9. třídy	Dražovka	1.ZŠ
Aerobic	16.30	1.-9. třídy	1.ZŠ - tělocvična	Domeček
Plavání	17.00	-	1.ZŠ - bazén	Spartak Hořovice
Fotbal	15:45-17:15	ZŠ	fotbalové hřiště	FK Hořovicko

TANEČNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Taneční I- mažoretky	17.15-18.45	11-14 let	ZUŠ J.S.	ZUŠ J.S.

HUDEBNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Hra na kytaru	12.45-17.00	neomezeno	ZÚS J.S.	ZÚS J.S.
Hra na flétnu	13.00-18.30	neomezeno	ZÚS J.S.	ZÚS J.S.
Hra na klavír	13.00-18.00	neomezeno	ZÚS J.S.	ZÚS J.S.
Hra na kytaru IV.	16.30	začátečníci	Větrná-hudebna	Domeček
Zpěv	17.00-19.00	neomezeno	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na kytaru	17.30	pokročili	Větrná-hudebna	Domeček

JAZYKOVÉ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Angličtina hravě	14.30	1.-5. třídy	Viska	2.ZŠ
Německý jazyk	15.00	pokročili	1.ZŠ	1.ZŠ
Český jazyk-příprava na přijímací zkoušky	15.30	9. třídy	Větrná	Domeček
Anglická konverzace	16.00	1. tříd	Větrná	Domeček

VÝTVARNÉ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Keramika II.	15.00	začátečníky	Větrná - dílna	Domeček
Výtvarný kroužek I.	15.00	ZŠ	Větrná - dílna	Domeček
Výtvarný kroužek II.	16.00	1.-5. třídy	Větrná - dílna	Domeček
Kresba I.	17.00	od 5.třídy	Větrná - dílna	Domeček

OSTATNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Mladý zdravotník	11.50	ZŠ	1.ZŠ	1.ZŠ

NABÍDKA KROUŽKŮ V HOŘOVICÍCH NA STŘEDU

SPORTOVNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Atletika	13.30	2.-3.třídy	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Florbal	13.30	5. třídy	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Florbal	14.30	6.-7. třídy	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Kopaná	14.30	1.-9. třídy	1.ZŠ - tělocvična	2.ZŠ
Plavání	14.30	-	městský bazén	Gymnázium V.H.

Plavání	15.30	-	městský bazén	Spartak Hořovice
Free style	15.30	-	1.ZŠ - tělocvična	Gymnázium V.H.
Volejbal	16.30	-	1.ZŠ - tělocvična	Gymnázium V.H.
Lezecká stěna	16.30	-	2.ZŠ - tělocvična	Gymnázium V.H.
Florbal	16.30	od 11 let	hala u zim.stad.	SK Red Dragons
Stolní tenis	16.00-18.00	ZŠ	Valdek - sokolovna	Sokol Hořovice
Kick box	18.00-19.00	začátečníci	Fitness klub IvKa	Komárov IvKa

HUDEBNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Zpěv	10.00-19.00	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na kytaru	13.00-17.00	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na klavír	13.15-18.00	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na kytaru I.	15.00	pokročili	Větrná - hudebna	Domeček
Hra na kytaru III.	16.00	začátečníci	Větrná - hudebna	Domeček

VÝTVARNÉ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Kresba II.	15.00	od 5. třídy	Větrná - dílna	Domeček
Domácí a ruční práce	15.00	ZŠ	1.ZŠ	1.ZŠ

OSTATNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Počítače	13.30	3.-9. třídy	1.ZŠ	1.ZŠ
Rybářský	16.00	-	Anýžova ulice Dům Rybářů	Domeček

NABÍDKA KOUŽKŮ NA ČTRVRTEK

SPORTOVNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Posilovna	14.00	8.-9.třídy	2.ZŠ - posilovna	2.ZŠ
Free style	15.30	-	1.ZŠ -tělocvična	Gymnázium V.H.
Aerobic. přehazovaná	16.00	-	2.ZŠ -tělocvična	Gymnázium V.H.
Kondiční Běh	16.00	5.-9. třídy	Dražovka	1.ZŠ
Fotbal	15:45-17:15	ZŠ	fotbalové hřiště	FK Hořovicko

TANEČNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘÁDÁ
Taneční přípravná I.	16.30-17.15	5-7 let	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Břišní tance	17.00	-	2.ZŠ - tělocvična	Domeček
Taneční skupina-Carmen	17.15-18.45	od 15let	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
JUNIOŘI - tanec	17:00-18:00	9-15 let	Společenský dům	TS Serpientes
HVK Hip Hop	19:30-21:00	od 13 let	Společenský dům	TS Serpientes
HVK SHOW	19:30-21:00	od 13 let	Společenský dům	TS Serpientes

HUDEBNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘÁDÁ
Zpěv	10.00-19.00	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na klavír	13.00-18.00	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na kytaru	13.15-17.30	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na housle	14.00-16.15	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hudební nauka	14.00-15.30	začátečníci	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na kytaru II.	15.15	pokročilí	Větrná - hudebna	Domeček

VÝTVARNÉ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘÁDÁ
Aranžování	15.00	-	1.ZŠ	1.ZŠ
Keramika IV.	15.15	zkušené	Větrná - dílna	Domeček

OSTATNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘÁDÁ
Biblické hodiny	15.00	ml. děti	Valdecká 408	Evagent
Biblické hodiny	16.15	st. děti	Valdecká 408	Evagent

NABÍDKA KROUŽKŮ NA PÁTEK

SPORTOVNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘÁDÁ
Kopaná	7.00	5.-9. třídy	1.ZŠ - tělocvična	1.ZŠ
Atletika	13.30	1.-5.třídy	1.ZŠ - tělocvična	2.ZŠ
Free style	14.00	-	sokolovna -	Gymnázium

			Valdek	V.H.
Florbal	14.15	-	1.ZŠ - tělocvična	Gymnázium V.H.
Sportovní hra	14.15	-	1.ZŠ - tělocvična	Gymnázium V.H.
Plavání	14.30-16.00	-	městský bazén	Spartak Hořovice
Stolní tenis	16.00-18:00	ZŠ	sokolovna - Valdek	Sokol Hořovice

HUDEBNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Zpěv	10.00-19.00	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na housle	12.00	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na akordeon	13.00-19.00	-	ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na trubku	13.00-17.00		ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na flétnu	13.15-19.30		ZÚŠ J.S.	ZÚŠ J.S.
Hra na flétnu I.	14.00	začátečníci	Větrná - hudebna	Domeček
Hra na flétnu II.	15.00	pokročili	Větrná - hudebna	Domeček

OSTATNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Matematika- příprav na přijímací zkoušky	7.00	9. třídy	1.ZŠ	1.ZŠ
Ekologický	16.00	ZŠ	Větrná	Domeček
Tygři - chlapecký odd.	16.00-18.00	-	klubovna	Junák Hořovice
Veverky-dívčí odd.	16.00-18.00	ZŠ	klubovna	Junák Hořovice

TANČNÍ

KROUŽEK	ČAS	PRO ŽÁKY	MÍSTO KONÁNÍ	POŘADÁ
Dance Clip Club	14:00-15:00	5-7.leté	Tělocvična 2.ZŠ	TŠ - B.Vášové
Dance Clip Club	15:00-16:00	8-10leté	Tělocvična 2.ZŠ	TŠ - B.Vášové
Dance Clip Club	16:00-17:00	11-12leté	Tělocvična 2.ZŠ	TŠ - B.Vášové
Dance Clip Club	17:00-18:00	13leté a starší	Tělocvična 2.ZŠ	TŠ - B.Vášové
Dance Clip Club	18:00-19:00	výběrovka	Tělocvična 2.ZŠ	TŠ - B.Vášové

ZÁVĚR

Ústředním tématem této diplomové práce byla problematika trávení volného času dětí jako prevence společensky nežádoucích jevů.

Domnívám se, že je to téma dnes velmi aktuální, a proto hlavním cílem mé diplomové práce bylo vytvořit blog s programem volnočasových aktivit, pro děti staršího školního věku, kde mají kompletní přehled kroužků a sportovních aktivit v Hořovicích a okolí, doplněný aktualitami a zajímavostmi. Blog s názvem NENUĎ SE – ZABAV SE, je na webové adrese www.volnycas-horovice.blog.cz od října 2008 a jeho návštěvnost je průměrně padesát prohlízejících za týden. Odkaz na blog je možno nalézt na stránkách města Hořovice a stránkách škol, kde bylo prováděno výzkumné šetření. Blog navštěvují děti, rodiče i učitelé. Mohu tedy prohlásit, že cíl mé diplomové práce byl splněn.

Závěrem bych chtěla poznamenat, že jsem si vědoma, že blog, který jsem vytvořila nezamezí společensky nežádoucím jevům v Hořovicích a okolí, ale blog nabízí kompletní přehled volnočasových aktivit v Hořovicích, dále aktuality, zajímavosti a odkazy na webové stránky spojené s volným časem. Je to jediné místo, kde děti i široká veřejnost jednoduše a přehledně naleznou co potřebují, v případě, že chtějí naplnit svůj volný čas. Podkladem pro vytvoření blogu, mi bylo dotazníkové šetření zaměřené na trávení volného času dětí staršího školního věku.

Aby blog byl stále navštěvován a zajímavý pro děti, snažím se ho neustále aktualizovat a budu v tom pokračovat i nadále, protože jeho návštěvnost stále stoupá.

POUŽITÁ LITERATURA

Monografie:

- 1 HÁJEK, B.; HOFBAUER, B.; PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2003. ISBN 80-7290-128-1.
- 1 HAJNÝ, M. *O rodičích, dětech a drogách*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-274-0135-9.
- 2 HODAŇ, B. *Volný čas a jeho současné problémy*. Olomouc: Hanex, 2002. ISBN 80-85-783-37-1.
- 3 HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.
- 4 CHALOUPKA, L. *Úvod do sociální patologie V*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1983. ISBN 17-614-82.
- 5 MACHOVÁ, J. *Biologie dítěte pro speciální pedagogy – Ontogenetický vývoj*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989. ISBN 17-224-89.
- 6 MACHOVÁ, J. *Biologie pro učitele*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-7184-867-0.
- 7 MACHOVÁ, J.; HAMANOVÁ, J. *Reprodukční zdraví v dospívání*. Praha: H&H, 2002. ISBN 80-86022-94-3.
- 8 MACHOVÁ, J.; MARÁDOVÁ, E.; KLEMENTA, J. *Výchova ke zdravému životnímu stylu*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 1998. ISBN 80-86039-63-3.
- 9 MATĚJČEK, Z.; POKORNÁ, M. *Radosti a starosti*. Praha: H&H, 1998. ISBN 80-86022-21-8.
- 10 MATOUŠEK, O.; KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-226-2.
- 11 NĚMEC, J. *Výchova a volný čas*. České Budějovice: Teologická fakulta Jihočeské univerzity, 2006. ISBN 80-7040-849-9.
- 12 NEŠPOR, K. a kol. *Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách*. Praha: Sportpropag. a.s., 1996.
- 13 PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-295-5.
- 14 PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.
- 15 REUYSOVÁ, E.; VEIHOFFOVÁ, H. *Jak s dětmi trávit volný čas*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7178-073-1.

- 16 ROZEHNALOVÁ, M. *Rizikové chování dospívajících jako prevence*. Praha: Free Teens Press, 2004. ISBN 80-902898-6-X.
- 17 ROZEHNALOVÁ, M. *Rizikové chování dospívajících jako prevence*. Praha: CEVAP, 2005. ISBN 80-902898-9-4.
- 18 SAK, P. *Sociální vývoj mládeže*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. ISBN 14-550-85.
- 19 ŠVIGOVÁ, M. *Volný čas a my*. Praha: Svobodné slovo, 1967. ISBN 32-013-67.
- 20 VÁGNEROVÁ, M. *Kognitivní a sociální psychologie žáka základní školy*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0181-8.
- 21 VÁŽANSKÝ, M. *Volný čas a pedagogika zážitku*. Brno: Masarykova univerzita, 1992. ISBN 80-210-0428-2.
- 22 ZICH, F. *Co s volným časem?*. Praha: Pressfoto, 1978.
- 23 ZIMMEROVÁ, R. *Netradiční sportovní činnosti*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-460-5.

Elektronické dokumenty:

- 24 Starosti s výchovou. [cit. 11.1.2009]. [html dokument] dostupný z
<<http://www.vasedeti.cz/starosti-s-vychovou-clanek-3163>>
- 25 Metodický portál rvp. [cit. 12.1.2009]. [html dokument] dostupný z
<<http://www.rvp.cz/soubor/02612.pdf>>
- 26 Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Školství, mládeže a tělovýchovy. [cit. 2.2.2009]. [html dokument] dostupný z
<<http://www.msmt.cz/socialni-programy/strategie-prevence-socialne-patologickych-jevu-u-deti-a>>
- 28 Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005-2008.
[cit. 8.10.2008]. [txt dokument] dostupný z
<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/prevence/2005_2008web.doc>
- 29 Město Hořovice. [cit. 12.2009]. [html dokument] dostupný z
<<http://orion.ge-system.cz/mesto-horovice.eu/informace-o-meste-1/historie/>>
- 30 Město Hořovice. [cit. 12.2009]. [html dokument] dostupný z

<<http://orion.gc-system.cz/mesto-horovice.eu/informace-o-meste-1/soucasnost/>>

31 Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009-2012.

[cit.8.3.2009]. [txt dokument] dostupný z www.msmt.cz/uploads/soubory/prevence/MB_38_2009_61_Strategie_prevence_RPCCh_2009_2012.doc

<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/prevence/MB_38_2009_61_Strategie_prevence_RPCCh_2009_2012.doc>

SEZNAM TABULEK

- Tab. č. 1 Volnočasové aktivity škol (s. 55)
- Tab. č. 2 Volnočasové aktivity ZUŠ J.S (s. 56)
- Tab. č. 3 Volnočasové aktivity SVČ Domeček Hořovice (s. 58)
- Tab. č. 4 Pohlaví respondentů (s. 65)
- Tab. č. 5 Respondenti 1. ZŠ Hořovice (s. 65)
- Tab. č. 6 Respondenti 2. ZŠ Hořovice (s. 65)
- Tab. č. 7 Respondenti Gymnázia Václava Hraběte (s. 65)
- Tab. č. 8 Čas věnovaný přípravě na vyučování (s. 69)
- Tab. č. 9 Povinnosti žáku (s. 70)
- Tab. č. 10 Volný čas žáky v týdnu odhadem v hodinách (s. 71)
- Tab. č. 11 Denně strávené hodiny u televize (s. 72)
- Tab. č. 12 Denně strávené hodiny u počítače (s. 74)
- Tab. č. 13 Způsob trávení volného času (s. 75)
- Tab. č. 14 Trávíš volný čas s rodiči? (s. 76)
- Tab. č. 15 Kdo ovlivňuje (ovlivnil) tvoje zájmy? (s. 77)
- Tab. č. 16 Účastníš se akcí připravovaných školou? (s. 78)
- Tab. č. 17 Kam by se děti obrátily v případě zájmu o nějaký kroužek (s. 79)
- Tab. č. 18 Navštěvuješ nějaký kroužek nebo provozuješ nějaký sport? (s.80)
- Tab. č. 19 Kroužky nebo sporty, které žáci provozují (s. 81)
- Tab. č. 20 Je nějaký z těchto kroužků pořádaný školou? (s. 82)
- Tab. č. 21 Vyhovuje ti nabídka kroužků ve tvém okolí? (s. 83)
- Tab. č. 22 Z jakého zdroje si získal nejvíce informací o návykových látkách? (s. 84)
- Tab. č. 23 Vyjádří svůj vztah k alkoholu (s. 85)
- Tab. č. 24 Vyjádří svůj vztah ke koření cigaret (s. 86)
- Tab. č. 25 Máš vlastní zkušenost s nelegální drogou? (s. 87)
- Tab. č. 26 Nelegální drogy, se kterými mají žáci zkušenost (s. 88)
- Tab. č. 27 Jak se jmenuje metodik protidrogové prevence na tvé škole? (s. 88)
- Tab. č. 28 Vztah žáků bez zájmu k alkoholu (s. 89)
- Tab. č. 29 Vztah žáků se zájmy k alkoholu (s. 89)
- Tab. č. 30 Vztah žáků bez zájmu ke kouření cigaret (s. 90)
- Tab. č. 31 Vztah žáků se zájmy ke kouření cigaret (s. 90)
- Tab. č. 32 Žáci, kteří mají zkušenost s nelegální drogou (s. 91)

SEZNAM GRAFŮ

- Graf č. 1 Čas věnovaný přípravě na vyučování (s. 69)
- Graf č. 2 Povinnosti žáků (s. 70)
- Graf č. 3 Volný čas žáky v týdnu odhadem v hodinách (s. 72)
- Graf č. 4 Denně strávené hodiny u televize (s. 73)
- Graf č. 5 Denně strávené hodiny u počítače (s. 74)
- Graf č. 6 Způsob trávení volného času (s. 75)
- Graf č. 7 Trávíš volný čas s rodiči? (s. 76)
- Graf č. 8 Kdo ovlivňuje (ovlivnil) tvoje zájmy? (s. 77)
- Graf č. 9 Účastníš se akcí připravovaných školou? (s. 78)
- Graf č. 10 Kam by se děti obrátily v případě zájmu o nějaký kroužek (s. 79)
- Graf č. 11 Navštěvuješ nějaký kroužek nebo provozuješ nějaký sport? (s.80)
- Graf č. 12 Kroužky nebo sporty, které žáci provozují (s. 82)
- Graf č. 13 Je nějaký z těchto kroužků pořádaný školou? (s. 83)
- Graf č. 14 Vyhovuje ti nabídka kroužků ve tvém okolí? (s. 84)
- Graf č. 15 Z jakého zdroje si získal nejvíce informací o návykových látkách? (s. 85)
- Graf č. 16 Vyjádří svůj vztah k alkoholu (s. 86)
- Graf č. 17 Vyjádří svůj vztah ke koření cigaret (s. 87)
- Graf č. 18 Máš vlastní zkušenost s nelegální drogou? (s. 88)

PŘÍLOHY

- Příloha č. 1.: Přehled dotazníkového šetření na 1 ZŠ Hořovice
- Příloha č. 2.: Přehled dotazníkového šetření na 2 ZŠ Hořovice
- Příloha č. 3.: Přehled dotazníkového šetření na gymnáziu V.H.
- Příloha č. 4.: Celkový přehled všech škol
- Příloha č. 5.: Doplnující tabulky ve vztahu žáků k alkoholu a kouření cigaret
- Příloha č. 6.: Plakát na Čarodějnice pořádané SVČ Domeček Hořovice
- Příloha č. 7.: Startovací karta přední strana
- Příloha č. 8.: Startovací karta zadní strana
- Příloha č. 9.: Řidičský průkaz na koště
- Příloha č. 10.: Bazén na 1. ZŠ
- Příloha č. 11.: Tělocvična na 1.ZŠ
- Příloha č. 12.: Sportovní areál 1.ZŠ
- Příloha č. 13.: Městský bazén
- Příloha č. 14.: Aquapark Hořovice

PŘÍLOHY

Příloha č. 1.: Přehled dotazníkového šetření na 1 ZŠ HOŘOVICE

Celkem dotázaných 237 žáků

106 děvčat a 131 chlapců

1	A	B	C	D				
	72	13	12	140				
2	A	B	C	D				
	162	48	113	63				
3	10-20	21-40	41-60	100-				
	60	71	86	20				
4	A	B	C	D				
	119	84	24	10				
5	A	B	C	D				
	84	76	40	37				
6	A	B	C	D	E	F	G	
353	140	12	22	31	37	59	52	
7	ANO	NE	NEKDY					
	42	29	166					
8	A	B	C	D	E	F	G	
	111	106	5	29	4	46	45	
9	ANO	NE	NEKDY					
	34	89	114					
10	UČITEL	HOMEČ	RODIČ	KAM	NIKAM	INTER		
	57	10	61	20	48	41		
11	PLAVA	AEROBI	FOTBAL	FLOR	BAS MIČ	TENIS	TANEC	ATLET
	8	1	41	25		8	31	5
	BEDBIN	JAZYK	KERAMIKA	JEZDECTVI	TURIST	STENA	ZIM	JUDO
	4	7	6	6	0	11	8	8
	POČ	ZPEV	KYTARA	NE	KOLO	HASIČ	RYB	
	2	1	19	72	11	3	12	
12	NE							
	101							
13	PINPO	KARATE	LUKOSTR	TANEC	MODELAR	DRAMA	POC	ŠERM
	BALET	MOTOK	COV PSL	BOJ U MEN				
14	A	B	C	D	E	F	G	II
	133	34	56	70	47	27	4	20
15	A	B	C					
	75	150	12					
16	A	B	C	D				
	173	27	16	21				
17	MARIH	KOKAIN	LSD	HEROIN	HAŠ	PRTVIT		
	27	1	2	1	3	1		
18	ANO	NE						
	47	190						

Příloha č 2.: Přehled dotazníkového šetření na 2 ZŠ Hořovice
 Celkem dotázaných 85 žáků
 39 dívek a 46 chlapců

1	A	B	C	D				
	39	3	0	43				
2	A	B	C	D				
	63	19	44	7				
3	10-20	21-40	41-60	100-				
	32	24	18	11				
4	A	B	C	D				
	38	40	6	1				
5	A	B	C	D				
	36	33	9	7				
6	A	B	C	D	E	F	G	
	61	3	5	16	12	23	7	127
7	ANO	NE	NEKDY					
	5	16	64					
8	A	B	C	D	E	F	G	
	35	34	3	3	0	9	17	
9	ANO	NE	NEKDY					
	20	28	37					
10	UČITELE	DOMEČEK	RODIČE	KAMARADY	NIKAM	INTERN.		
	17	6	26	13	19	4		
11	PLAVÁNÍ	AEROBIK	FOTBAL	FLOR	BASKET	TENIS	TANEC	ATLET.
	5	5	20	5	8	6	8	7
	BEDBIN	JAZYK	KERAMIKA	JEZDECTVI	TURIST.	HOR.ST.	ZIM.SPORT	JUDO
	2	11	0	3	2	7	4	6
	POCITAC E	ZPEV	KYTARA	NE				
	6	2	5	10				
12	NE							
	45							
13	STOLNI TEN.	KARATE	LUKOSTR.	TANEC	MODEL ÁŘ	DRAMA	NE	
	1	1	1	1	2	1	7	
14	A	B	C	D	E	F	G	H
	49	10	22	18	17	15	2	0)133)
15	A	B	C					
	41	34	10					
16	A	B	C	D				
	64	5	4	12				
17	MARIHH UANA							
	7							
18	ANO	NE						
	76	9						

Příloha č. 3.: Přehled dotazníkového šetření na gymnáziu V.H.
 Celkem dotázaných 108 žáků
 55 dívek a 53 chlapců

1	A	B	C	D	E	F	G	
	23	0	15	70				
2	A	B	C	D				
	69	29	48	13				
3	10-20	21-40	41-60	100-				
	40	30	36	2				
4	A	B	C	D				
	72	30	4	2				
5	A	B	C	D				
	58	30	15	5				
6	A	B	C	D	E	F	G	
152	54	6	15	24	9	34	10	
7	ANO	NE	NĚKDY					
	10	10	88					
8	A	B	C	D	E	F	G	
	39	45	0	11	0	7	33	
9	ANO	NE	NĚKDY					
	18	35	55					
10	UČITEL	HOMEČ	RODIČ	KAM	NIKAM	INTER		
	35		20	14	20	19		
11	PLAVA	AEROBI	FOTBAL	FLOR	BAS MIČ	TENIS	TANEC	ATLET
	16	16	15	16	5	8	14	5
	BEDBIN	JAZYK	KERAMIKA	JEZDECTVI	TURIST	STENA	ZIM	JUDO
	6	6	1	3	5	2	2	7
	POČ	ZPEV	KYTARA	NE	KOLO	HASIC		
	0	11	23	15	12	3		
12	NE							
	45							
13	PINPO	KARATE	LUKOSTŘ	TANEC	MODELÁR	DRAMA	POČ	SERM
	EL KYT							
14	A	B	C	D	E	F	G	H
	28	24	25	23	28	4	11	15
15	A	B	C					
	40	53	15					
16	A	B	C	D				
	81	18	7	2				
17	MARIH	KOKAIN	LSD	HEROIN				
	14	1	1	1				
18	ANO	NE						
	94	14						

Příloha č. 4.: Celkový přehled všech škol
 Celkem dotázáno 430 žáků
 200 dívek a 230 chlapců

1	A	B	C	D				
	137	16	27	250				
2	A	B	C	D				
632	248	96	205	83				
3	10-20	21-40	41-60	100-				
	132	125	140	33				
4	A	B	C	D				
	229	154	34	13				
5	A	B	C	D				
	178	139	64	49				
6	A	B	C	D	E	F	G	
632	255	21	42	71	58	116	69	
7	ANO	NE	NEKDY					
	57	55	318					
8	A	B	C	D	E	F	G	
594	185	185	8	43	16	62	95	
9	ANO	NE	NEKDY					
	72	152	206					
10	UCITEL	HOMEČ	RODIČ	KAM	NIKAM	INTER		
	84	41	107	47	87	64		
11	PLAVA	AEROBI	FOTBAL	FLOR	BAS MIČ	TENIS	TANEC	ATLET
	29	22	82	54	21	22	53	17
	BEDBIN	JAZYK	KERAMIKA	JEZDECTVI	TURIST	STENA	ZIM	JUDO
	12	24	7	12	7	20	14	21
	POČ	ZPEV	KYTARA	NE	KOLO	HASIČ	RYB	
	8	15	47	100/330	23	6	12	
12	NE							
	191							
13	PINPO	KARATE	LUKOSTŘ	TANEC	MODELAR	DRAMA	POC	ŠERM
	BALET	MOTOK	COV PSL	BOJ UMEN				
14	A	B	C	D	E	F	G	H
	210	68	103	111	92	46	17	35
15	A	B	C					
	156	237	37					
16	A	B	C	D				
	318 289	79	27	35				
17	MARIH	KOKAIN	LSD	HEROIN	HAŠ	PRTVIT		
	48	1	2	1	3	1		
18	ANO	NE						
	217	213						

Analýza	Relativní
19	40 %
29	60 %
48	100 %

Příloha č 5.: Doplnující tabulky ve vztahu žáků k alkoholu a kouření cigaret
 V následujících tabulkách je přehled těch otázek, které mají souvislost s volným časem dětí, jejich ovlivňováním a vztahem k alkoholu a kouření cigaret.

Způsob trávení volného času	Celkem	
	Absolutní	Relativní
S kamarády	48	65 %
Nudím se	3	4 %
Jsem sám(a)	2	3 %
Navštěvuji kroužky	4	5 %
S rodiči	6	8 %
Aktivně sportuji	7	10 %
jinak	4	5 %
Počet respondentů	48 (74)	100 %

Kdo ovlivňuje (ovlivnil) tvoje zájmy?	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Kamarádi	25	31 %
Rodiče	8	31 %
Partner(ka)	10	11 %
Někdo jiný – já sám	5	16 %
Počet respondentů	48	100 %

Trávíš volný čas s rodiči	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ano	4	8 %
Ne	26	54 %
Někdy	18	38 %
Počet respondentů	48	100 %

Navštěvuješ nějaký kroužek nebo provozuješ nějaký sport?	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ano	19	40 %
Ne	29	60 %
Počet respondentů	48	100 %

Z jakého zdroje si získal nejvíce informací o návykových látkách?	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Ze školy od učitelů	7	15 %
Od kamarádů	24	50 %
Od rodičů	12	25 %
Z televize, tisku	2	4 %
Jinak	3	6 %
Počet respondentů	48	100 %

Vyjádří svůj vztah k alkoholu	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Nepijí alkohol	1	2 %
Pijí výjimečně (párkrát do roka)	30	63 %
Pijí pravidelně (několikrát do měsíce)	17	35 %
Počet respondentů	48	100 %

Vyjádří svůj vztah ke kouření cigaret	Celkem	
	Absolutní	Relativní
Nekouřím	9	19 %
Kouřím pouze výjimečně	7	14 %
Kouřím nepravidelně	11	23 %
Kouřím pravidelně (denně)	21	44 %
Počet respondentů	48	100 %

Čarodějná jízda

Zveme všechny čaroděje, čarodějky i obyčejné smrtelníky do IZV na Větrné, kde se bude konat čarodějné odpoledne plné her a soutěží. Po splnění všech úkolů dostanete sladkou odměnu a řidičský průkaz na všechny druhy košťat ☺. A na závěr si zazpíváme u ohýnků s kytarou.

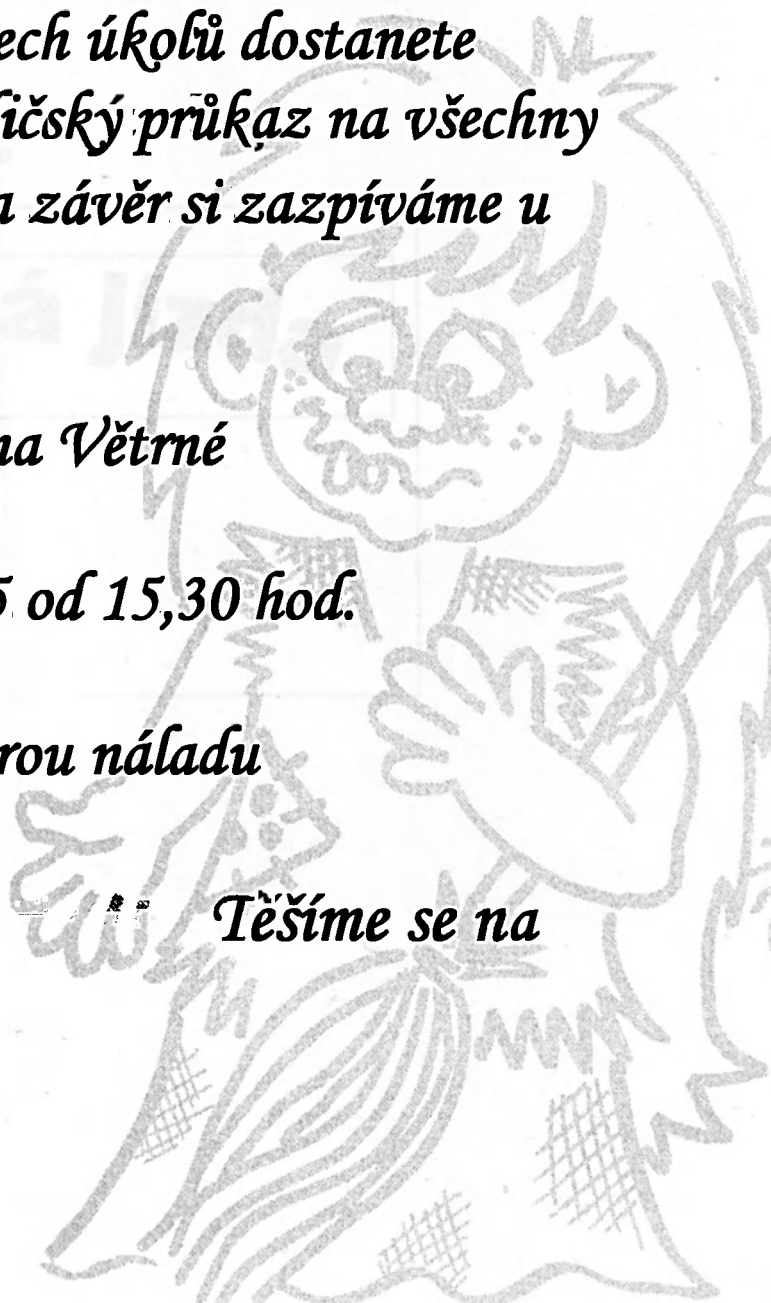
Kde : v areálu IZV na Větrné

Kdy : 29. dubna 2005 od 15,30 hod.

S sebou : 5,-Kč a dobrou náladu

Vás !

Těšíme se na

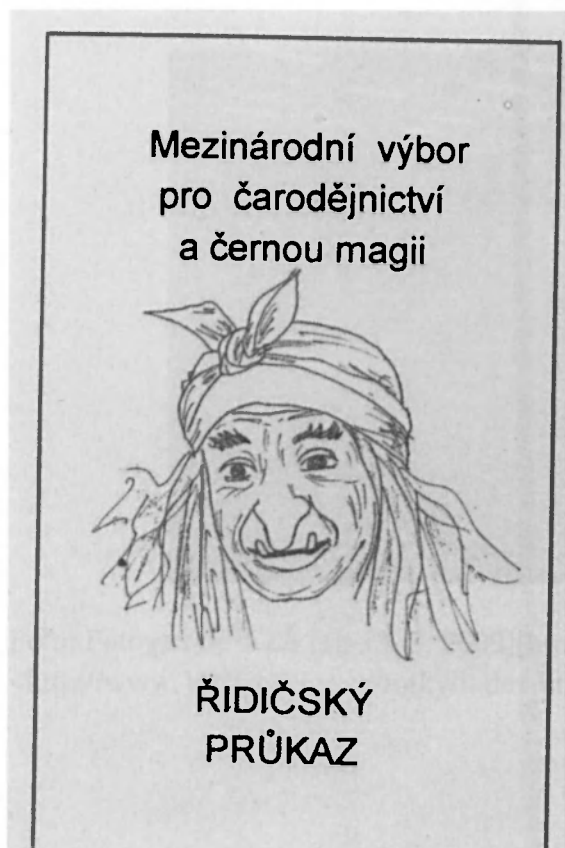
Příloha č. 7.: Startovací karta přední strana

Čarodějná jízda		
Úkol č. 1	Úkol č. 2	Úkol č. 3
Úkol č. 4	Úkol č. 5	Úkol č. 6

Příloha č. 8.: Startovací karta zadní strana

Čarodějná jízda
<i>Jméno :</i>

Príloha č. 9.: Řidičský průkaz na koště

Pro čarodějnice, ježibaby,
baby jagy, čaroděje a další
pracovníky v oboru černé magie

Příjmení.....

Jméno.....

Opravňuje k řízení létajících
a zametajících nástrojů :

A	pometlo březové jednomístné
B	koště pro průlet komínem
C	smeták vícemístný do celkové hmotnosti 200 kg

Príloha č. 10.: Bazén na 1. ZŠ

Foto: Fotogalerie 1.ZŠ [cit 15. 3. 2009][html dokument] dostupné z
<<http://www.lzshorovice.cz/fotky/index.htm>>

Příloha č. 11.: Tělocvična na I.ZŠ

Foto: Fotogalerie I.ZŠ [cit 15. 3. 2009][html dokument] dostupné z
<<http://www.lzshorovice.cz/fotky/index.htm>>

Příloha č. 12.: Sportovní areál I.ZŠ

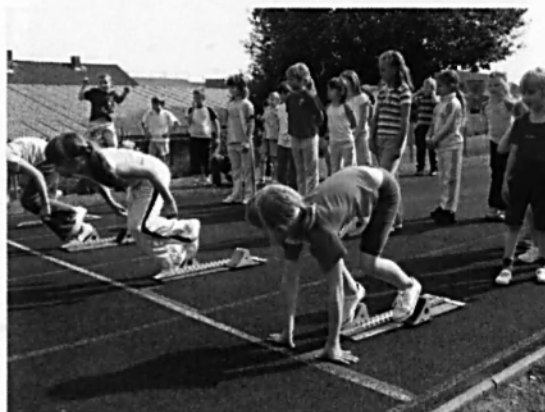

Foto: Fotogalerie I.ZŠ [cit 15. 3. 2009][html dokument] dostupné z
<<http://www.lzshorovice.cz/fotky/index.htm>>

Příloha č.13.: Městský bazén

Příloha č.14.: Aquapark Hořovice

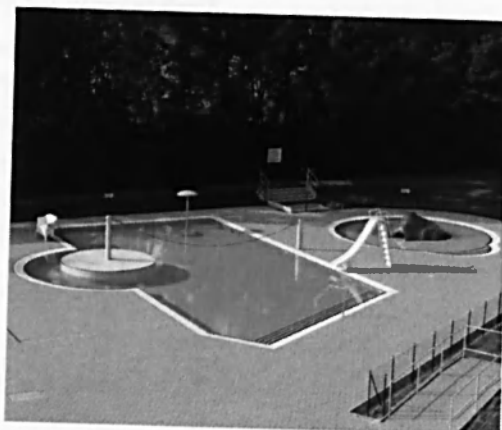
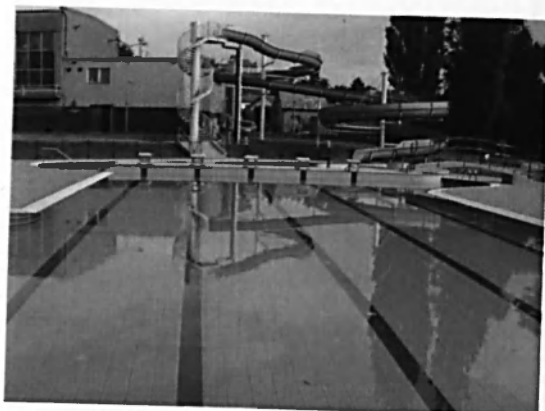

Foto: Městský bazén a Aquapark Hořovice [cit 15. 3. 2009][html dokument] dostupné z
< <http://www.koeko.cz/> >

Dotazník pro metodika protidrogové prevence - 1.ZŠ Hořovice

Prosím, přečtete si pozorně následující otázky a napište svůj názor. Všechny údaje jsou považovány za důvěrné a budou využity pouze pro studijní účely pro diplomovou práci na téma: „Trávení volného času dětí jako prevence společensky nežádoucích jevů“.

Dotazníková část:

1. Myslíte si, že by byl na škole kromě metodika protidrogové prevence důležitý i

školní psycholog?

ano - školní psycholog se řeší i problémy v obou směrech / předcházení

2. Co je podle Vás nejdůležitější pro prevenci společensky nežádoucích jevů?

- vedení rodiny, komunikace, vedení ⇒ pozitivní se budoucí
- příklady úspěšných, vesny a cítě
- vhodné a přiměřené volnočasné aktivity

3. Jak předchází škola společensky nežádoucím jevům?

- placené a neplacené rozdíly i jinými problémy negativ. jeví
- příklady škol (Drogy, osobní zkušenosti, sv. v. škol, komun. čas, rodinné vztahy, ...)
- besedy s lektory, odborníci, oblastní metodikou Prevence, GO-kurz, ...
- spolupráce s orgány a rodiči, prevence ... s k-centrem Město

4. Je podle Vás školní preventivní program dostačující a efektivní?

- je dostačující, i když se dělá i v oblasti
- kde je efektivní, málo čas → spíše preventivní není
- kritika na naší škole v zájmu všude alarmující (i když individuálně určité existují, ale málo škola)

5. Myslíte si, že mají rodiče přehled o tom, co dělají jejich děti ve volném čase?

- pouze část rodičovské veřejnosti

6. Jak nejlépe podle Vás zabavit žáky ve volném čase?

- děti se nechtějí zapojovat organizovaně svého času
- ideální jsou tradiční hry, intelektuální hry, ...

7. Domníváte se, že žáci mají dostatečně vyplněn svůj volný čas efektivní činností?

- ne všichni jsou zapojeni, je potřeba více organizovaně

8. Myslíte si, že rodiče ovlivňují náplň volného času svých dětí?

- ano (přesnou a umělele kroužky, osobní příklady)

9. Jak tráví Vaši žáci nejčastěji svůj volný čas? - viz. Příloha 1 (Příloha 6. a 8. roc.)

- podle příkladu se nejčastěji věnují sportu (úspěšně),
drahým sportům, turistice, kuchařiče
- nabídka zájmových kroužků je dostatečná podle poloviny (52%)
žáků, ale lze využít i možnosti "Domčeků"

10. S kým podle Vás tráví žáci nejvíce volného času?

- sami u počítače a televize,
- v parku na ulici
- v kroužcích, s aktivitou s rodiči

11. Myslíte si, že je zde dost kroužků a sportovních aktivit k naplnění volného času

žáků?

- ano (těžko + "Domček")

12. Jaké jsou reakce žáků na povinné školní akce?

- rozporuplné (někteří se těší, jiní odvrstávají)

13. Mají podle Vás žáci do 15 let zkušenost s nelegálními drogami?

- ano (některou s marihuánou)

14. Co by bylo dobré zavést na škole nebo ve městě k prevenci proti společensky

nežádoucím jevům.

- větší kontrola městských částí, ulic (kamery, systémy, policie...)
proti vandalismu
- podpora neziskových organizací, uveřejňování
organizací volnočasových aktivit

Dotazník pro metodika protidrogové prevence - 2.ZŠ Hořovice

Prosím, přečtěte si pozorně následující otázky a napište svůj názor. Všechny údaje jsou považovány za důvěrné a budou využity pouze pro studijní účely pro diplomovou práci na téma: „Trávení volného času dětí jako prevence společensky nežádoucích jevů“.

Dotazníková část:

1. Myslíte si, že by byl na škole kromě metodika protidrogové prevence důležitý i

školní psycholog?

ANO

2. Co je podle Vás nejdůležitější pro prevenci společensky nežádoucích jevů?

VÝCHOVA RODIČI

3. Jak předchází škola společensky nežádoucím jevům?

ROZLUŽÍ
PORADÁNÍM AKCI, PŘI KTERÝCH SE DĚTI KOMUNIKACÍ
A ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ

4. Je podle Vás školní preventivní program dostačující a efektivní?

DO URČITÉ MÍRY

5. Myslíte si, že mají rodiče přehled o tom, co dělají jejich děti ve volném čase?

NEVÍM

6. Jak nejlépe podle Vás zabavit žáky ve volném čase?

NEJLÉPE AKTIVITAMI, PŘI KTERÝCH VYDAVÁJÍ FYZICKOU
ENERGIÍ

7. Domníváte se, že žáci mají dostatečně vyplněn svůj volný čas efektivní činností?

TI, KTERÍ CHCEJÍ, TAK ANO

8. Myslíte si, že rodiče ovlivňují náplň volného času svých dětí?

ANO

9. Jak tráví Vaši žáci nejčastěji svůj volný čas?

KROUŽKY, VĚLETY

10. S kým podle Vás tráví žáci nejvíce volného času?

S VRSTEVNÍKY

11. Myslíte si, že je zde dost kroužků a sportovních aktivit k naplnění volného času

žáků?

ANO

12. Jaké jsou reakce žáků na povinné školní akce?

VELKĚ KLADNĚ

13. Mají podle Vás žáci do 15 let zkušenost s nelegálními drogami?

ANO

14. Co by bylo dobré zavést na škole nebo ve městě k prevenci proti společensky

nežádoucím jevům.

Základ výchovy v rodině a pestrou nabídka
volnočasových aktivit.

Dotazník pro metodika protidrogové prevence - Gymnázium V.H.

Prosím, přečtěte si pozorně následující otázky a napište svůj názor. Všechny údaje jsou považovány za důvěrné a budou využity pouze pro studijní účely pro diplomovou práci na téma: „Trávení volného času dětí jako prevence společensky nežádoucích jevů“.

Dotazníková část:

1. Myslíte si, že by byl na škole kromě metodika protidrogové prevence důležitý i

školní psycholog? Na naší škole, dle mého názoru, ^{je} nepotřebujeme.
Nám ale zkušenosti s pedagog. prací na základní škole.
Tam by byl ŠP prospěšný.

2. Co je podle Vás nejdůležitější pro prevenci společensky nežádoucích jevů?

Cílený rozvoj osobnostních vlastností a sociálních dovedností

Zájemová činnost

Sociální prostředí (rodina, kamarádi; ^{zde můžeme pomoci} škola, školní třída)

3. Jak předchází škola společensky nežádoucím jevům?

na školního preventivního programu - u nás: seznamovací kurz pro 1. ročníky,
kurz specifické protidrogové prevence, povinné i dobrovolné sportovní akce a kurzy,
i když nabídka volnočasových aktivit

4. Je podle Vás školní preventivní program dostačující a efektivní?

si, že ano. Výsledky evaluačního dotazníku to potvrzují. Nedávno jsem zjistil, že
učitelé mohli být o některých jevech lépe informováni. Co se týká postoje
osobnostních kompetencí, jsou žáci vyhoveni dobře.

5. Myslíte si, že mají rodiče přehled o tom, co dělají jejich děti ve volném čase?

Myslím, že většina rodičů ano. Někteří však ne.

6. Jak nejlépe podle Vás zabavit žáky ve volném čase?

abidnout jim co nejširší spektrum volnočasových aktivit.

současné době je velký zájem o „adrenalinové“ sporty (sportovní lezení,
free sítio karate, street climbing,...)

7. Domníváte se, že žáci mají dostatečně vyplněn svůj volný čas efektivní činností?

Myslím, že velká většina našich žáků ano.

Dotazník pro metodika protidrogové prevence - Gymnázium V.H.

Prosim, přečtete si pozorně následující otázky a napište svůj názor. Všechny údaje jsou považovány za důvěrné a budou využity pouze pro studijní účely pro diplomovou práci na téma: „Trávení volného času dětí jako prevence společensky nežádoucích jevů“.

Dotazníková část:

1. Myslíte si, že by byl na škole kromě metodika protidrogové prevence důležitý i

školní psycholog? Na naší škole, dle mého názoru, ŠP nepotřebujeme. Mám ale zkušenosti s pedagog. prací na základní škole. Tam by byl ŠP prospěšný.

2. Co je podle Vás nejdůležitější pro prevenci společensky nežádoucích jevů?

Cílený rozvoj osobnostních vlastností a sociálních dovedností

Zájemná činnost

Sociální prostředí (rodina, kamarádi): škola, školní třída ^{záci můžeme pomoci}

3. Jak předchází škola společensky nežádoucím jevům?

Uvědomím školního preventivního programu - u nás: seznamovací kurz pro 1. ročníky, kurz specifické protidrogové prevence, povinné i dobrovolné sportovní akce a útrupy, široká nabídka volnočasových aktivit

4. Je podle Vás školní preventivní program dostačující a efektivní?

Myslím si, že ano. Výsledky evaluačního dotazníku to potvrzují. Nedávno jsem zjistil, že žáci mohli být o některých jevech lépe informováni. Co se týká postoje osobnostních kompetencí, jsou žáci vybaveni dobře.

5. Myslíte si, že mají rodiče přehled o tom, co dělají jejich děti ve volném čase?

Myslím, že většina rodičů ano. Některí však ne.

6. Jak nejlépe podle Vás zabavit žáky ve volném čase?

Nabídnout jim co nejširší spektrum volnočasových aktivit.

V současné době je velký zájem o „adrenalinové“ sporty (sportovní lezení, free style karate, street climbing, ...)

7. Domníváte se, že žáci mají dostatečně vyplněn svůj volný čas efektivní činností?

Myslím, že velká většina našich žáků ano.

8. Myslíte si, že rodiče ovlivňují náplň volného času svých dětí?

Určitě. Minimálně tím, do jaké míry podporují či nepodporují jejich zájmovou činnost

9. Jak tráví Vaši žáci nejčastěji svůj volný čas?

Zhruba 100 z 350 žáků naší školy navštěvuje kroužky našeho doškolního sportovního klubu. Další, nemalá část působí v nějakém klubu (fotbalisté, basketky, hráči ping-pongu, ...). Řada žáků též dochází do LŠO či na kroužky

10. S kým podle Vás tráví žáci nejvíce volného času?

Domečku Horovice.

S kamarády

11. Myslíte si, že je zde dost kroužků a sportovních aktivit k naplnění volného času

žáků?

Ano

12. Jaké jsou reakce žáků na povinné školní akce?

Většinou pozitivní.

13. Mají podle Vás žáci do 15 let zkušenost s nelegálními drogami?

Někteří určitě ano. Myslím ale, že jich zatím moc není a že se většinou jedná o marihuanu.

14. Co by bylo dobré zavést na škole nebo ve městě k prevenci proti společensky

nežádoucím jevům.

Pestrá nabídka zájmových činností, dětské kluby

Sportoviště

Dotazník pro metodika protidrogové prevence

Prosím, přečtěte si pozorně následující otázky a napište svůj názor. Všechny údaje jsou považovány za důvěrné a budou využity pouze pro studijní účely pro diplomovou práci na téma: „Trávení volného času dětí jako prevence společensky nežádoucích jevů“.

Dotazníková část:

1. Myslíte si, že by byl na škole kromě metodika protidrogové prevence důležitý i

školní psycholog?

ANO ☺

2. Co je podle Vás nejdůležitější pro prevenci společensky nežádoucích jevů?

prevenci vnímám jako předcházení všem nežádoucím jevům, nejdůležitější je uvolnění činnosti, důstojnosti, osobní vztahy, především však komunikace!

3. Jak předchází škola společensky nežádoucím jevům?

projekt „Sám sebou“ ⇒ uvolnění akcí, ...
Bezva třída (škola soutěž)

4. Je podle Vás školní preventivní program dostačující a efektivní?

Ano, je uaprosto dostačující ve všech oblastech

5. Myslíte si, že mají rodiče přehled o tom, co dělají jejich děti ve volném čase?

Domnívám se, že je to individuální, většina ano (především u dětí do 12 let)

6. Jak nejlépe podle Vás zabavit žáky ve volném čase?

Vhodná uvolnění akcí, zejména kroužky
⇒ nutnost finanční dostupnosti

7. Domníváte se, že žáci mají dostatečně vyplněn svůj volný čas efektivní činností?

domnívám se, že nemají a to je ano, jsou noapoh často přetěžováni

8. Myslíte si, že rodiče ovlivňují náplň volného času svých dětí?

Do 12 let určitě, pak se náplň vyvíjí ke skutečnému zájmu

9. Jak tráví Vaši žáci nejčastěji svůj volný čas?

Sportovní aktivity a hudební kroužky
Na ZŠ je spousta kroužků (holubit pouze pro 1 št.)

10. S kým podle Vás tráví žáci nejvíce volného času?

Individuálně, kamarádi, rodiče (nemám, otázka je přehnaná...?)

11. Myslíte si, že je zde dost kroužků a sportovních aktivit k naplnění volného času

žáků? Ano, ale musím mít asi 12. nebo 13. pro celou školu

12. Jaké jsou reakce žáků na povinné školní akce?

Yáží se na akce, apolizaci ale se nezajímají,
je nutná větší správa a zajímavější akce
(nemyslím si, že na škole jsou akce vyhovující povinnosti)

13. Mají podle Vás žáci do 15 let zkušenost s nelegálními drogami?

ano

14. Co by bylo dobré zavést na škole nebo ve městě k prevenci proti společensky

nežádoucím jevům.

Pro KD by se navrhla „Dílů díků“ – nabídka
zájmových činností (nutná finanční dostupnost)